

SREDA, 27. APRILA 2016

št. 98 (21.638) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1943 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/T5

na iPadu,
ko je
časopis
še v tisku

Available on the
App Store

BOLJUNEC - Na 4.strani

Delavci Wärtsile so zelo zaskrbljeni

Postopek za odpuščanja

KULTURA - Na 10. strani

Srebrni plaketi za zbora Gallus in Hrast

Zmagovalec Konservatorij iz Ljubljane

GORICA - Na 12. strani

Podelili priznanja udeležencem upora

Materin jezik številnih odlikovanih spregledan

JUTRI

Naš pogovor s predsednikom Mirom Cerarjem

BEGUNSKA KRIZA - Dunaj potrjuje strožji nadzor na Brennerju

Avstrija gre svojo pot

TRST - Uspeh mobilnega oddelka

Lažni finančni stražniki za zapahi

DUNAJ - Avstrijske oblasti bodo danes na Brennerju predstavile napovedane nadzorne ukrepe na meji z Italijo, ki bodo podobni ukrepom na avstrijsko-madžarski meji. Avstrija se očitno ne meni na svarila, ki jih je zaradi napovedanih ukrepov dobila od Evropske unije, ter tudi ne na precej ostre proteste italijanske vlade. Dunajska diplomacija menda sploh ni odgovorila na pismo, ki sta ga ji v zvezi z Brennerjem poslala italijanski zunanj minister Paolo Gentiloni in njegov kolega za notranje zadeve Angelino Alfano. Rim je namreč prepričan, da bi kakršne koli ovire na Brennerju pomnenile odkrito kršitev schengenske pogodbe.

Avstrijska vlada po prvem krogu predsedniških volitev, na katerih je slavlil kandidat svobodnjakov (FPÖ), medtem stavi na nov začetek. Kot je napovedal socialdemokratski kancler (SPO) Werner Faymann, k temu sodi obširna vmesna bilanca stanja, ki bo pokazala dosežke vlade, samokritično pa tudi zamujene priložnosti.

Na 2. strani

ZVEZA OBČIN Zgonik in Trst za sedaj ostala sama

TRST - Tržaški župan Roberto Cosolini je bil imenovan za predsednika t.i. Julijskih medobčinske zveze, ki jo trenutno sestavljata le občinski upravi Trsta in Zgonika. V zvezo niso še pristopile občine Devin-Nabrežina, Repentabor, Dolina in Milje. Medobčinska zveza je bila formalno ustanovljena sicer 15. aprila, včerajšnjega sestanka so se udeležili Cosolini, zgoniška županja Monica Hrovatin in tehniki obeh uprav.

LJUBLJANA - Miro Cerar je po zelo prepričljivi zmagi na predčasnih parlamentarnih volitvah julija 2014 pred dobrim letom in pol prevzel vodenje slovenske vlade. Takrat si ni mogel predstavljati, da se v svojem mandatu ne bo ukvarjal predvsem s slovenskimi problemi, ki jih ni bilo malo, temveč da bo moral zelo velik del pozornosti posvetiti grškim finančnim težavam, ukrainškim krizi, terorizmu in morda trenutno največji težavi, ki ogroža Evropsko unijo in schengenski sporazum, to je migrantski krizi velekih razsežnosti.

Intervju s predsednikom Cerarjem boste lahko prebrali v južni izdaji našega dnevnika.

LJUBLJANA - Na pobudo predsednika Pahorja Slovenska odlikovanja predstavnikom manjšine

GORIŠKA - Nova medobčinska zveza

Ustanovno zasedanje brez Sovodenj in Števerjana

GORIŠKA - V Šlovrencu so včeraj izpeljali ustanovno zasedanje nove medobčinske zveze za Brda in Gornje Posoče, v katero se je vključilo dvanaest občin; med njimi ni obeh občin s pretežno slovenskim prebivalstvom. Sodobnje in Števerjan ter briške občine Dolenje. Med zasedanjem so za predsednika izvolili goriškega župana Ettoreja Romolija, medtem ko je podpredsednik postal župan iz Romansa Davide Furlan. V nadaljevanju so se župani pogovarjali o prenosu posameznih funkcij z občin na medobčinsko zvezo, vendar glede tega vprašanja še niso sprejeli dokončne odločitve.

Na 11. strani

RUPA - Praznik Plesali in cvrli frtalje

V Sloveniji proslave
ob državnem prazniku

Na 3. strani

V Genovi plošča
Ivanu Pircu v spomin

Na 8. strani

Nataša, Anna in »vse
duše mojega telesa«

Na 10. strani

V Vipolžah potomka
najstarejše trte

Na 13. strani

Tržaška Bavisela 2016
še naprej čezmejna

Na 17. strani

Pogrebno podjetje

ONORANZE FUNEBRI
ALABARDA
od leta 1999

na Opčinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane

Tel. 040 21 58 318

Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24
Informacije: 392 7372323

BRENNER - Danes predstavitev mejnega nadzora

Avstrija se ne meni za svarila iz Bruslja in Rima

DUNAJ - Avstrijske oblasti bodo danes na Brennerju predstavile napovedane nadzorne ukrepe na meji z Italijo, ki bodo podobni ukrepom na avstrijsko-madžarski meji. Avstrija se očitno ne meni na svarila, ki jih je zaradi napovedanih ukrepov dobila od Evropske unije, ter tudi ne na precej ostre proteste italijanske vlade. Dunajska diplomacija menda sploh ni odgovorila na pismo, ki sta ga ji v zvezi z Brennerjem poslala italijanski zunanjji minister Paolo Gentiloni in njegov kolega za notranje zadeve Angelino Alfano. Rim je namreč prepričan, da bi kakršne koli ovire in ograje na Brennerju pomenile odkrito kršitev schengenske pogodbe.

Avstrijska vlada po nedeljskem prvem krogu predsedniških volitev, na katerih je slavil kandidat svobodnjakov (FPÖ), medtem stavi na nov začetek. Kot je napovedal socialdemokratski kancler (SPÖ) Werner Faymann, ki temu sodi obširna vmesna bilanca stanja, ki bo pokazala dosežke vlade, samokritično pa tudi zamuje priložnosti. Predložili jo bodo maja. Nedeljske predsedniške volitve so vladni koaliciji na Dunaju, ki jo poleg SPÖ sestavlja ljudska stranka (ÖVP), zadale hud udarec.

Njuna predsedniška kandidata sta pobrala vsak po zgolj dobrih 11 odstotkov glasov, poleg tega pa je neprizakovano krepko slavil svobodnjški kandidat Norbert Hofer z več kot 35-odstotno podporo. Drugi krog volitev, v katerem se bo Hofer pomeril z drugo uvrščenim, nekdanjim vodjem Zelenih Alexandrom Van der Bellnom, bo 22. maja. Kot je dejal Faymann, vlada resno jemlje jasno svarilo volivcev, zaradi česar se bo med drugim okrepljeno posvetila vprašanju, kot so šolstvo, trg delovne sile in stanovanjska politika.

»Razumeli smo. Ne bomo šli k drugim stvarem na dnevnem redu,« pa je poudaril podkancler Reinhold Mitterlehner, ki prihaja iz vrst ÖVP. Cilj rdeče-črne vlade je tudi razkrinati FPÖ, ki v javnomenjenskih raziskava že mesece uživa kar 30-odstotno podporo. Desničarski evroskeptični populisti »nimajo programa za no-

Predsedniški kandidat svobodnjakov Norbert Hofer (levo) in vodja stranke Heinz-Christian Strache

ANSA

beno stvar, sovražnika pa za vsako,« je dodal kancler.

Ne ÖVP ne SPÖ pred drugim krogom volivcem ne nameravata podati napotka o tem, koga naj volijo. Faymann je sicer ponovil, da bo sam 22. maja volil Van der Bellna. Tako Faymann kot Mitterlehner sta včeraj tudi zavrnila namige o tem, da bodo prihodnje parlamentarne volitve, ki so predvidene v letu 2018, potekale predčasno. Da bi lahko volitve potekale že leta 2017, in sicer zaradi ÖVP, je namignil socialdemokratski dunajski župan Michael Häupl. Mitterlehner je to označil za čekanje, Faymann pa je poudaril, da bodo volitve leta 2018, naloga vlade pa je tesno in dobro sodelovanje.

Socialdemokrati in konservativci imajo sicer že od začetka oblikovanja velike koalicije pred poldrugim letom - ki je bilo bolj posledica politične nuje, kot skupnih točk - težave s sodelovanjem, čeprav so že takrat napovedovali, da bo to vlada novega sloga. Delo vlade že ves čas obremenjujejo interni spori, kar gre v prid svobodnjakom.

Na Koroškem volilni izidi kot v času Jörga Haiderja...

CELOVEC - Na Koroškem se je prvi krog predsedniških volitev v Avstriji končal z rezultatom, ki je močno spominjal na volilne izide rajnega desničarskega populista, predsednika svobodnjakov in deželnega glavarja Jörga Haiderja. Zmagovalec prvega kroga Norbert Hofer iz vrst svobodnjaške stranke (FPÖ) je tudi na Koroškem podprlo kar nad 40 odstotkov, torej znamko, ki jo je dosegel tudi Haider. Hofer je vseh devetih okrajih Koroške zbral največ glasov, presenetljivo pa je bilo, da je tudi v večini dvojezičnih občin na južnem Koroškem je zasedel prvo mesto. Le občini Sele in Železna Kapla sta dali prvo mesto kandidatu socialdemokratov Rudolfa Hundstorferju (SPÖ), v občini Lesachtal ob meji z Italijo je bil prvi kandidat ljudske stranke Andreas Khol (ÖVP), v Krivi Vrbi ob Vrbskem jezeru pa je dobila največ glasov neodvisna kandidatka Irmgard Griss.

Hofer, ki je na Koroškem dobil 40,09 odstotka glasov, je slavil v 128 od 132 občin na Koroškem. Na drugo mesto na Koroškem se je z 22,39 odstotka uvrstila Irmgard Griss, Alexander Van der Bellen, tekmeč Hoferja v drugem krogu 22. maja, pa je prejel samo 13,63 odstotka. Rudolf Hundstorfer je dobil 13,49 odstotka, Andreas Khol le 6,89 odstotka, Richard Lüner pa 3,51 odstotka.

Analize rezultatov v južnokoroških občinah so pokazale, da so koroški Slovenci in Slovenke volili povsem različno, morda tudi zaradi dejstva, ker manjšinsko vprašanje v volilni kampanji sploh ni bilo prisotno. Tudi politične organizacije manjšine se niso vključili v volilno kampanjo.

Ivan Lukan

IZPOSOJENI KOMENTAR

Zahodna stran zgodovine

Ameriški predsednik Barack Obama verjame, da je bila nemška kanclerka Angela Merkel na pravi strani zgodovine, ko je konec lanskega poletja odprla vrata beguncem. Naval stotisočev iz bližnjih in daljnih kriznih žarišč iz iskalci boljšega življenja vred pa že dodata spreminja nemško in evropsko politično pokrajino, v Delu piše Barbara Kramžar. V Avstriji v boju za predsedniški položaj vodi nacionalistični politik, morda bo kmalu podobno v Franciji in še kje, v Nemčiji podobna stranka galopira na dejavnih volitvah.

Zahodni voditelji se že prepričajo tudi o tem, kdo je izgubil demokratično Libijo, Irak in ves Bližnji vzhod ter dovolil vse očitnejše rusko razkazovanje mišic.

Demokratski predsednik ZDA in konservativna kanclerka Nemčije pa se sredi velikih današnjih varnostnih izzikov strinjata o nujnosti

združene in močne Evrope, o velikih prednostih demokracije in pravne države ter koristih odpravljanja ovir čezatlantski trgovini in gospodarstvu. Da ne gre za zaroto velikega kapitala in tajnih sodišč, pa bodo morali državljane na obeh straneh luže se prepričati.

Na hannoverskem industrijskem sejmu je Obama od nemškega industrijskega velikana Siemensa res dobil v njihovi ameriški podružnici digitalno ustvarjeno palico za golf z napisom »Yes we can», Merklov pa svojo z napisom z »Wir schaffen das«. Vendar voditelje velika prizadevanja za ohranitev svobode in blaginje, ki so toliko desetletij zaznamovala Zahod, šečakajo, še piše komentatorka.

LUXEMBURG - Začetek sojenja v aferi Lukileaks

Žvižgači na zatožni klopi

Odkrili davčne ugodnosti 340 podjetij, med njimi Apple, Ikea in Pepsi, pod pritisk spravili Junckerja

LUXEMBURG - V Luksemburgu se je včeraj začelo sojenje trem žvižgačem iz afere LuxLeaks, v kateri so novembra 2014 razkrili, da so bile številne pomembne multinacionalke v skladu s skrivnimi dogovori z luksemburškimi oblastmi deležne velikih davčnih ugodnosti. Sojenje je v luči afere Panamski dokumenti, ki je izbruhnila ta mesec, deležne velike pozornosti. Obtožnico so vložili zoper nekdanja zaposlena v računovodsko-revizijski hiši Pricewaterhousecoopers Antoina Deltourja in Raphaela Haleta ter novinarja Edouarda Perrina, ki so javnosti razkriji več tisoč dokumentov. Ti so nato povzročili velik škandal.

Skrivni dogovori, na račun katerih je 340 podjetij, med njimi Apple, Ikea in Pepsi, privarčevalo več milijard dolarjev, so veljali v času, ko je bil zdajnji predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker luksemburški premier. Po razkritju se je znašel pod velikim pritiskom. Ko so Deltour, Halet in Perrin prišli v sodno dvorano, je okoli 50 podpornikov vpilo: »Hvala, Antoine, hvala, Antoine.« Halet in

Antoine Deltour

ANSA

Perrin sta obtožbe zavrnila, Deltour pa je sicer dejal, da priznava resničnost dejstev, vendar prav tako meni, da je nedolžen. »Počutim se zelo mirno, ravnal sem v javnem interesu,« je ob prihodu na sojenje dejal Halet.

Prva priča, notranja revizorka Pricewaterhousecoopers Anita Bouvy, je pojasnila, da je bil glavni vir podatkov Deltour. Ugotovili so namreč, da je na predvečer odhoda iz podjetja v 29 minutah poskal 2669 dokumentov. »29 dokumentov na minuto, to je neverjetno,« je dejala. Ob tem je priznala, da do dokumentov ni bilo težko priti in da niso bili dovolj zaščiteni. »Danes lahko rečemo, da se to ne more ponoviti,« je dodala.

Ce bodo Deltour, Halet in Perrin spoznani za krive, jim grozi od pet do deset let zapora. Deltour kljub temu ne obžaluje ničesar. »Najprej sem bil samo anonimen vir, nato pa sem se snažel v prvi vrsti,« je dejal pred začetkom sojenja. To naj bi trajalo do 4. maja, na pričanje pa so povabili tudi evropsko komisarko za konkurenco Margrethe Vestager. (sta)

Aretirali konzulenta Regenijeve družine

KAIRO - V glavnem mestu Egipta so aretirali Ahmeda Abdallaha, direktorja egiptovske komisije za pravice in svobo. Abdallah je v preteklih dneh sodeloval z družino umorjenega Giulia Regenija, ki ga je izbrala kot konzulenta pri odkrivanju okoliščin umora mladega raziskovalca iz okolice Vidma. Policija obtožuje Abdallaha rovarjenja proti vladni in podpore terorizmu.

Putin bo prišel

LJUBLJANA - Ruski predsednik Vladimir Putin, ki se je včeraj pogovarjal s predsednikom Slovenije Borutom Pahorjem, je sprejel vabilo na slovesnost pri Ruski kapelici 31. julija. Pahor je poslal vabilo Putinu za udeležbo na slovesnosti pri Ruski kapelici 14. marca. Vabilo je med drugim priznal, da imata s Putinom nekatere »različne poglede«, a to le še »dodatno spodbuja potrebo po dialogu«. To bo že tretji Putinov obisk v Sloveniji.

Tujih borcev Is je vse manj

WASHINGTON - Število tujih borcev, ki se vsak mesec v Siriji in Iraku pridružijo skrajni sunitski skupini Islamska država (IS), se je v zadnjem letu močno zmanjšalo, je sporočil generalmajor ameriške vojske Peter Gersten. Pred letom dni, ko je obiskal Bagdad, se ji je vsak dan pridružilo med 1500 in 2000, po današnjih ocenah pa zgolj 200, je pojasnil. Med tujimi bortci prihaja tudi do številnih dezertacij, je dodal. Zmanjšanje je generalmajor pripisal predvsem napadom mednarodne koalicije pod vodstvom ZDA na skrivališča denarja IS. Izvedli so okoli 20 tovrstnih napadov in tako uničili okoli 800 milijonov dolarjev.« Gersten ni želel oceniti koliko borcev se bori za IS, vendar so pred nekaj meseci v Washingtonu ocenili, da jih je med 20.000 in 31.500.

Volkswagen prehitel Toyoto

BERLIN - Evropski avtomobilski velikan Volkswagen je v prvem letnem četrletju po prodaji vozil prehitel japonsko Toyoto in se tako zavrhel na vrh svetovne lestvice avtomobilskih proizvajalcev. To je spodbudna novica v luči težav, s katerimi se Volkswagen sooča, potem ko je septembra lani priznal goljufije pri testih izpustov. Velikan iz Wolfsburga je v prvih treh mesecih prodal 2,51 milijona vozil, kar je 0,8 odstotka več kot v enakem obdobju lani.

LJUBLJANA - Na včerajšnji slavnosti v predsedniški palači

Predsednik Pahor odlikoval Banchiga, Štoko in Terpina

Medaljo za zasluge prejela tudi dopisnica RTV Slovenija Mirjam Muženič

LJUBLJANA - Slovenski predsednik Borut Pahor je včeraj z medaljami za zasluge odlikoval zamejske Slovence in dobletnike novinarje, ki pokrivajo zamejsko problematiko v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Sedmerica odlikovancev je bila ob novici, da bodo odlikovani z medaljo za zasluge, presenečena, obenem pa so si bili enotni, da svoje delo opravljajo iz srca. Medaljo za zasluge je Pahor vročil Dragu Štoki, Marjanu Terpinu, Mirjam Muženič, Lojetu Kosu, odlikoval pa je Giorgia Bancigia, Gernota Kocherja in Karla Gadanyja.

Banchig, novinar, publicist in poznavalec zgodovine beneške Slovenije je odlikovanje prejel za prizadevno delo za ohranitev slovenskega jezika, kulture in zavesti. V nagovoru je odlikovanec spomnil, da se letos v Benečiji spominjajo 150-letnice priključitve kraljevine Italiji, ko se je začel »naš križev pot močne asimilacije«. A ob tem je poudaril, da se Slovenci niso pustili uničiti, saj »smo še živi in močni«.

Medaljo za zasluge je prejel dolgoletni predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka. Odlikovanje je prejel za neomajno prizadevnost pri delu v dobrobit zamejskih Slovencev v Italiji ter za krepitev njihove narodne in jezikovne zavesti. Kot je povedal v nagovoru, mu je ob novici srce poskočilo v radosti in zadostčenju. Izpostavl je vero v določene vrednote, brez katerih bi naš narod težko obstal v svoji razmeroma kratki, a intenzivni zgodovini od Bržinskih spomenikov prek Prešerna in Slomška do danesnjih dni. Med temi vrednotami je po njegovem mnenju zagotovo zvestoba, in sicer zvestoba jeziku, koreninam, tradicijam in slovenskemu narodu.

Medaljo je Pahor vročil tudi goriškemu podjetniku in publicistu Marjanu Terpinu, in sicer za prispevek k uveljavljanju enakopravnega položaja slovenske narodne skupnosti v Italiji in utrjevanju enotnega slovenskega kulturnega prostora. Kot je danes med drugim povedal Terpin, svojega dela ni opravljal zaradi meddalje, ampak je delal iz srca.

Za »uspešno umeščanje slovenistike v madžarski visokošolski prostor in podporo Slovencem na Madžarskem v skrbi za ohranjanje maternega jezika in kulture« pa je bil danes odlikovan tudi jezikoslovec Karl Gadanyi. Nekdanjega dobletnega dekanata graške pravne fakultete Gernota Kocherja pa je predsednik odlikoval za »zasluge pri krepitvi sodelovanja med slovenskimi in avstrijskimi strokovnjaki humanističnih in pravnih znanosti«. Kot je Kocher povedal v nagovoru, je hvaljen za čast, ki mu jo Slovenija izkazuje z odlikovanjem. Odlikovanje razume kot zahvalo njegovemu delu.

Med nagrajenima novinarjem je bil tudi dobletni dopisnik RTV Slovenija iz Celovca Lojze Kos, ki ga je predsednik odlikoval za »dobletno delo na področju obveščanja o slovenskem zamejstvu v Avstriji in za prispevek k večjemu razumevanju problema

Predsednik Borut Pahor z odlikovanci in z odlikovanko Mirjam Muženič

PREDSEDSTVOR

tike slovenske manjšine v Avstriji.

Prav tako je bila za dobletno delo na področju obveščanja o slovenskem zamejstvu v Italiji in za prispevek k več-

juemu razumevanju problematike slovenske manjšine v Italiji z medaljo za zasluge odlikovana dopisnica RTV Slovenija iz Trsta Mirjam Muženič. V nago-

voru je med drugim povedala, da odlikovanje razume kot pozornost matične države do slovenskih rojakov na zahodnem robu narodovega telesa.

SLOVENIJA - Matjaž Kmecl ob dnevu upora proti okupatorju »Odpustili smo kolaborantom, ne pa tistim, ki izkorisčajo preteklost«

Matjaž Kmecl

ARHIV

Danes po njegovih besedah v zvezni borcev praznujejo pripadnost svobodnosti nestrankarske domovine. Med drugim se upirajo požrtju vseh tistih milijard, ki so bile nekoč naše skupno imetje, zdaj pa bi si z njimi lahko ustvarili cisto drugačno življenje, če ne bi izginali v zasebnih žepih in črnih luknjah davčnih oaz. Kmecl je poudaril še, da so v zvezni borcev »že zdavnaj človeško odpustili vsem, ki so jih okupatorji v tistih nasilnih in surovih časih zvabili medse, čeprav izdaja domovine in lastnih ljudi nikoli v zgodovini civilizacije ni veljala za kaj hudo lepega.« Tako so že nekajkrat izrazili obžalovanje zaradi katerekoli pobijanja ljudi. »Ne mislimo pa odpustiti tistim, ki še danes delajo iz preteklosti umazano politiko, mešajo prihodnost z blatom in nam jo s tem sproti razprodajajo in uničujejo. Največkrat celo z domoljubnimi frazami in zastavami, kot se je zadnje čase na debelo razplasio,« je dejal Kmecl.

Pred današnjim državnim praznikom so v ZZB pripravili slavnostno razširjeno sejo predsedstva zveze, na kateri so podelili tudi listine in zlate plakete zvezze. Zbrane je nagovoril tudi predsednik ZZB Tit Turnšek, ki je poudaril, da se je OF rodila globovo v duši našega naroda. Spomnil je, da letos poleg 75. obletnice ustavnovitve OF obeležujemo tudi 25-le-

tnico samostojne države. »Oba dogodka sta tesno povezana, obakrat je bil narod enoten, branili smo svojo čast on svobodo,« je poudaril Turnšek. (sta)

MILAN BRGLEZ Tovarištvo, upor in svoboda

LJUBLJANA - Predsednik slovenskega državnega zbornika Milan Brglez je v govoru na sinočnji državni proslavi v Križanke poudaril, da na predvečer dneva upora proti okupatorju praznujemo zlasti udejanje treh vrednot: upora, tovarištva in svobode. Po njegovih besedah to niso bile le vrednote OF, ampak so tudi notranje in neločljivo bistvo slovenskega naroda in države. Z Osvobodilno fronto slovenskega naroda, katere ustanovitev se ob tem dnevu še posebej spominjam, se je po Brglezovih besedah začel široko organizirani upor zavojevalcev. »Iz dneva v dan so se ji pridruževale številne organizacije, iz dneva v dan je rasla v svoji dejanski in simbolični moči. Skupaj s partizanskimi enotami je postala pravo narodno gibanje zoper okupatorja, nosilka upanja in svobode.«

Brez OF, brez upora in želje, da želimo biti gospodar na svoji zemlji, bi bila po Brglezovih besedah pot do samostojne in demokratične Slovenije še zahtevnejša in še bolj strma: Osvobodilna fronta in veliko partizansko gibanje je tako eden od najpomembnejših kamenčkov v mosaiku nastanka samostojne slovenske države, katere 25-letnico praznujemo letos. Brgleza zato žalostijo nehnih poskusov zmajevanja pomevana nastanka in vloge OF in partizanskega gibanja.

KRAJA NA POLICIJI

V Postojni našli vse, razen puške

KOPER - Iz dveh policijskih vozil so prejšnji teden v Postojni ukradli avtomatsko puško s pripadajočim strelivom in nabojnikoma ter po tri neprebojne jopiče in neprebojne čelade, je včeraj potrdil direktor Policijske uprave (PU) Koper Danimir Rebec. Zaradi kršitev delovne discipline in v zvezi s hrambo opreme je predlagal izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi. Do vломa v vozila postojanske policijske postaje, je prišlo v noči na torek, 19. aprila. Tedaj so obravnavali še tri vломi v vozila v bližini železniške postaje, zato sklepajo, da bi vломi lahko bili medsebojno povezani.

Vlomilec je na obeh vozilih razobil zadnji šipi. Iz enega vozila je odtujil neprebojna jopiča in neprebojne čelade, ki sta bili shranjeni v službeni torbi, iz drugega službenega vozila pa je odtujil torbo, v kateri so bili neprebojni jopič, neprebojna čelada ter tudi službeno orožje, in sicer avtomatska puška znamke Heckler & Koch ter pripadajoče strelivo in nabojnika. Kot je dodal Rebec, ne gre za nobeno policijsko prakso: »Po vseh pravilih, po internih pravnih aktih in v skladu s pravilnikom mora vsak policist, ki v službi uporablja tudi službeno orožje, po koncu službe to dolgocevno orožje shraniti na policijski postaji.«

V tem primeru so ugotovili hujšo kršitev delovne discipline oz. delovnih dolžnosti in pogodbenih obveznosti, zato je Rebec generalnemu direktorju policije predlagal, da izvede postopek izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi. »Je pa res, da je končna odločitev na strani generalnega direktorja policije,« je dodal vodja koprsko policijske uprave.

Na vprašanje o tem, kje naj bi se nahajala puška, je Rebec odgovoril, da policija nadaljuje kriminalistično preiskavo, da bi cim prej našli orožje, pri tem pa sodelujejo tako z drugimi policijskimi upravami kot tudi z generalno policijsko upravo, ki je pristojna tudi za mednarodno policijsko sodelovanje. Je pa direktor PU Koper ob tem osebi, ki ima trenutno v posesti puško, svedoval, naj se »nekoliko razbremeniti in to sam še pravočasno vrne, preden nastanejo še hujše posledice.«

Policija za vlon sumi 33-letnega Postojčana, ki so mu v četrtek odvzeli prostost, med zasišjanjem pa je priznal kaznivo dejanje. Naslednjega dne so kriminalisti opravili hujšo preiskavo pri Postojčanu in pri tem našli vse ukradene predmete, razen puške. Kot je dodal Rebec, gre za uživalca mamil, ki so ga policisti predhodno obravnavali za različna kazniva dejanja, zato sumijo, da je bil motiv storilca tudi maščevanje za policijske postopke zoper njega.

V priporu se je znašel še 34-letni Postojčan, ki je z osušljencem vloni v policijski vozili sodeloval pri izvršitvi drzne tativne, sam pa z vlonom pred sedežem policijske postaje nima nič, je še navedel direktor koprsko policijske uprave.

Rebec je sicer poudaril, da bi ograditev objekta postojanske policijske postaje bistveno pripomogla k varnosti objekta ter tudi policistov, vozil in opreme. Notranje ministrstvo in policija sta v letošnjem proračunu pridobila dodatna investicijska sredstva, v Kopru pa so že konec lanskega leta izpostavili potrebo po postavitvi ograje in asfaltiranju tamkajšnjega makadamskega parkirišča. Tako zdaj tečejo aktivnosti, po katerih naj bi do izvedbe del prišlo še letos, je dodal Rebec na včerajšnji novinarski konferenci. (sta)

Zbirna stranka Slovencev v Italiji

Iskrene čestitke ob podelitvi
Medalje za zasluge Republike Slovenije
naj prejmejo dobletni vodilni člani SSK

Drago Štoka, Marjan Terpin in Giorgio Banchig

Trst - Gorica - Videm

DOLINA - Celodnevna stavka in shod pred tovarno velikih motorjev

Wärtsilä odpušča 550 oseb, koliko jih bo na Tržaškem?

Zaposleni v dolinski tovarni velikih motorjev Wärtsilä so včeraj stavkali osem ur in priredili tudi shod pred vhodom v tovarno, kjer so protestirali proti nedavni odločitvi vodstva v Helsinkih. Finska skupina je namreč sporočila, da namerava odpustiti 550 ljudi, ki so zaposleni v raznih tovarnah po svetu. Delavci oziroma njihovi sindikalni predstavniki so zato demonstrirali proti morebitnemu odpustom in glasno branili svoje delavske pravice oziroma delovna mesta.

Zadnje krčenje osebja je zadevalo zaposlene v drugih obratih, a tokrat bo na vrsti tržaška Wärtsilä, so poudarili pokrajinski tajniki panožnih sindikatov Fiom-Cgil, Fim-Cisl in Uilm-Uil Sasha Colautti, Fabio Kanidisek in Antonio Rodà. Vodstvo družbe Wärtsilä je namreč prejšnji teden napovedalo, da bo odpustilo 550 oseb, od teh pa bo polovica zunaj finskih meja. Namen ukrepa je varčevati 50 milijonov evrov vsako leto. Lani pa se je že upokojilo 90 delavcev: ko bi prišlo do dodatnih odpustov, bi to pomenilo dodatno obubožanje tega podjetja, je poudaril Rodà.

Sicer bo mogoče izvedeti kaj več že prihodnjem teden, ko bodo menedžerji finske Wärtsile prišli v Italijo in se sestali z državnimi tajniki panožnih sindikatov Fiom, Fim in Uilm. Skupina Wärtsilä je vsekakor že sporočila, da namerava »centralizirati« raziskovanje in razvijanje novih motorjev na Finskem, v tem sektorju pa je v Dolini zaposlenih približno sto ljudi, soše opozorili včeraj. Število odpustov v Trstu naj bi bilo torej visoko, je poudaril Kanidisek in ocenil, da problem ne zadeva samo tovarne velikih motorjev, temveč vse ozemlje. V Wärtsili je zaposlenih 1050 delavcev, tem pa gre dodati številne povezane dejavnosti, v katerih je zaposlenih vsaj 300 do 400 ljudi.

Pooblaščeni upravitelj družbe Wärtsilä Italia Sergio Razeto zadeve zaenkrat ne komentira, kajti pričakuje navodila s Finske. Dejstvo pa je, da se bosta v primeru krepkega krčenja števila zaposlenih tudi zmanjšala vloga in pomen dolinske tovarne, ki bo v okviru multinacionalke vedno bolj obrobna. (ag)

Protest delavcev
pred tovarno
velikih motorjev

FOTODAMJ@N

TRST - Danes ob 10.30 predstavitev na županstvu

Pobude sindikata Cgil za zaščito izpostavljenih azbestu

V letu 2015 se je na ozemlju tržaške pokrajine dramatično povečalo število primerov smrti in bolezni, povezanih z izpostavljenostjo azbestu. Na to opozarja sindikat Cgil na predvečer vsedržavnega dne, posvečenega boju proti azbestnemu tveganju. Pri sindikatu opozarja, da, medtem ko podatki za ostalo Italijo kažejo na zmanjševanje tovrstnih primerov, imamo na Tržaškem porast le-teh, kar gre pripisati dejству, da so bili tu delavci izpostavljeni azbestnemu tveganju še krepko po letu 1992, ko so po zakonu prepovedali proizvodnjo in trgovjanje z azbestom.

Zato bodo pri Cgil izpeljali vrsto pobud za ponovno potrditev in razširitev zaščite za de-

lavce, ki so oz. so bili izpostavljeni azbestu. S tem v zvezi bodo zavodu Inail posredovali poročilo o delovanju v bivši tovarni Olcese, da bi nekdanjim delavcem priznali status bivših izpostavljenih azbestu, poleg tega bodo priredili javno pobudo o vprašanju azbesta na Tržaškem, da bi spodbudili razmišljanje o okoljskih in družbenih vprašanjih ter o primerni zdravstveni preventiji s ciljem ozaveščati javnost in vodilni razred.

Pobude bo sindikat Cgil predstavil **danes ob 10.30** v dvorani občinskega odbora na tržaškem županstvu. Ob tej priložnosti je sindikat povabil tudi člane tržaškega občinskega odbora in načelnike svetniških skupin v občinskem svetu.

TRST - Dijaki bodo prebirali basni in pripovedi

Bralni maraton pod mestno hišo

Tudi naše mesto, točneje Občina Trst, občinski muzej Petrarchesco Piccolomineo in klasični oz. jezikovni licej Petrarca, sodelujejo pri državni kampanji ministrstva za kulturo in turizem z naslovom *Maj knjig*, ki si prizadeva, da bi spodbujala bralne nавade med mladimi in manj mladimi občani oz. občankami.

Pod mestno hišo bo **jutri od 9. do 12.30** potekal bralni maraton *Od Ezopa do Roalda Dahla: pravljice in pripovedi od klasikov do sodobnih pisateljev*, pri katerem bodo sodelovali dijaki 4.B, 4.C ter 2.C razreda klasične smeri oz. 3.F, 3.L, 4.G in 4.F razreda jezikovne smeri liceja Petrarca. Kdor

prej do novice
www.primorski.eu

se bo sprejal po Velikem trgu in se bo prisluhnih mladim bralcem, bo ob tej priložnosti lahko slišal Ezopove basni v grščini in Fedrove v latinščini, ob njih seveda tudi Basilejeve pripovedi, Giustijeve verze ali Calvinove pripovedke. Dijaki bodo postregli tudi z odломki Shakespearovih del, ob 400-letnici smrti, ter z deli Roalda Dahla, očeta znatenje uspešnice *Čarli in tovarna čokolade*, ki bi letos ugasnil stotje svečko na živiljenjski torti. Prav gotovo ne bodo izostali Joyce, La Fontaine, Lessing in Felix Maria Samaniego seveda v francoščini, nemščini in španščini.

Branje bodo spremljali glasbeni utrinki Giulia Mallardija (klavir), Cecilie Comar (violončelo), Elisabette Oblascia (prečne flavte) in Francesca Milioneja (kitara), ki bodo postregli s keltskimi motivi ter neapeljskimi klasičnimi oz. sodobnejšimi skladbami.

TRST - V petek na univerzi

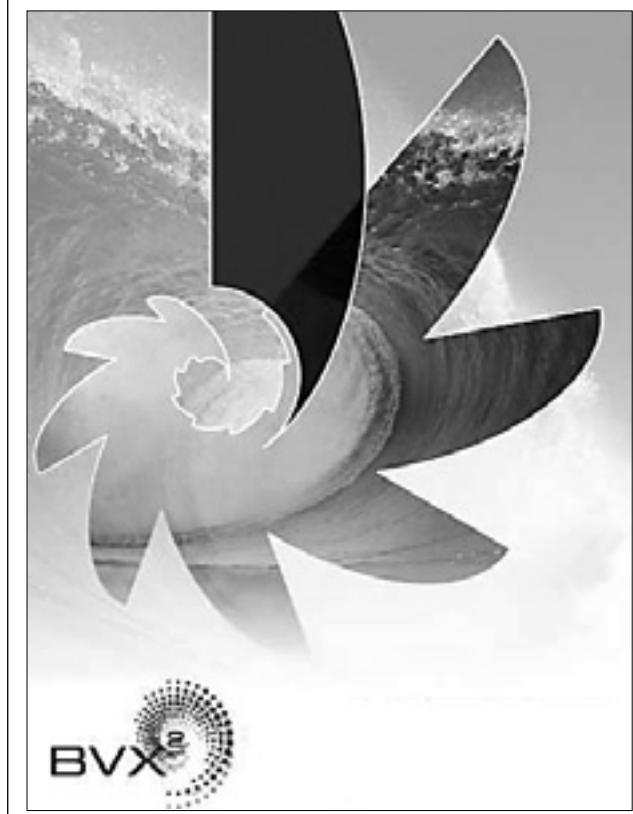
Units iDay ob 30-letnici interneta

Petkov dan bo v novih prostorih tržaške univerze v Ulici Fabio Severo 40, kjer je nekdanja domovala vojaška bolnišnica, minil v znamenju *Units iDay* oziroma celodnevnega praznovanja 30-letnice vzpostavitve omrežja, sprva imenovanega ARPANet, kasneje pa internet. **Od 10. do 18.30** se bodo zvrstile raznorazne debate in delavnice posvečene seveda digitalni kulturi oz. povezavi med znanostjo, tehnologijo in družbo. Ugodni gostje se bodo lotili vprašanj odprtih podatkov in spletnih kaznivih dejaj, t.i. smart mest in pravic uporabnikov interneta, tehnoloških prednosti za osebe s posebnimi potrebami ter 3D tehnologije. Poseben prostor pa bo posvečen mladim: predstavili se bodo znanstveni zanesenjaki, ki so se udeležili Hackathona v starem pristanišču in nekateri nekdanji študenti.

Glavni temi celodnevnega dogajanja pa bosta nedvomno tehnologiji sodobnosti, se pravi tri-dimenzionalni tisk, to je proces izdelave prostorskih trdnih predmetov, objektov na podlagi digitalnih načrtov, in pa iskanje novih oblik hranjenja in upravljanja vse večje količine podatkov. Splet je in bo vplival na našo prihodnost, saj bo spremenil koncept dela in zahteval nove strokovne figure - take, ki bodo znale skrbeti za varnost in primerno uporabo novih tehnologij. Tržaški Units iDay se vključuje med 151 dogodkov, ki bodo zaživeli na deželnih ravnih na potruhu družbe Insiel in Dežele FJK.

TRST - Na 4. pomolu

Uspešni propeler za plovila Bivortix

V avditoriju tržaškega 4. pomola bo družba mareTC FVG **jutri ob 10.30** predstavila rezultate propelerja za plovila oz. ladijskega vijaka Bivortix - BVX_2. Gre za enega od devetih raziskovalnih, razvojnih in inovativnih projektov, ki jih je financirala Dežela FJK s sredstvi iz državnega sklada za razvoj in kohezijo (FSC) za skupnih 3,2 milijona evrov.

Inovativni propeler združuje funkcijo vijaka in pa krmila, kar krepko zmanjšuje čas obratovanja in pogona nasprotno. Deželni projekt je namenjen zlasti off shore ploščadam, vendar je primeren tudi za vlačilce in trajekte. Večje naftne off shore strukture, ki vrtajo in črpajo v zelo globokih vodah, se namreč ne morejo posluževati tradicionalnih naprav za sidranje, zato potrebujejo posebne GPS sisteme upravljanja; slednji pa potrebujejo propelerje, ki brez zamud in težav opravljajo to funkcijo. Ravno za to je primeren propeler BVX_2, se pravi propeler z vertikalno osjo, ki ga zaznamuje turbina z nizkim številom obratov, z dvema lopaticama rotorja.

Raziskovalno skupino so sestavljale družbe Tergeste Power and Propulsion, mareTC FVG, tržaška univerza, znanstveni center Area Science Park in mednarodna šola Sissa.

TRST - Policisti tržaške kvesture onesposobili tolpo, ki je oropala več podjetnikov

Lažni finančni stražniki so končno za zapahi

Policisti tržaške kvesture so onesposobili tolpo vsaj treh kriminalcev, ki so v zadnjih 12 mesecih oropali najmanj šest italijanskih podjetnikov. Roparji so svoje žrtve čakali v zasedah na avtocesti ali hitrih cestah, za to pa so se vselej izdajali za finančne stražnike. Žrtve so nič hudega sluteče ustavile avtomobil, s tem pa so morale pozdraviti svoj denar in druge dragocenosti.

Roparji so po izvoru iz Bergama in so bili doslej zelo zviti, nazadnje pa so jim prišli na sled in so zdaj v kornejskem zaporu. To so 58-letni Palmiro Bonomelli, 46-letni Mauro Mazzoleni in 32-letni Choukrane Fuad, rojen v Crotoneju, a že od mladih let bivajoč v Bergamu. Vsi trije imajo na ramenih že dolg seznam kaznivih dejanj. Policisti so prijavili na prostoti še četrto osebo, za katero so izvedeli kasneje in je zdaj obtožena poskusa ropa. Policia skuša medtem tudi ugotoviti, ali je imela tolpa pajdaša v Sloveniji oziroma na Hrvaškem, kjer so njihove žrtve dvigale denar in se z njim vračale v Italijo.

Konec preiskave in aretacijo treh oseb je predstavil vodja mobilnega oddelka tržaške kvesture Marco Cali ob udeležbi nekaterih policistov, ki so sodelovali v akciji. Na tiskovni konferen-

Roparji so se posluževali ponarejenih jopičev in orožja

FOTODAMJ@N

TRST - Soočanje županskih kandidatov v hotelu Savoia Excelsior

Izbrana peterica

Cosolini, Furlanič, Menis, Dipiazza in Rosolenova o vlogi evropskega Trsta in središča Dežele FJK

Volitve se bližajo hitrih nog. Študijski center Dialoghi Europei se je zato odločil, da povabi **danes ob 17.30** v dvorano Tereste Savoia Excelsior Starhotel pet županskih kandidatov, in sicer Roberta Cosoloni-ja, Iztoka Furlaniča, Paola Menisa, Roberta Dipiazza in Alessio Rosolen. Kandidatov za županski stolček je dejansko dvakrat več, vendar so se organizatorji odločili, da medse povabijo le predstavnike političnih strank, ki imajo državne oz. deželne razsežnosti. V pogovoru s predsednikom Novinarskega krožka Pierluigijem Sabatijem in študijskega centra Dialoghi Europei Giorgiom Rossettijem se bodo gostje soočali glede vlogi Trsta kot središča Dežele FJK ter o Trstu kot evropskem, mednarodnem mestu, kar zveni večkrat samo kot volitno geslo brez konkretnih temeljev ... Vprašanja bo lahko pisno postavilo tudi občinstvo.

G5Z odločno proti železarni

Gibanje 5 zvezd skuša na vseh ravneh protestirati zaradi onesnaževanja, ki ga povzroča škedenjska železarna, in se bo zato borilo do zadnjega za postopno zaprtje koksarne in plavža. Tako bo danes v deželnem svetu razprava o ustreznih resolucijih, ki so jo podpisali deželni svetniki G5Z Andreja Ussai, Elena Bianchi, Ilaria Dal Zovo, Eleonora Frattolin in Cristian Ser-go. G5Z zahteva od deželne predsednice Debore Serracchiani, da se glede na nedavno dogajanje dokončno odloči in odredi postopno zaprtje koksarne in plavža v točno določenem roku, je razložil Ussai in ocenil, da je mogoče v ta namen spremeniti programski sporazum in ustreznemu dovoljenju ter istočasno zagotoviti zaščito delovnih mest.

Za postopno zaprtje koksarne in plavža se zavzema tudi županski kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis, ki predlaga - prvič v Trstu - ustanovitev občinske konzulte za okolje. Člane konzulte bo imenoval tržaški občinski svet, pravi Menis, med njimi pa bodo med drugim predstavniki tržaških raziskovalnih ustanov in okoljevarstvenih organizacij. Na prvem mestu, podarja Menis, je namreč vselej zdravje Tržačanov.

Marco Cali

ci so tudi predstavili ponarejene suknjične finančne straže in orožje ter druge naprave (med temi GPS, ki so ga skrivaj postavili na vozila žrtev), ki so se jih posluževali pri ropih.

Clani tolpe so navadno odpotovali iz Lombardije in se ustavili ob italijansko-slovenski meji. Od tod je en član potoval v Slovenijo oz. Hrvaško, kjer je pred nekaterimi bankami sledil italijanskim podjetnikom, ki so dvingili denar s tekočega računa. Navadno je temu kriminalcu uspelo tudi namentev napravo GPS pod blatinik avtomobila ali drugam. Clani tolpe so kasneje preoblečeni v finančne stražnike čakali na cesti svoje žrtve, jih ustavili ter pod pretezo kontrole pregledali vozilo in dokumente. Od tod do ropa je pot kratka.

Zadnjči se je to zgodilo 2. marca, ko so na hitri cesti blizu Katinare ustavili in oropali dva podjetnika iz Vicenze, plen pa je bil 70 tisoč evrov. Mazzoleni, ki je obdržal ukraden denar, je ponarejene jopiče odvrgel blizu Katinare, nakar se je podal s takšnjem do Padove in od tod z drugim takšnjem do Bergama. Policia je na tej osnovi začela preiskovati in ugotovila več podobnih ropov v severni Italiji. Tolpo so onesposobili prejšnji petek, ko je skušala oropati neko osebo pri Moščencah. Ta pa je pridržala mimo »prehitro« in se v bistvu ni ustavila, pač pa so tolpo obkrožili pravi policisti, ki so kriminalce aretirali in odpeljali na kvesturo.

Aljoša Gašperlin

TRST - Policijski nadzor v mestu

Na skuterju brez vozniškega dovoljenja

Vozilo so zasegli, globa od 2000 do 8000 evrov

V Ulici Milano je policija pred dnevi ustavila skuter gilera typhoon, ki ga je upravljal 42-letni P.R. Pri običajnem preverjanju osebnih dokumentov in dokumentov vozila so policisti ugotovili, da moški ni poskrbel za vsakokratno plačilo vozniške takse, za kar bo moral poravnati dearno globo.

Med nadaljnjam preverjanjem dokumentov pa so na dan prišle še dodatne pomanjkljivosti. Moškemu so namreč leta 2011 odvzeli vozniško dovoljenje, ker so ga zalotili za volanom pod vplivom nedovoljenih substanc. Ne da bi se zmenil za kazen, je moški v vseh teh letih vseeno nemoteno vozil. Tokrat so mu policisti zasegli tudi skuter za dobo treh mesecev in preklicali vozniško dovoljenje za dobo vsaj enega leta. Izdali so mu tudi globo v višini od 2000 do 8000 evrov.

Policija nadzira nočno zabavo v središču

V okviru rednega nadzora nad nočnim življenjem so mestni redarji v tednu od 18. do 24. aprila opravili 60 kontrol v ulicah delle Becccherie, Bramante, Genova, Ponchielli, v okolici Cavane, na Ponterosu, v ulicah Pozzo di Mare, Scussa, Timeus, Torino in še v Drevoredu 20. septembra. Ugotovili so le eno kršitev pravilnika.

Zgodba Bruna Pontecorva

Visoka šola Sissa prireja **danes ob 18.30** v gledališču Teatro dei Fabbri v Ul. Fabbri 2/A ogled dokumentarnega filma Diega Cenetiema »Maksimovič«, ki govori o liku italijanskega fizika Bruna Pontecorva, ki je leta 1950 skupaj z družino zbežal v Sovjetsko zvezo.

Santoro in »drog smrti«

V lokalni Il Posto delle Fragole v parku bivše umobolnice pri Sv. Ivanu bo **danes ob 18.30** potekalo drugo srečanje iz t.i. niza PreLunatico, ki napoveduje letosni Lunatic festival. Gost bo novinar Giuliano Santoro, ki bo predstavil knjigo »Al Palo della Morte«, ki govori o umoru pakistskega priseljence Shahzada, ki je bil ubit med petjem koranskih sur.

Matematiki na delu

Oddelek za matematiko in geoznaništvo Univerze v Trstu prireja **jutri ob 15. uri** v avli Morin v stavbi H2 bis v UL Valerio 12/1 pobudo »Matematiki na delu«. Šlo bo za srečanje, namenjeno podjetjem in dijakom višjih srednjih šol, s ciljem spoznavanja vloge matematika v industriji in svetu dela. Pobude se bodo udeležile podjetja Generali, IGA Technology Services, Google, SWG in Unicredit Business Integrated Solution.

Jezikovni tandem

V rekreacijskem središču Toti na Stolnem trgu 4/a bo **jutri med 15. in 17. uro** potekalo drugo srečanje v okviru »Jezikovnega tandem«, pobude, namenjene dijakom višjih srednjih šol, ki jo prirejajo Mladinska konzulta Občine Trst, Pokrajinska dijaška konzulta in združenje Erasmus Student Network Trieste (ESN). Pri »Jezikovnem tandemu« gre za jezikovno izmenjavo med osebami, ki gorovijo različne jezike, pri čemer en sogovornik govori italijančino, drugi pa angleščino, španščino, nemščino in francoščino. Pobuda sloni na dvojezičnosti, recipročnosti (sogovorniki so sočasno učitelji in učenci) in samostojnem učenju.

Raba računalnika v šoli

V prostorih visoke šole Sissa bo **jutri** potekala delavnica oz. tečaj »Teacher Coderdojo«, namenjen vzgojiteljem in učiteljem, ki želijo uporabljati računalnik v šoli na ustvarjalen in inovativn način. Tečaj se uokvirja v mednarodno pobudo Coderdojo, ki so si jo zamislili in inštituti MIT v Bostonu, da bi otrokom na zabaven način približali računalništvo. Tokrat ciljna publike niso otroci, ampak vzgojitelji in učitelji, ki so zelo hitro zapolnili razpoložljiva mesta in katerim se želi nuditi praktične instrumente za poučevanje računalništva ter za uporabo računalnikov na način, ki naj bo ustvarjalen in bo koristil didaktiki.

Paolo Di Reda v Ubiku

V knjigarni Ubik v pasaži Tergestebo **jutri ob 18. uri** srečanje s pisateljem Paolom Di Redo, ki bo predstavil svoj najnovejši roman »La rabbia che rimane«, izšel pri založbi Fahrenheit 451. Z avtorjem se bo pogovarjal zgodovinar Pietro Negile z Univerze v Trstu.

Potujoči avtobus INPS-a

V okviru pobud, s katerimi bodo v Furlaniji Julijski krajin obhajali 30-letnico interneta v Italiji, bo sodeloval tudi pokojninski zavod INPS, ki bo **v petek** prisoten na Velikem trgu v Trstu pred palačo deželne vlade s posebnim avtobusom. Osebje zavoda bo ob tej priložnosti **med 9. in 18. uro** na voljo občanom za informacije in svetovanje o načinih pokojninskega zavarovanja v okviru projekta Moja pokojnina.

TRST - Jutri v Kulturnem domu festival stare glasbe Wunderkammer

Dih z Dašo Grgič in Paolo Erdas

Festival stare glasbe Wunderkammer se počasi izteka. Zadnje srečanje v bogati sezoni bo v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem **jutri ob 20.30** v tržaškem Kulturnem domu zaživelo ob glasbi in plesu v predstavi, ki nosi naslov *DIH.respiro*. Oblikovali jo bosta čembalistka Paola Erdas in plesalka oz. koreografinja Daša Grgič, ki se redno izpopolnjuje v akademiji plesalke in koreografinje Carolyn Carlson v Parizu; slednja je s svojo vizijo plesne umetnosti raznimovala sodobno plesno sceno.

Letošnji festival je bil osredotočen na telo kot prvinski vir glasbe – od diha do giba. Glasbeno-plesna performansa se torej skladno vključuje vanj. Grgičeva in Erdasova sta razvili umetniško zamisel, ki je osredotočena na dih, na njegov ritem, ki daje telesu življenje. Obiskovalci bodo lahko sledili dialogu med antično glasbo in sodobnimi plesnimi gibi skozi dih, ki se rojeva iz tišine, od zunaj prehaja v naše telo in obratno, brez prestanka, kot srčni utrip. Prav poklon življenju, v katerem se lahko duša in telo končno spet spojita.

Čembalistka
Paola Erdas (levo)
in plesalka
in koreografinja
Daša Grgič

OPČINE - Jutri in v petek v Prosvetnem domu Sklad Mitja Čuk vabi na osmi FestivalOp

V Prosvetnem domu na Opčinah bo jutri in v petek z začetkom ob 10. uri potekal že osmi FestivalOp, se pravi srečanje gledaliških skupin vzgojno-zaposlitvenih središč za osebe s posebnimi potrebami, ki ga prireja Sklad Mitja Čuk. Jutrišnji dan bodo po pozdravu predsednice Sklada Stanislave Sošič Čuk oblikovali Barvana klapa VZS Mitja Čuk s predstavo Pika Nogavčka in prijatelji, gledališka skupina Azzurro, ki deluje v okviru kulturnega društva Il cerchio v Medeji s predstavo Era solo ieri in lutkovna gledališka skupina Cisi s predstavo Hansel e Gretel. Na srečanju, ki ga bosta napovedovala Elena Husu in Lorenzo Corbelli, bodo za glasbeno nit in povezavo kulturnega programa poskrbeli učenci 5. razreda Osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja iz Barkovlj, časni gost pa bo gledališki igralec in režiser Francesco Paolo Ferrara.

Petkov spored, ki ga bo napovedovala Elena Husu, pa bodo oblikovalke skupine Škorci (VDC Nova Gorica) s predstavo Jadro za sanje, Burko (VDC Ajdovščina-Vipava) s predstavo Naša mama kuha kafe in Vlak teater (SVZ Dutovlje) s predstavo Poezija je sadna kupa. Za glasbeno nit in povezavo kulturnega programa bodo tokrat poskrbeli učenci 1. in 2. razreda OŠ Avgusta Černigoja s Proseką in učenci OŠ Franceta Bevka z Opčin, medtem ko bo častna gostja profesorica, režiserka, mentorica, igralka in prijateljica Olga Lepinc. Za magično presenečenje pa bo poskrbela čarodejka Karlyann.

Kulturna srečanja v Rizarni

V Rizarni se danes začenja niz štirih kulturnih srečanj o 71-letnici osvoboditve, ki jih ob sredah prirejajo Občina Trst in muzej Rizarna. **Danes** bodo ob 17.30 v Rizarni predstavili knjigo Francesca Bearzatto *Per fame o per convinto. Storie di vita e di resistenza nel mondo contadino. San Leonardo Valcellina (1900-1950)*. Z avtorico se bo pogovarjala predsednica Deželnega zavoda za zgodovino odporniškega gibanja (IRSM) Anna Maria Vinci. Prihodnje srečanje bo 4. maja, ko bodo predstavili monografijo revije Qualestoria, ki je posvečena kolaborantstvu in odporništvu *Collaborazionismi, guerre civile e resistenze*. Gost srečanja bo zgodovinar Jože Pirjevec. Tretje srečanje bo 11. maja, ko bodo predstavili knjigo Raffaele Cargnelutti z naslovom *Alla gentilezza di chi la raccoglie: dall'inferno di Buchenwald una storia vera*. Četrto in zadnje srečanje pa bo 18. maja, ko bodo predstavili knjigo Giorgia Liuzzizza *Violenza e repressione nazista nel Litorale Adriatico 1943-1945*.

Popoln program je na voljo na spletni strani www.triestecultura.it.

Na Pokrajini srečanje o Italiju Svevu

V dvorani Grom v pritličju palače pokrajinske uprave na Trgu Vittorio Veneto 4 bo **jutri ob 15. uri** srečanje, posvečeno pisatelju Italiju Svevu *La fortuna di Svevo. Per una rivista sveviana*. Predstavili bodo deveti zvezek *Agios. Quaderni di Studi Sveviani*, periodični tisk, ki ga urejata Giuseppe Antonio Camerino in Elvio Guagnini. Deveti zvezek ponuja bralcem eseje Rudolfa Behrena o Simmelu in Svevu, Angele Fabris o ambivalentnosti in subjektivnosti Zenove izpovedi, Emiliana Cannoneja o nekaterih pogledih na Svevo dopisovanje ter Irene Battino o delovanju Svevovega muzeja v Trstu od leta 1997 do 2013. Zvezek dopolnjujejo še drugi zapisi.

TRŽAŠKA

Čestitke

Naša mala ANIKA bo danes na torti ugasnila 3 svečke! Obilo igranja z bratcem ter vse najboljše in najlepše ji iz vsega srca želijo nonoti, striči, teti in vsi, ki jo imajo radi.

Danes praznuje v Trnovci svoj 102. rojstni dan **NONO LOJZE!** Da bi z nami preživel še mnogo let, mu želimo vsi domači in mu voščimo vse najboljše!

MAGDA, ko leto gre mimo, ostane nam sreča, dodana na torti bo še ena sveča. Vse najboljše **ENDADUFA**.

ZSKD čestita zboru **JACOBUS GALLUS** za dosežek na 24. zborovskem tekmovanju **Naša pesem 2016** v Mariboru.

Poslovni oglasi

V CENTRU BAZOVICE oddamo v najem dva poslovna prostora (60 kv.m. in 100 kv.m.)

Tel. št. 340-8660640
(od 11.00 do 14.00)

Mali oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI in priporočilom isče delo kot negovalka starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. št.: 00386-40637800 ali 00386-31349125.

PRODAM avtomobil elnagh l. 1998, motor ford 2500 cc, za 6 oseb, lepo vzdrževan. Tel. št.: 340-3172833.

PRODAM zemljišče v bregu pod Konovelom (1700 kv.m.). Cena po dogovoru. Tel. 329-4372448.

V CENTRU LJUBLJANE oddam v najem od julija dalje, za poletne mesece ali dlje, sobo ali stanovanje. Tel. št.: 00386-41865706.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM DEBELIS je na Kolonkovcu odprt do 1. maja, vsak dan, od 10.00 do 22.00.

Ul. Ventura 31/1
Tel. 040-391790

KLARIČ - PIPAN (osmica), Mavhinje 58/a, odprto vsak dan do 1. maja.

Tel. 040-2907049

OSMICA JAKOMIN Kubed, odprta od 22. aprila do 2. maja.

Tel.: 00386-6571-208

Vabljeni!

POLETNI CENTRI IN PREŠOLA v slovenskem Dijaškem domu Srečko Kosovel: pričeli so se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole (do 13. leta) s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do pet. od 8.00 do 16.00, tel. 040-573141, urad@dijaski.it ali www.dijaski.it.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL sporoča, da se nadaljujejo vpisi otrok v jasli od 1. leta dalje za š.l. 2016-17. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72), od pon. do pet. od 8.00 do 16.00, tel. 040-573141, urad@dijaski.it ali www.dijaski.it.

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-2220605.

IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel.: 366-5304154.

IVAN PERNARČIČ ima odprto osmico v Vižovljah 1/C. Tel. št: 040-291498.

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

V BOLJUNCU je Parovel odprl spomladansko osmico. Tel. št. 346-7590953.

V REPNU sta pri Branovih odprla osmico David in Miloš. Vsi toplo vabljeni.

V SAMATORCI št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Toplo vabljeni! Tel. 040-229224.

ŠUBER je odprl osmico na Opčinah. Tel. št.: 349-7158715.

Superstar

Brez dobitnika s 5 točkami --€

3 dobitniki s 4 točkami 35.728,00 €

102 dobitnika s 3 točkami 2.768,00 €

1.454 dobitnikov z 2 točkama 100,00 €

10.017 dobitnikov z 1 točko 10,00 €

23.435 dobitnikov z 0 točkami 5,00 €

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Il libro della giungla«.

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.00 »Il complotto di Chernobyl«.

CINEMA DEI FABBRI - 22.00 »Fiore del deserto«; 16.00, 20.30 »L'Universale«; 18.30 »Maksimovič - La storia di Bruno Pontecorvo«.

FELLINI - 16.15, 18.00, 20.00 »Un'estate in Provenza«; 21.45 »Criminal«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.00,

19.45, 21.30 »Nemiche per la pelle«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.00 »Truman - Un vero amico è per sempre«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »Le confessioni«.

KOPER - PLANETTUŠ - 20.30 »Batman proti Supermanu: Zora pravice«; 14.40,

16.50 »Knjiga o džungli 3D«; 13.30, 17.50 »Knjiga o džungli 3D«; 15.00, 17.00 »Kung Fu Panda 3«; 13.50 »Kung Fu Panda 3 3D«; 15.30, 18.00, 20.20 »Lovec: Zimska vojna«; 19.10 »Maščevanje«; 19.00 »Moja obilna grška poroka 2«; 18.20 »Orel Eddie«; 21.15 »Pet set odtenkov sive«; 15.30, 18.10, 20.50 »Planet samskih«; 16.20, 21.00 »Ponoreli«; 14.30, 15.50 »Simon: Mali bojevnik z velikim srcem«; 20.00 »Šefica«.

NAZIONALE - 16.40 »Kung Fu Panda 3«; 20.15 »Nonno scatenato«; 17.20,

19.15, 21.15 »Il libro della giungla 3D«;

16.30, 18.45, 21.10 »Zona d'ombra«;

18.30, 18.45, 21.10 »Codice 999«;

18.15, 22.00 »Lo chiamavano Jeeg Robot«; 21.20 »Veloce come il vento«;

16.30, 18.45, 21.15 »Lui è tornato«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 21.20 »Batman vs Superman«; 16.40, 17.25, 19.00,

21.20 »Il libro della giungla«; 16.30,

19.00, 21.30 »Codice 999«; 19.15,

21.45 »Criminal«; 16.30, 19.00, 21.30

»Raiders of the Lost Ark«; 16.40

»Grotto«; 16.35, 19.00 »Il cacciatore e la regina di ghiaccio«; 19.40, 21.50

»Nonno scatenato«; 16.35, 19.10,

21.45 »Zona d'ombra«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1:

16.40, 18.30 »Il libro della giungla«; 20.20,

22.20 »Lui è tornato«; Dvorana 2: 17.15,

20.00, 22.15 »Zona d'ombra«; Dvorana 3: 17.45, 20.00 »Lo chiamavano Jeeg Robot«; 22.10 »Nonno scatenato«; Dvorana 4: 16.30 »Nemiche per la pelle«; 18.10,

22.15 »Codice

SKD TABOR - KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI
Prosvetni dom - Općine
danes, 27. aprila, ob 20.00

Miroslav Košuta
in njegov 1. maj

'Še vedno živel 1. maj?'

Lekarne

Od ponedeljka, 25. aprila, do nedelje, 1. maja 2016:
Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30

Lekarne odprte tudi 13.00-16.00 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Piaze 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Trg Foschiatti 4/A - 040 9278357, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30 (ob delavnikih, od ponedeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto (tudi 13.00-16.00), v nedeljo in med prazniki (8.30-19.30)
Ul. S. Giusto 1 - 040 308982, Ul. Roma 15 - 040 639042, Ul. Piccardi 16 - 040 633050, Milje - Trg Foschiatti 4/A - 040 9278357, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta (19.30-8.30)
Ul. Ginnastica 6 - 040 772148.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it
118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zelena številka) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Obvestila

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA vabi na občni zbor, ki bo v prostorih Ljudskega doma v Trebčah danes, 27. aprila, ob 20.00 v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju.

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK vabi na redni občni zbor volilnega značaja, ki bo danes, 27. aprila, ob 10.00 v prvem sklicu in v četrtek, 28. aprila, predvidoma ob 20.30 (po občnem zboru SKD Primorec) v drugem sklicu v Ljudskem domu v Trebčah.

OBČINSKI SVET V ZGONIKU se bo ustal danes, 27. aprila, ob 18.00 v sejni dvorani Občine Zgonik. Dnevni

red je na razpolago na: www.sgoni.co.ts.it.

SKD PRIMOREC sklicuje volilni občni zbor danes, 27. aprila, ob 8.00 v prvem sklicanju ter v četrtek, 28. aprila, ob 19.30 v drugem sklicanju v Ljudskem domu v Trebčah. Pred občnim zborom bo možno poravnati članarino.

ZADRUGA VESNA sklicuje danes, 27. aprila, ob 8.00 v prvem sklicanju in v četrtek, 28. aprila, ob 20.00 v drugem sklicanju redni občni zbor, ki bo v operativnem sedežu DSMO Kiljan Ferluga v Miljah, Ul. Roma 22 (1. nadstr.).

JUS MEDJAVAS vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo pri Blžn'ih v Medjevasi v četrtek, 28. aprila, ob 20. uri. Informacije in dnevni red na tel. št. 338-7738027.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO bo imelo redni občni zbor v četrtek, 28. aprila, na svojem sedežu v Ul. Mazzini 46 v Trstu. Začetek ob 18. uri.

STARŠEVSKI KROG obvešča, da bo potekalo naslednje srečanje v četrtek, 28. aprila, s pričetkom ob 18.30 v prostorih Stadiona 1. maja v Trstu. Info na iztok.spetic@tin.it ali na tel. št. 366-3625523.

ZADRUGA NAŠ KRAS sklicuje redni občni zbor v četrtek, 28. aprila, ob 20.00 v prostorih Kraške hiše v Repunu.

DRUŠTVO CASA CAVE IN ICS v sodelovanju z Občino Devin Nabrežina prireja v petek, 29. aprila, ob 18. uri dogodek z naslovom »Predstavljamo Park sveta!« ob zaključku obnovitvenih del vrta z igrali zraven občinske knjižnice v Ribiškem naselju. Info na tel. št. 333-1164302.

SRENJA BOLJUNEC vabi člane na občni zbor v prvem sklicanju, ki bo v petek, 29. aprila, ob 18.00 v novem sedežu. O drugem sklicanju bodo člani obveščeni z vabili. Srenja še vabimo, da predlagajo imena za seznam kandidatov za volitve novega odbora.

JUS NABREŽINA obvešča, da bo občni zbor v prvem sklicanju v soboto, 30. aprila, ob 11.30 na sedežu. O drugem sklicanju bodo člani pravočasno obveščeni z vabili.

MD BOLJUNEC organizira telovadbo v bazenu s segreto morsko vodo v Ankaranu ob sredah zjutraj. Odhodi iz Brega in iz mesta. Info na tel. št. 335-8045700.

VAŠKE ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE prirejajo tradicionalni prvomajski nočni pohod na Kokš v soboto, 30. aprila. Ob 20.15 krajska slovesnost pred vaskim spomenikom padlim v NOB. Zbirno mesto za pohodnike ob 20.30 pri Kalu (cesta proti Lipici). Ob 20.40 prižig tabornega ognja in ob 21.00 pričetek vodenega pohoda (pričilno ura nezahtevne hoje - obvezna svetilka). Na vrhu prižig tabornega ognja v predelbi tabornikov Rodu Kraških Jrt iz Sežane, sledi družabnost v koči. V nedeljo, 1. maja, budnica v Bazovici ob 7.00.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja prvomajsko budnico po vseh zgoščni občine s sledečim urnikom: Briščki 9.30, Repnič 10.45, Zgonik 11.15, Salež 11.45, Samatorca 12.30, Gabrovec 13.30.

LJUDSKI DOM V PODLONJERJU (Ul. Masaccio 24) vabi v nedeljo, 1. maja, na prvomajski praznik. Ob 13. uri kosilo in odprtje kioskov (v primeru slabega vremena v dvorani Ljudskega doma), ob 17.30 prvomajski pozdrav, ob 19.30 ples s skupino »Chiriche«.

SKD TABOR, VZPI-ANPI in društvena gostilna na Opčinah vabijo v nedeljo, 1. maja, ob dnevu osvoboditve na Prvomajsko budnico v Pohod miru. Zbirališče ob 9.15 pred spomenikom na Dunajski cesti. Sodeluje godba V. Parma - Trebče.

TRADICIONALNI PRVOMAJSKI PRAZNIK pod šotorom v Križu v nedeljo, 1. maja. Ob 12.00 odprtje kioskov, ob 16.00 pozdrav 1. maju, ob 16.30 koncert TPPZ P. Tomažič, Darča Nikolovskega, skupin Ovce in Dirty Fingers, sledi ples s skupino Nebojseg.

ODBORNIŠTVO ZA PRODUKTIVNE DEJAVNOSTI OBČINE DOLINA vabi vinogradnike, ki bi želeli sodelovati na občinski razstavi domačih vin v sklopu letošnje Majence, da prinesejo vzorce vina (4 steklenice »bordolese« za vsako vrsto vina, brez etike) na Občino najkasneje do ponedeljka, 2. maja, do 12. ure.

SLOVENSKI KLUB prireja delavnico kreativnega pisanja s pisateljem Marcom Sosičem. Poteka bo ob sobotah dopoldne (10.00 - 12.00) in sicer 7., 21. in 28. maja ter 4. in 11. junija na sedežu Slovenskega kluba v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20). Število udeležencev je omejeno, info in prijave na slovenskklub@gmail.com.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi na predavanje o »Suhozidnih gradnjah na Krasu«, ki ga bo vodil Boris Čok (vodnik Krasa in Brkinov, mojster kraške suhe zidne gradnje in poznavalec staroverskih običajev) in bo v sredo, 11. maja, ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi starše, da pripeljejo svoje otroke v soboto, 14. maja, ob 18.00 v društvene prostore v Salež na ogled animiranega filma Animals United - Živalska konference (2010, sinhroniziran v slovenščino).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

PRIMORCI BEREMO 2016 - do 11. novembra vabljeni k branju del slovenskih avtorjev. Sodelujoče knjižnice: Narodna in študijska knjižnica - Trst, Knjižnica D. Feigla - Gorica, Knjižnica P. Tomažiča in tovarišev - Općine, Občinska knjižnica v Saležu in Knjižnica B. Pahorja na Proseku. Info v knjižnicah ali www.knjiznica.it.

Prireditve

BALETNA SKUPINA RELEV vabi danes, 27. aprila, ob 18.00 v dvorano SKD Igo Gruden v Nabrežini na zaključni nastop, z gostujočimi skupinami iz Boljuncu in Komna.

SKD BARKOVLE IN OS FINŽGAR vabi danes, 27. aprila, ob 14.45 na počastitev padlih na domačem pokopališču. Na sporednu polaganje vencev, priložnostna misel Sandra Poljšak, nastop učencev OS Finžgar, glasbena kužila ŽeVS Barkovle, ki jo vodi Aleksandra Pertot.

SKD LIPA organizira danes, 27. aprila, ob 20. uri v Bazovskem domu srečanje »Moj pogled skozi kamero«, ki ga bo vodil Sergio Zoch - Čok, sledi ogled njegovih kratkometražnih filmov. Ob priliku bomo predstavili tudi videozapis s pričevanjem o osvoboditvi Bazovice.

SKD TABOR - Knjižnica P. Tomažič in tovariši v Prosvetnem domu na Opčinah vabi danes, 27. aprila, ob 20.00 na večer z Miroslavom Košuto in njegovim 1. majem »Še vedno živel 1. maj?«.

ZALOŽBI ZTT IN MLADIKA ter Tržaško knjižno središče TS360, v sodelovanju z ZSSDI, vabijo danes, 27. aprila, na kavu s knjigo »50 let naše košarke. 1965-2015«. Sodelovali bodo avtorji in sodelavci zbornika Branko Lakovič, Veronika Sossa, Sergio Tavčar ter predsednik ZSSDI Ivan Peterlin. V Tržaškem knjižnem središču na Oberdankovem trgu 7 v Trstu ob 10. uri.

MEPZ F. VENTURINI od Domja, pod vodstvom Cinzie Sancin, vabi na zborovski koncert v podzemski prostорje Kleine Berlin v četrtek, 28. aprila, ob 20.30. Vhod iz Ul. Fabio Severo. Nasproti hišne št. 11.

SKD IGO GRUDEN vabi na otvoritev razstave »Bakrene stvaritve« Patrizie Marino v četrtek, 28. aprila, ob 18.30 v kavarni Gruden v Nabrežini.

SKLAD MITJA ČUK prireja 8. mednarodno gledališko srečanje »FestinvalOp« in vas toplo vabi v Prosvetni dom na Opčine. Četrtek, 28. aprila, ob

10.00 Barvana klapa - VZS Mitja Čuk, Gruppo teatrale Il Cerchio - Medea in Gruppo teatrale CISI - Gorica. Častni gost gledališki igralec in režiser Francesco Paolo Ferrara. Napovedovalca: Elena Husu in Lorenz Corbelli. Glasbena nit in povezava kulturnega programa: učenci 5. razreda OŠ F. S. Finžgar - Barkovle. Petek, 29. aprila, ob 10.00 VDC Nova Gorica, VDC Ajdovščina Vipava, SVZ Dutovlje. Napovedovalka: Elena Husu. Glasbena nit in povezava kulturnega programa: učenci 1. in 2. razreda OŠ A. Černigoj - Prosek in učenci OŠ F. Bevk - Općine. Častna gostja: Olga Lupinc. Magično presenečenje s čarodejko Karlyann.

SKUPINA 35-55 SKD F. PREŠEREN iz Boljuncu vabi v četrtek, 28. aprila, ob 20.30 v društveni bar n' Grici na otvoritev razstave starih fotografij »Barč'ca je zaplavala...«.

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU je do 29. aprila na ogled razstava Gianne Viezzoli »Mandale in simboli«. Urnik: od ponedeljka do petka, 9.00-13.30 (ob ponedeljkih in sredah tudi 15.30-17.30).

SLOVENSKI KULTURNI KLUB IN MOSP vabita na »Dan mladinske ustvarjalnosti« z nagrajevanjem zmagovalcev literarnega natečaja za mlade in s kulturnim programom v petek, 29. aprila, ob 18.30 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3.

KD SLOVAN S PADRIČ, KD SKALA IN GROPADE in sekcijski VZPI s Padrič in Gropajce, da se v soboto, 30. aprila, poklonijo svojim padlim vaščanom v NOB. Ob 19.15 zbirališče na vaškem trgu na Padričah, ob 19.30 slovesnost pri spomeniku. Ob 20.15 slovesnost pred spomenikom v Gropadi. Nastopajo MePZ Slovan-Skala in domači recitatorji. V nedeljo, 1. maja, prvomajska budnica na Padričah ob 6. uri in ob 6.30 v Gropadi.

LJUDSKI DOM V PODLONJERJU (Ul. Masaccio 24) vabi v soboto, 30. aprila, ob 18. uri na predstavitev knjige »Diego De Henriquez - Il testimone scomodo«.

OBČINSKA UPRAVA OBČINE ZGONIK sporoča, da bo ob 71. obletnici osvoboditve, v soboto, 30. aprila, počagala vence na spomenike in obeležja, postavljena v spomin padlim po sledenjem razporedou: ob 12.00 prosekško pokopališče, ob 12.20 Proseška postaja - spomenik; ob 18.00 Zgonik - zbirališče, ob 18.15 Repnič - spominska plošča, ob 18.30 Briščki - hiša spomenik, ob 18.45 Gabrovec - vaski spomenik, ob 19.00 Samatorca - vaski spomenik, ob 19.15 Salež - vaski spomenik, ob 19.30 Zgonik - vaski spomenik in ob 19.45 Gabrovec - vaski spomenik. Pri spomenikih bo nastopil MoPZ Rdeča zvezda.

SEKCIJA VZPI ANPI PROSE

GENOVA - Boj proti okupatorju

V Liguriji plošča v spomin na Ivana Pirca iz Zgonika

V »njegovi« železniški čuvajnici je bila partizanska postojanka

Iz bogate zakladnice slovenske narodnoosvobodilne epopeje se tu pa tam zaiskri dragulj, ki ga je prekril prah pozabe. Veliko je takšnih založenih ali nepoznanih dragocenosti in mnoge prihajajo od zelo daleč. Ena od njih celo z ligurskega gričevja, ki obdaja Genovo, kjer se je pred več kot sedemdesetimi leti, v polni vojni vihri, dogajalo marsikaj, kar je imelo veliko skupnega z dogajanjem v naših krajih. V majhnem zaselku Barabini di Trasta, v genovskem predmestju Valpolcevera, kamor so že pred vojno oblasti poslale slovenskega železničarja Ivana Pirca iz Zgonika, je prav po njegovi zaslugi nastala ena najpomembnejših postojank genovskega in sploh ligurskega odporništva. Železniško čuvajnico št. 4, ki mu je bila dodeljena v upravljanje, je spremenil v eno najbolj trdnih postojan partizanskega gibanja. Postala je najprej skrivališče slovenskih fantov, ki so dezertičali iz italijanske vojske in se namenili v partizane, nato zatočišče mladih deserterjev iz salojske vojske in raznih političnih preganjencev. Skozi Pirčevovo čuvajnico je šlo nešteto ljudi in med njimi so bili vsi pomembni voditelji ligurskega odporništva, od komandanta genovskih garibaldinskih brigad Giuseppeja Boberas - Gustava, do komandanta VI. partizanske cone Antona Ukmarja - Mira. Čuvajnica je seveda postala tudi skladišče partizanskega orožja ter pomembno krijišče vseh partizanskih poti.

Na to postojanko v Genovi in seveda na Ivana Pirca, ki jo je vodil in pri čemer so imele veliko zaslugo tudi žena Ana Grilanc, prav tako iz Saleža, ter njune štiri hčere Ivanka, Lidiča, Ana in Justina, so se prejšnje dni spomnili z nadvse prisrčno slovesnostjo. Na zunanjji zid nekdanje čuvajnice, ki je danes zasebno bivališče, so vgradili ploščo v spomin na družino Pirc, ki je, kot piše, »zgled junaštva in solidarnosti«. Na plošči je izrecno poudarjeno, da gre za slovensko družino s Tržaškega, slovesno pa so jo odkrili prejšnji petek, 22. aprila.

Glavna zasluga, da je spet zaživel spomin na Pirčevu družino in da ji je zagotovljeno trajno obeležje, gre Ivanovemu vnuku Alessandru Paoletti, ki je bil seveda tudi režiser spominske svečanosti. Paoletti, ki odlično obvlada svoj materin (Lidičin) jezik, se je z ljubeznijo in ponosom posvetil nalogi ohranitve spomina na pomemben delček ligurskega odporništva z zanimivim slovenskim prizvokom.

Odkritja spominske plošče se je poleg nekdanjih borev v aktivistov (med njimi je bil tudi zadnji borec legendarne jurišne garibaldinske brigade Balilla Leandro Pastorino, ki je dobro poznal Ivana) ter predstavnikov partizanskega združenja VZPI-ANPI udeležilo kar nekaj Pirčevih in Griančevih sorodnikov s Tržaškega, ki jih je Paoletti ob odkritju plošče povabil, da po lepi slovenski navadi zapojojo. In sicer slovensko Na juriš in italijansko Bella ciao, kar so sicer ne ravno povsem uglašeno, a zato nadvse srčno tudi storili. Glavna in najbolj cenjena osebnost svečanosti pa je bila Ana, zadnja še živeča Ivanova hči, nekdanja partizanka v Lombardiji in v Venetu, neprečenljiva priča dogodkov pred sedmimi desetletji.

Osrednji del svečanosti je nato potekal na bližnjem sedežu združenja ARCI v Trasti, kjer je spomin na Pirčevu družino ter na odporniško gi-

banje obujalo več govornikov. Po zdrave in nekaj misli o pomenu spomina na težke a junaške dni odporu načrta in osvobodilnega boja ter njegove vrednote, ki so danes še kako potrebne, sta prinesli občinska odbornica Genove Isabella Lanzone, ki je med drugim pozdravila v slovenščini, rekoč, da je dalj časa živel na Goriškem, ter predsednica okraja Valpolcevera Iole Murruni, ki nosi posebne zasluge, da je bila vgrajena spominska plošča na pročelje nekdanje železniške čuvajnice v Trasti.

O družini Pirc in njenih zaslugah za osvoboditev Genove je občuteno spregovoril Alessandro Paoletti. Pozdrave tržaškega združenja VZPI-ANPI je prinesel Dušan Kalc, ki je razčlenil dogajanje in trpljenje slovenskega prebivalstva v naših krajinah med fašizmom, kar je prekalilo tudi Ivana Pirca v antifašističnem duhu. Z navdušenjem je bil sprejet pozdrav, ki ga je prinesla Dunja Ukmari, hčerka komandanata VI. partizanske cone Antona Ukmara - Mira. Srečanje je zaključil zanimiv poseg o pomenu odporništva včeraj in danes predsednika Ligurskega inštituta za zgodovino odporništva in sedanje dobre Giacoma Ronzittija.

Slovesnost se je, kot je navada, še nadaljevala ob obujanju spominov in sklepanju novih prijateljstev. Seveda ob kapljici terana, ki je priomala s tržaškega Krasa. (dk)

Zgoraj spominska plošča na zunanjem zidu nekdanje železniške čuvajnice; desno srečanje na sedežu združenja ARCI v Trasti; spodaj odkritje spominske plošče

AK

SV. IVAN - Nižja srednja šola sv. Cirila in Metoda

Pouk malo drugače ...

Dijaki 3. razreda na obisku v Narodni in študijski knjižnici, na Pokrajini Trst in v kavarni San Marco

Nižješolci od Sv. Ivana so se podali na obisk

RIBIŠKO NASELJE - V petek predaja namenu

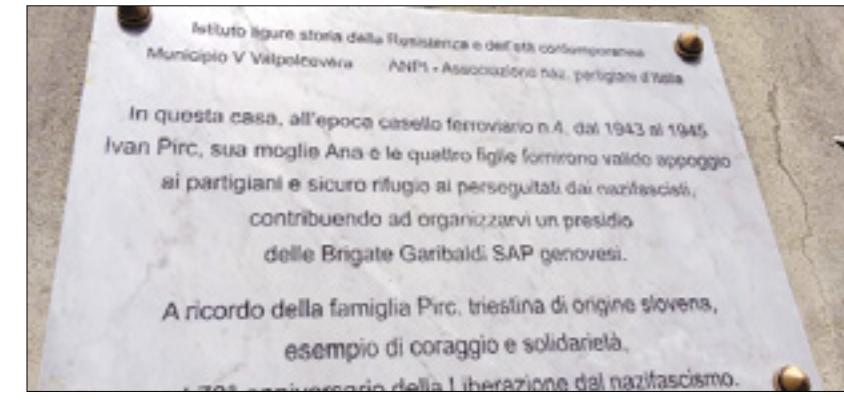
Park sveta

Pri obnovi vrta so sodelovali tudi priseljenci, ki tam živijo

Društvo Casa CAVE in Italijanski solidarnostni konzorcij ICS v sodelovanju z Občino Devin Nabrežina bosta v petek, 29. aprila, priredila v Ribiškem naselju pobudo z naslovom Ecco a voi il Parco del Mondo! (Predstavljamo vam Park sveta!). Prireditev sodi v okvir obnovitvenih del vrta z igrali zraven občinske knjižnice, ki jih je omogočili dejstveno financiranje in pri katerih so svoj doprinos nudili tudi mladi priseljenci, ki so ta čas v gosteh v tem zaselku devinsko-nabrežinske občine. Njihovo nastelitev in bivanje koordinira solidarnostni konzorcij ICS v sodelovanju z društvom Casa CAVE, ki že dolgo skrbi za integracijo priseljencev v domače tkivo in je že predredila vrsto pobud, na primer razstav, pri katerih so sodelovali priseljenci.

Obnovljeni vrt bo nosil odslej novo ime - Parco del Mondo - Park sveta. Občina ga bodo lahko spet koristili. O ob zaključku del bodo imeli tudi priložnost, da z zeliščno sadiko, ki jo bodo sami prinesli in vsadili v gredici, ki so jo mladi priseljenci pravili prav v ta namen.

Rebecca Ambrosini, 3.r.

NABREŽINA - Šček Srečanje treh šol v Celovcu

Pretekli petek je dvoježična osnovna šola 24 iz Celovca slavila 25. letnico obstoja. Šola je v skupnem projektu Beseda povezuje, prijateljstvo združuje s šolama Bežigrad iz Ljubljane in OŠ Virgilija Ščeka iz Nabrežine. Zbrali so se v zelenem okolju prekrasnega šolskega parka Celovške šole. Učenci iz Nabrežine in Ljubljane so prevzele učiteljice dvoježične šole. Učenci so imeli organizirane skupinske igre in bilo je videti veliko zabave in razposajenosti. Sledilo je kosilo na odprttem pod čudovito leseno lopo. Že je bil čas za generalko. Vsi skupaj so se zbrali v Mladinskem domu. Prireditev je uvedel ravnatelj Edi Oraže, ki se je v kratkem pozdravu zahvalil vsem sodelujočim. Sledili so nastopi učencev in težko bi človek rekel, kdo je bil boljši ali manj. Vsi so se potrudili in izvrstno izvedli kar so pripravili na svojih šolah. Ob koncu pa je iz več sto grl zadržela Izstevanka, ki je prevzela občinstvo. Še čisto pred koncem prireditve je ravnatelj povabil na oder predstavnike partnerskih šol in sicer ravnateljico Bežigradske šole Majo Rakun Bebler in vodjo projekta iste šole gospo Ingrid Djukanovič, ravnatelja dr. Markota Jarca in vodjo projekta na šoli gospo Mirjan Mikolj za OŠ Virgilija Ščeka iz Nabrežine, pa še predstavnike krajevnih organizacij.

Res je, ko si v lepem kraju s prijatelji, ura neizprosno teče. Čas je ostal za rokovanje, objeme in obljuhe, da se kmalu vsi srečajo na zelenem tednu. Pa še to, medtem, ko so bili otroci zasedeni z igrami, so se učitelji vseh treh šol izmenjali občutke in dobre prakse. Mnogi novih načrtov je še padlo na liste, ki bodo uresničeni s skupnimi močmi, željo po sodelovanju in prijateljstvu.

Projekt Beseda povezuje, prijateljstvo združuje, doseže vsako leto zastavljene cilje v veselje in ponos učiteljev, ravnateljev, učencev in staršev. Napredna šola, šola, ki živi v današnji zapleteni Evropi, mora imeti upanje in pogled v lepo prihodnost za naše otroke in za našo manjšino.

Združeni zbor vseh sodelujočih

OPĆINE - Predavanje Irene Deželak o pomenu učinkovite komunikacije

Komunikacije večinoma ne obvladamo, se je pa lahko naučimo

Kar 60 odstotkom ločitev botruje odsotnost pogovora - Ali sogovornik razume naše sporočilo?

Veliko težav izvira iz slabe komunikacije, računajo, da je kar v šestdesetih odstotkih primerov vzrok za ločitev med partnerjema odsotnost pogovora, poleg tega si ljudje pogosto mislimo, da smo samoumevno sposobni komunikacije, kar pa ne odgovarja resnici: večinoma je ne obvladamo, se je pa lahko naučimo. Tako meni Irene Deželak, mednarodna poslovna trenerka, direktorica podjetja Academia uspeha in dvakratna prejemnica nagrade Top 10 Predavatelj, ki je bila pretekli četrtek zvečer gostja predzadnjega večera iz niza »Za osebno rast, vzgojo in boljšo družbo«, ki je potekal v Finžgarjevem domu na Općinah.

Predavanje Irene Deželak se je galo »Kako izboljšati učinkovitost komunikacije v osebnih in poslovnih odnosih«, tudi tokrat pa je večer v Finžgarjevem domu naletel na veliko zanimanje, saj je bila dvorana polna, veliko je bilo zlasti šolnikov. Izbra predavateljice je bila za to temo primerna, saj Irene Deželak vodi številne tečaje za učinkovito komuniciranje, organizacijo časa, timsko delo, motiviranje idr., na openskem predavanju pa se je osredotočila predvsem na osebne odnose, kjer na učinkovitost komunikacije vplivata oba sogovornika, se pravi bodisi t.i. oddajnik kot sprejemnik. Za kakovost komunikacije je pri tem odgovoren predvsem prvi, saj je od njega odvisno, kako sogovornik prejema informacije. Če hčemo torej biti dobri partnerji in sosedje, moramo povzeti stvari in povedati tako, kakor jih sami razumemo ter preveriti, če je sogovornik to razumel, tako da se izognemo nesporazumom, je dejala Deželakova. Obenem na kakovost komunikacije vpliva tudi humor, saj se z ljudmi, s katerimi se smejemo, težko skregamo, je še povedala predavateljica, ki je poudarila tudi pomen jasnosti sporocila.

Predvsem pa je potreben pozitiven odnos do sogovornika, ki temelji na iskrenosti in zaupanju. Tu se je predavateljica zaustavila tudi pri pomenu sprejemanja kritike: lahko je odziv na le-to užajan, lahko pa tudi ne, če je kritika dobronamerita. V osebnih odnosih je poudarila tudi pomen objema: sedem objemov na dan je potrebnih, da človek sploh funkcioniра, dvanajst pa, da se razvija, je teorija Deželakove, ki poudarja tudi pomen popolnega sprejetja človeka takega, kakršen je ter ovrednotenje tega, v čemer je dober. Dopolniti je treba, da vsak prispeva svoj zorni kot ter dopustiti razmisljanje: to velja tako v poslovnem svetu, kjer dobri menedžerji znajo poslušati in spraševati sodelavce, kakor tudi v držinskom okolju.

Kot že rečeno, je bilo predavanje Irene Deželak predzadnje v okviru niza, ki ga je priredil Finžgarjev dom. Udeleženci openskih večerov, posvečenih osebnim rasti, vzgoji in boljši družbi se bodo zadnjič srečali 5. maja, ko bo gost socialni pedagog Marko Juhant, ki bo govoril na temo »Vzgojitelji, glavo gor!«.

Razstava v Boljuncu

V okviru pobud, ki bodo letos spremljale proslavljanje 1. maja v Boljuncu, bo jutri ob 20.30 v društvenem baru odprtje razstave starih fotografij o običaju postavljanja maja. Članice Skupine 35-55 SKD F. Prešeren so v albumih našle zanimive fotografije, stare tudi 70 let. Starejši Boljuncani bodo tako obujali spomine na mlađa leta in se obenem spomnili tistih, ki jih, žal, ni več med nami.

Tudi tokrat je bila dvorana openskega Finžgarjevega doma polna

FOTODAMJ@N

OPĆINE - Ob veliki noči 34. številka Naše besede

Oris krajevne stvarnosti

Štirideset prispevkov in 31 avtorjev - Od jeruzalemskega Božjega groba do onesnaževanja Krasa in delovanja društv

Že ustaljen običaj je, da v velikočasnem času med slovenske vernike na Općinah, pri Banih in na Ferlighi pride glasilo Naša beseda, ki prinaša novice, poročila in razmišljanja, vezana na leto dni dogajanja v teh treh verskih skupnostih. Tako je bilo tudi letos, ko je Naša beseda izšla nekaj dni pred veliko nočjo, letošnja pa je bila že 34. številka. Uvodni podatki nam razkrivajo, da je glasilo izdala župnija sv. Jerneja na Općinah, založila pa društvo Finžgarjev dom in založba Mladika. Letošnjo 84 strani debelo številko je uredil petčlanski odbor, v katerem so Robert Petaros (tudi lektor), Franc Pohajča, Drago Štoka, Pavel Vidau in Berta Vremec, naslovni, kjer je v ozadju openska cerkev, v ospredju pa logotip letošnjega izrednega svetega leta usmiljenja, delo Slovence Marka Ivana Rupnika, pa je oblikoval Matej Susič, medtem ko je glasilo s prispevkom Zadružne kraške banke tiskala tiskarna Luigioprint.

V publikaciji najdemo štirideset prispevkov izpod peresa 31 avtorjev, ki so vsi sodelovali brezplačno. Omejen prostor ne dopušča, da bi tu vse teme in avtorje poimensko predstavili. Naj samo omenimo, da ob uvodni duhovni misli, posvečeni svetemu letu usmiljenja, najdemo kar nekaj zanimivih prispevkov. Bralec se tako lahko seznaní s študijo o jeruzalemskem Božjem grobu in številnih reprodukcijah le-tega v evropskih in slovenskih cerkvah, dalje o Vurnikovi kapeli v škofijski palači v Trstu ter o viteški igri Alka v hrvaškem Sinju. Dalje so se pri Naši besedi spomnili lani umrlega znamenitega Openca, matematika Ivana Vidava ter grozot prve in druge svetovne vojne in fašističnega preganjanja z zapisi o španski gripi in fašističnih pritiskih ob novi maši Leopolda Jurce leta 1929 ter spomini na internacijo v Dachau.

Pri Naši besedi so z intervjujem oz. priložnostnim zapisom počastili lanska jubilanta - 70-letnega škofovega vikarja Antona Bedenčića in 75-letnega župnika Franca Pohajča, objavljen pa je tudi pogovor z bivšim openskim župnikom Zvonetom Štrubljem. Sledi objava nekaterih priložnostnih zapisov, kot sta npr. božična misel in govor na Prešernovi proslavi v Finžgarjevem domu, preberemo si

lahko tudi poročila o predavanjih v Finžgarjevem domu, pa tudi o pereči problematiki onesnaževanja Krasa in o izzi-

vih, ki čakajo Zadružno kraško banko. V seriji drugih zapisov je zabeležen krajevni življenjski utrip šol, zborov, skavtov, društva Finžgarjev dom in šahovskega krožka, medtem ko niso mogli manjkati zapis ob pomembnem priznanju, ki ga je bil prejel dolgoletni pevovodja openskih zborov Janko Ban, ter spomini na nekatere pokojne župljane. Čisto na koncu zakramentalna slika župnije sv. Jerneja kaže na to, da je lani umrl 42 župljanov (leta 2014 28), krščenih pa je bilo enajst otrok (leta 2014 19). Prvo obhajilo je prejelo 16 otrok (leta 2014 23), birmo 14 (leta 2014 17), poroki pa sta bili dve (leta 2014 štiri). Na Općinah živi 54 župljanov, starih od 85 do 97 let, medtem ko se Bani ponašajo z osmimi najstarejšimi vaščani, starimi od 86 do 99 let (vključno s tistimi, ki ne živijo v vasi). Pri Banih so lani zabeležili tri smrti in eno rojstvo. (iz)

TRST - Razglasitev zmagovalcev literarnega natečaja SKK

Ustvarjalnost mladih

Komisija je pregledala več kot petdeset prispevkov - Nagrajevanje bo v petek ob 18.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu

ska skupina Vesela pomlad, Ivana Kreševič s harmoniko, Vera Šturman z violino in ansambel Love Guns.

Za recital pa so bile izbrane Kosovelove pesmi zato, ker so bili tokrat kot neobvezni navdih za literarni natečaj izbrani prav verzi pesnika Srečka Kosovela, katerega 90-letnice smrti se spominjamo letos (umrl je 27. maja leta 1926). Pisem so bili na voljo citati iz nekaterih njegovih pesmi, tema in oblika pa sta bili prosti.

Kot že omenjeno, je na natečaj prispealo več kot petdeset prispevkov, predvidene pa so le tri nagrade, ki so jih - kot že vrsto let - prispevale Zadružna kraška banka, draguljarna Malalan in založba Mladika, ki s tem dokazujejo, da cenijo kulturo in verjamejo v mlade ter jih želijo spodbujati pri njihovih ustvarjalnih naporih. Ostale najboljše prispevke bodo člani komisije javno poхvalili in jih predlagali za objavo v Rasti, mladinski prilogi revije Mladika. Prav vsem mladim piscem, ki so svoje prispevke poslali na natečaj, pa bodo na prireditvi javno vročili priznanja kot pohvalo za njihov trud ob iskanju poti v svet umetnosti.

Kulturni program, posvečen vsem udeležencem natečaja, bo na sporednu **29. aprila ob 18.30** v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3. Nanj so vabljeni prav vsi: udeleženci, njihovi profesorji-mentorji, prijatelji, starši in sploh vsi, ki jim je pri srcu ustvarjalnost mladih.

Nocoj v Bazovici

Moj pogled s kamero

SKD Lipa iz Bazovice vabi danes na srečanje Moj pogled s kamero. Gospod Sergio Zoch-Čok bo s svojimi kratkometražnimi filmi pokazal svoj pogled na naravo in na vse, kar se dogaja okoli njega, seveda v veselem in razposajenem vzdušju, kot je zanj značilno.

Društvo Lipa in gospod Sergio so organizirali ta večer tudi za prestativ videozapisa, ki je nastal s snemanjem Večera spomina, ki ga je društvo pripravilo novembra leta 70-letnici osvoboditve. V dvorani Gospodarske zadruge so nekateri vaščani obudili spomin na dogajanja, ki so potekala za osvoboditev Bazovice, med 29. aprilom in 1. majem leta 1945. Pogovor z domačini, ki ga vodila Luana Grilanc, je posnel gospod Sergio in plošček, ki je nastal, bo društvo podarilo vsem pričevalcem. Srečanje bo danes ob 20. uri v Bazovskem domu.

Dolina: vina

za razstavo vin

Občina Dolina, Odborništvo za produktivne dejavnosti, vabi vse vinogradnike, ki bi želeli sodelovati na občinskem razstavi domačih vin v sklopu letošnje Majence, da prinesejo vzorce vina (4 steklenice »bordolese« za vsako vrsto vina brez etikete) na Občino.

Pravila sodelovanja so naslednja: belo in/ali rdeče vino mora biti lastne pridelave, iz vinogradov na občinskem prostoru in letnika 2015, za vsak sprejemljiv vzorec vina se šteje 4 steklenice »bordolese« za vsako vrsto vina brez etikete, rok za prijavo vzorcev vin: **ponedeljak, 2. maja, ob 12. uri**. Ocnevalna komisija se bo sestala v četrtek, 5. maja, izidi pa bodo znani v petek, 6. maja. Za dodatne informacije in pojasnila 040-8329245 ali 340-9897826.

Laser za zdravljenje bolezni na prostati

Nova pridobitev za urološko kliniko tržaške bolnišnice. Fundacija CRTrieste ji bi podarila novo lasersko napravo za zdravljenje in poseg na prostate. S tem načinom zdravljenja bo mogoče v številnih primerih izogniti se kirurškim posogom.

ZBOROVSKO PETJE - Državno tekmovanje v Mariboru

Proslavili »Našo pesem«

Absolutni zmagovalec Čopijev zbor Konservatorija iz Ljubljane - Zboroma Hrast in Gallus srebrni plaketi

MARIBOR - Zmagovalec Naše pesem 2016, najpomembnejšega slovenskega zborovskega tekmovanja, je komorni zbor Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, ki ga vodi primorski zborovodja Ambrož Čop. Zbor je s 96,3 točk osvojil absolutno prvo mesto, obenem pa tudi priznanje za najboljši mešani zbor in za najboljšo zasedbo, ki je prvič nastopila na Naši pesmi.

Mednarodna žirija na državnem tekmovanju odraslih pevskih zborov in malih pevskih skupin je konec tedna v Mariboru podelila osem zlatih, štirinajst srebrnih in tri bronaste plakete. Zlate plakete so prejeli še Vokalna akademija Ljubljana, ki jo vodi tržaški zborovodja Stojan Kuret, Ženski komorni zbor Čarnice iz Ljubljane (Monika Fele), Ženski zbor Carmen

manet iz Kranja (Primož Kerštan), Zbor sv. Nikolaja Litija (Helena Fojkar Zupančič), Komorni zbor Orfej iz Ljutomerja (Romana Rek, dirigent Andraž Hauptman k.g.), Akademski pevski zbor Maribor (Tadeja Vulc) in Koroški akademski pevski zbor Mohorjan iz Prevalj (Helena Buhal Gorenšek).

Med zbori, ki so prejeli srebrno plaketo, so tudi Akademski pevski zbor Univerze na Primorskem, ki ga vodi tržaški zborovodja Mirko Ferlan (88 točk), Mešani pevski zbor Hrast iz Doberdob pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča (87 točk) in Zbor Jacobus Gallus iz Trsta z zborovodjo Markom Sancinom (82,3 točk).

Priznanje za najboljšo malo pevsko skupino je prejel Vokalni kvartet Rusalke iz Radelj ob Dravi, ki ga vodi Tadeja Vulc, priznanje za

najboljši ženski zbor Čarnice, priznanje za najboljši moški zbor pa Vokalna akademija Ljubljana. Priznanje za obetavnega zborovodjo debitanta je prejel Aleš Marčič, ki vodi Komorni zbor Hugo Wolf iz Maribora, priznanje skladatelju za najboljšo novitetovo pa Andrej Makor za skladbo PESEM ŠT. X na besedilo Srečka Kosovela.

Na bienalem državnem tekmovanju, ki je potekalo v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD), je nastopilo 25 vrhunskih odraslih zborov in malih pevskih skupin ter 800 pevk in pevcev. Zbore je ocenila mednarodna žirija v sestavi Damijan Močnik (predsednik), Danica Pirečnik in Marko Vatovec iz Slovenije, Franz M. Herzog iz Avstrije ter Ints Teterovskis iz Latvije.

FILM - Premiera dokumentarca Erike Rossi

Maria Antonietta, Nataša, Anna – več duš v istem telesu

TRST - »Esistere è resistere.« To so misli Lorene Fornasir, klinične psihologinje in psihoterapeutke iz Portoroz, protagonistke dokumentarnega filma, ki je sklenil tržaški del mednarodnega evropskega projekta Women of the Resistance, pri katerem je partner tudi tržaška zadruga Bonawentura. Pod režijo filma se je podpisala Tržačanka Erika Rossi; zgodba Marie Antoniette Moro naj bi sprva bila vpeta v film o ženskah, ki živijo ob meji, kaj kmalu pa je režiserka odkriila, da je zapuščina furlanske partizanke »zrela« za samostojen film. Tako je nastal *Tutte le anime del mio corpo* (Vse duše mojega telesa), dokumentarni film, ki nosi isti naslov kot knjižna izdaja dnevnika Marie Antoniette Moro.

Dnevnik je hčerka Lorena Fornasir odkrila šele po mamin smrti – pred tem o njenem odporniškem angažmaju v času druge svetovne vojne ni vedela nič. Sama pravi, da je v njenih očeh heroj vedno in izključno bil oče Ardito Fornasir, partizan, komunist in v povojnem času sindikalni aktivist. Ko pa je začela prebirati dnevničke, je Lorena odkrila del mame, ki ga je ta uspešno skrivala celo življenje. Šele tedaj je doumela, pravi, da je mamo vedno videla z golj v vlogi »mame« in ne kot celostno osebo. Iz maminih zapisov je odkrila, da je ta leta 1943 stopila v vrste jugoslovenskega odporništva, točneje v Titovo tajno obveščevalno službo, s partizanskim imenom Nataša, čeprav ni imela slovenskih roditeljev. V svoji borbi za pravičnejši svet je torej presegla vsakršen nacionalizem, meni hčerka. Kot bolničarka je namreč v Gorici prišla v stil s slovenskimi partizani in se odločila, da bo za njih vohunila: z velikim zrelostnim preiskom je presegla zadržke podeželskega katoliškega dekleta. Ranjenim fa-

šistom je dajala zdravila, zaradi katerih so ji izdali marsikatero pomembno informacijo. Kasneje je s partizanskim imenom Anna prešla v vrste furlanskih garibaldincev, kjer je v divizijski Modotni spoznala bodočega moža.

Vzporedno z zgodbo Marie Antoniette Moro je Erika Rossi v doku-

mentarnem filmu s prikazom vsakdanjega življenja Lorene Fornasir in njenih razmišljaj posvetila posebno pozornost tudi odnosu med mamo in hčerko, zamolčanim besedam, skrivnostim in nevidnim vezem, ki hčerke in matere vežejo tudi po smrti roditeljev. (maj)

Poklon Monija Ovadie kantavtorju Enzu Janacci

TRST - Koncertna predstava z Monijem Ovadio, ki poje pesmi Enza Jannaccija, bo od drevi do petka, 29. aprila, na sporednu v gledališču Miela na tržaškem nabrežju. Nastop priznanevskega odrškega umetnika, ki se je doslej priskupil občinstvu zlasti z duhovitim in zanimivim prikazom kulturne aškenazijske židovske skupnosti in s pesmimi v jeziku jidiš, spada v abonmaški niz alternativne scene Stalnega gledališča Furlanije - Julijske krajine. Gre za poklon priljubljenemu milanskemu kantavtorju, zlasti pesnim, ki jih je navdahnilo življenje mestne periferije. Med koncertno predstavo, ki nosi naslov *Il nostro caro Enzo - Ricordando Jannacci*, Monija Ovadio spremlja pianist Alessandro Nidi.

Jutri ob 17. uri pa bo Ovadio sodeloval v kavarni San Marco na srečanju o referendumu o volilni reformi »Italicum«.

Moni Ovadio bo od danes do petka gost tržaškega gledališča Miela

Pesem za begunce 2016

Begunsko taborišče Nizip v Turčiji, aprila 2016

EPA

Tina Sbarbaro: Evropa

Val.
Vse molči.
V temi, nekje, blodiš.

Iščeš tisto,
kar iščejo vsi,
a do tega nihče noče -
neskončna množica vprašajev
ujeta v labirint iz mrež.

JAK - V pričakovanju na Frankfurt ...

Slovenski literarni ustvarjalci se predstavljajo na Dunaju

Med gostujočimi literati tudi Maja Haderlap in Boris Pahor

DUNAJ - Z literarnim druženjem v knjigarni Phil se je včeraj na Dunaju začelo štirideveto gostovanje slovenskih avtorjev v organizaciji Javne agencije za knjigo RS in Slovenskega kulturnega centra v Avstriji. Gostovanje je del aktivnosti za projekt Slovenija, častna gostja na knjižnem sejmu v Frankfurtu. Sloveniji naj bi ta čast pripadla leta 2020 ali 2021. V ekipo literarnih ustvarjalcev je tudi tržaški pisatelj Boris Pahor.

Slovenija je lanskega oktobra oddala elaborat kandidature za častno gostjo na knjižnem sejmu v Frankfurtu, ki je bil dobro sprejet. Kot je za STA povedala njegova urednica Renata Zamida, se stvari premikajo. Na Javni agenciji za knjigo (JAK) RS upajo, da bodo pogodbo o sodelovanju Slovenije kot častne gostje na knjižnem sejmu v Frankfurtu podpisali do konca leta 2017. Še letos bo Slovenijo obiskal direktor sejma Jürgen Boos.

Na Dunaju se bodo v sklopu promocijskih aktivnosti do petka predstavili slovenske avtorice in avtorji Cvetka Lipuš, Ana Pepelnik, Maja Haderlap, Davorin

Lenko, Aleš Šteger, Goran Vojnović in Boris Pahor. V avstrijsko prestolnico jih bodo pospremili tudi nekateri založniki in uredniki. V strokovnem delu obiska, ki so

BORIS PAHOR

FOTODAM@N

ga poimenovali *A propos Slovenia - novosti pri sodobnih*, si bodo ogledali dunajski založbi, Zsolnay in Folio, kjer bosta slovenske goste sprejela njihova glavna urednica.

Poezija Lipuševe in Pepelnikeve ter proza Lenka je v izvirniku in nemških prevodih že sinoč odmevala v knjigarni in kavarni Phil, danes pa bo Šteger v kulturnem centru Alte Schmiede predstavljal nemški prevod svojega romana *Odpusti*. Pahor bo v četrtek gost pogovornih večerov Za steklo zaveso v uglednem društvu Österreichische Gesellschaft für Literatur, dan kasneje bo sledil še pogovor z Vojnovičem in Haderlapovo v Hauptbücherei Wien, s prvim tudi o nemškem prevodu romana Jugoslavija, moja dežela.

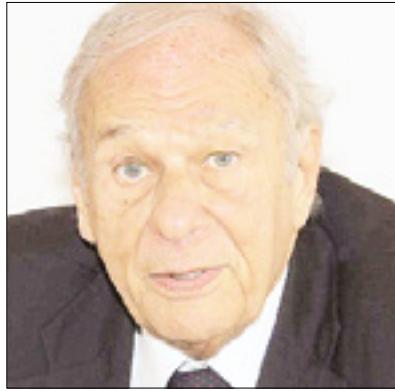
Za jesen pa JAK v sodelovanju s Slovenskim kulturnim centrom v Avstriji (Skico) in Literaturhaus Wien napoveduje še dogodke, vezane na slovenski strip in grafični roman. V teku so tudi priprave na študijsko potovanje za nemške založnike in novinarje, ki bo med 9. in 11. junijem, udeležili pa se ga bodo štirje uredniki iz nemških založb Wallstein, Suhrkamp, Ullstein in Transit ter trije novinarji, predstavniki časopisov *Tageszeitung*, *Frankfurter Allgemeine Zeitung* in *Süddeutsche Zeitung*. (sta)

GORIŠKA - Prvo zasedanje nove medobčinske zveze

Župan Gorice predsednik, vozel prenosa pristojnosti

V Šlovrencu so včeraj izpeljali ustanovno zasedanje nove medobčinske zveze za Brda in Gornje Posoče, med katerim so za predsednika izvolili goriškega župana Ettoreja Romolija, medtem ko je podpredsednik postal župan iz Romansa Davide Furlan.

Zasedanja so se udeležili župani dvajstih občin, ki so doslej vstopile v zvezzo; to so Gorica, Koprivno, Krmin, Fara, Gradišče, Mariano, Medea, Moraro, Moš, Romans, Šlovrenc in Vileš. Na zasedanju niso bile zastopane občine Dolenje, Števerjan in Sovodnje, ki se (še) niso vključile v novo medobčinsko zvezo.

Kot se je zgodilo za medobčinsko unijo Kras Soča Jadran, kjer je bila za predsednico izvoljena Tržičanka Silvia Altran, sicer županja največje občine v uniji, je tudi na Goriškem prevladala teža največje občine. Goriški župan je bil soglasno izvoljen takoj na začetku zasedanja, ki ga je nato tudi vodil. V nadaljevanju so se župani pogovarjali o prenosu posameznih funkcij z občin na medobčinsko zvezo, vendar glede tega vprašanja še niso spre-

Nad združevalnim procesom visi Damoklejev meč pritožbe na deželno upravno sodišče, ki se bo izreklo v četrtek, 26. maja

jeli dokončne odločitve.

»Do prenosa funkcij bo postopoma prihajalo od prvega julija od januarja prihodnjega leta, vendar nismo še določili, katere funkcije bodo preše z občin na novo medobčinsko zvezo takoj na začetku, katere pa kasneje,« pojasnjuje goriški župan Ettore Romoli in napoveduje, da se bodo župani ponovno sestali v torek, 3. maja. Nad celotno zadavo sicer visi Damoklejev meč pritožbe na deželno upravno sodišče, ki jo je vložilo več občin iz dežele. »Marsikaj bo bolj jasno, ko bo 26. maja znana odločitev deželnega upravnega sodišča. Mogoče se bo dežela kakorkoli odločila za kakšno spremembo, tako da nima smisla se prenagliti s prenosom posameznih funkcij z občin na medobčinsko zvezo, dokler celotna zadeva ne bo točno določena,« pravi goriški župan Ettore Romoli.

V vidiku naslednjih korakov morajo župani tudi razumeti, kaj bo z osebjem. Koliko uslužbencev bo šlo z občin v novo medobčinsko zvezo? »Najprej moramo izračunati, kolikšen bo strošek, vezan na osebje, takoj zatem ga moramo vključiti v proračun, razlagati krminski župan Luciano Patat in poudarja, da se mora preračunavanje stroškov še začeti. Marsikaj bo zato bolj jasno pred koncem maja, ko naj bi z dežele prejeli dodatna navodila za nadaljevanje združevalnega postopka. (dr)

Župan Gorice (levo) in včerajšnje zasedanje v Šlovrencu (zgoraj)

BUMBACABUMBACA

SOVODNJE-ŠTEVERJAN - Zaradi krčenja prispevkov nemogoče ostati zunaj unije

Čaka jih »prasilna« vključitev

Alenka Florenin: »Številne nejasnosti bremenijo delo krajevnih upraviteljev« - Franka Padovan: »Prej ali slej bo treba v zvezoo

Franka Padovan

Alenka Florenin

»Prihodnje leto bo znižanje prihodkov še višje, tako da ga bo nemogoče kriti. Prisiljeni bomo se vključiti v medobčinsko zvezo. V vseh občinah, ki se letos niso vključile v unijo, predvidevajo, da prihodnje leto ne bo mogoče zdržati zunaj zvez,« pravi Floreninova, ki razume bojazen občinskih uslužbencev, saj tudi njimi ni nikakor jasno, ali bodo tudi sami doživeli kako spremembo. V malih občinah imajo zaposleni več pristojnosti, skrbijo za številne zadeve. Kdo bo

kaj delal v svoji občini in znotraj nove medobčinske zveze, še ni povsem jasno.

»Prej ali slej se bomo morali tudi mi vključiti v medobčinsko zvezo. Ne vem, koliko časa bomo lahko zdržali zunaj nje. Letos bodo odtegnili 7,5 odstotkov denarja, ki prihaja na občino; v primeru števerjanske občine gre za okrog deset petnajst tisoč evrov. Prihodnje leto bomo ob 15 odstotkov prihodkov, kar bo znašalo med 40 in 50 tisoč evrov. Brez tega denarja na bo mogoče shajati,« pravi števerjanska županja Franka Padovan in poudarja, da so v Števerjanu kakorkoli že od vsega začetka proti reformi krajevnih uprav. Združevanje servisov in storitev je po mnenju županje sprejemljivo in lahko tudi koristno, drugače je z združevanjem občin, ki vodi v njihovo ukinjanje. Glede osebja Padovanova pojasnjuje, da v Števerjanu nimajo »presežnih« uslužbencev. V primeru vključitve v unijo naj bi verjetno vsi zaposleni ostali v Števerjanu, vendar zaenkrat še ni povsem jasno, ali bo res tako. (dr)

GORICA - Jutri ga bodo predstavili javnosti

Arhiv uršulink nadškofiji

V njem so zbrani zanimivi zapisi za spoznavanje in razumevanje zgodovine mesta

Goriški sedež uršulink

Uršulinke bodo svoj dragoceni arhiv poklonile goriški nadškofiji. V njem so zbrani zapisi vse od ustanovitve samostana, v letih 1831 in 1922 so ga redovnice uredile, od leta 1995 do leta 2003 pa je bil deležen nove inventarizacije.

Arhiv je izredno pomemben za spoznavanje in razumevanje zgodovine mesta, trenutno je razdeljen v tri dele, ki odgovarjajo trem različnim načinom arhiviranja dokumentov in beleženja dogodkov. V prvem delu so zbrani dokumenti in zapisi do leta 1831, drugi del sega do reorganizacije po prvi svetovni vojni leta 1922. V tretjem delu arhiva so dokumenti od leta 1924 naprej, ko so se redovnice preselile v nov sedež.

Uršulinkam, njihovi šoli in vlogi v mestu bo posvečeno javno srečanje, ki bo jutri, 28. aprila, ob 17. uri na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) ulici v Gorici. Spregovorili bodo Giovanna Paolin, Luica Pillon in Ivan Portelli, moderator bo odgovorni urednik nadškofijskega tedenika Voce Isontina Mauro Ungaro.

TRŽIČ - Promet
Zadovoljstvo
upoštevanih
trgovcev

Člani sekcije zveze trgovcev Ascom iz Tržiča izražajo zadovoljstvo ob nekaterih izbirah občinske uprave glede mestnega prometa. Trgovci so zadovoljni, da je občina odstranila kolesarsko stezo iz začetnega dela Ulice Duca d'Aosta in da je uvedla enosmerni promet v Ulici Oberdan, kjer je pridobila prostor tako za parkirana mesta kot za kolesarsko stezo. Za trgovce je zelo pametna tudi odločitev o uvedbi enosmernega prometa v Ulici Plinio.

Trgovci sicer imajo še nekaj novih zahtev za občinsko upravo; v glavnem zadevajo nova parkirna mesta. Trgovci pričakujejo, da bo enosmerni promet uveden tudi v Ulici Carducci, kar bi omogočilo pridobitev novih parkirnih mest pred nekdaj trgovino Standa. Na ta način bi se vrednost nepremičnine povečala in bi morda postala zanimiva za nove investitorje. Trgovci menijo, da bi bilo treba kolesarsko stezo zgraditi tudi v Ulici Carducci, medtem ko so prepričani, da bi bilo treba bolje ovrednotiti tudi Ulico Rosselli, ki ima po njihovem mnenju velik potencial. Trgovci imajo sveženj predlogov tudi za obnovbo Korza Popolo in za ureditev kolesarske steze na nekdanjih železniških tirih, ki so vodili v tržisko ladjevdelnico.

TRŽIČ - Konvencija
Po treh letih
si je San Pier
premisli

Storitev tržiškega medobčinskega urada za informatiko se poslužujejo občine Tržič, Štarancan, Škocjan, Turjak, Foljan-Redipulja, Zagraj in tudi Dobroberd. V kratkem se jim bo znova pridružila občina San Pier, ki se je leta 2013 skupaj z ronško občino odločila za samostojno upravljanje svojih računalniških storitev, a si je po treh letih premisila.

Meseca marca so upravitelji iz San Piera zaprosili za ponovno vključitev med občine, podpisnice konvencije. »Ostale župane smo že obvestili in vsi so pristali k temu, da se nam občina San Pier spet pridruži. Očitno so storitev, ki jih nudimo v skupnem uradu, zelo dobre,« poudarja tržiški občinski odbornik Francesco Martinelli.

Konvencijo o sodelovanju so občine podpisale leta 2006; pred tremi leti so se odločili za podaljšanje do leta 2017. Leta 2014 so na tržiški občini sprožili postopek za podaljšanje konvencije, vendar se je takrat občina Ronke odločila, da bo sama skrbela za svoje računalniške storitve. Tik pred podpisom konvencije so se na podoben način odločili v San Pieru; po dveh letih pa so v San Pier sklenili, da se ponovno pridružijo ostalim občinam. Marca je občinski odbor sprejel ustrezni upravni sklep, ki so ga zatem poslali tržiški občini. Ker so župani ostalih občin prižgali zeleno luč, so konvencijo spet razširili tudi na občino San Pier.

GORICA - Priznanja udeležencem upora

Ob odlikovanjih zevala praznina

Materin jezik številnih odlikovanih spregledan

Na pondeljkovi podelitvi spominskih kolajn in diplom nekdanjim partizanskim ter garibaldinskim borcem, aktivistkam in deportirancem obeh spolov, ki je potekala v dejelnem avtoriju v Rimski ulici v Gorici, je prefektinja Isabella Alberti v imenu vlade, ki jo predstavlja, izročila več kot sto odlikovanj, pod katera se je podpisala ministrica za obrambo Roberta Pinotti. Tudi na bronastih kolajnah je njen podpis in nad njim napis *Medaglia della Liberazione - 25 aprile 1945*. Krajevna predstavnica vlade je prepričano izrazila svoje zadovoljstvo, da sme osebno na Dan osvoboditve izročiti priznanja častitljivo ostarelom občanom, ki so se v mladih letih odločili za upor proti prisili in diktaturi.

Z nekaj odtenkov daljši poseg je imel pokrajinski predsednik Vseslovenske zveze partizanov (VZPI-ANPI) Ennio Pirroni. Podeljevanje priznanj je ob letosnjem 25. aprili bolj občuteno kot sicer, ker se je prav spomniti, da je ustava izšla iz upora proti fašizmu, sedaj pa se nekoliko maje, v teku so njene spremembe, ko pa še niso bili uresničeni njeni členi. Naš čas je zaznamovan tudi z množičnimi seletvami številnih srednjevzhodnih in afriških ljudstev, ki potrebujejo pomoč in solidarnost, na domačih tleh pa se ljudje odrujujejo vključevanju v javno življenje. Mladi so brez zaposlitve in naključje, da se množijo neofašistične manifestacije. Tudi v Gorici - občani pa »meni nič, tebi nič«. Bivši borci in zlasti njihovi sorodstveni ter miselni potomci ne bodo popustili in se postavljajo v bran tistih vrednot, ki so se izoblikovale med uporom in tudi po drugi svetovni vojni.

Oba predstavnika sta ob pomoči uslužbenik, zaposlenih na prefekturi v pol-drugi urki vsakemu in vsaki odlikovanki posebej izročila kolajno in diplomo tako, da sta se premikala po dvoranah in med stoli, saj bi se marsikdo zaradi visoke starosti težko približal odru, nekaj jih je celo

sedelo na vozičkih. Med odlikovanimi je umestno izpostaviti Slavka Štoko s Kontovela, ki živi že sedem let - sedaj jih ima 96 - v Gradežu. Bil je 27 let časnkar pri Primorskem dnevniku do leta 1977, prej pet let pri agenciji Tanjug. Z novinarstvom se je ukvarjal med uporom, sicer pa je prihajal iz operativnih enot, kjer je bil bataljonski komisar.

Med celotno prireditvijo je vse bolj zevala nedopustna praznina in tuk pred koncem je bilo očitno, da ne bo nihče ne neposredno in niti s prevodom pozdravil v slovenščini ter na ta način upošte-

val materin jezik večine prisotnih odlikovanih in sorodnikov. To, da je uslužbenka s prefekturo že med vstajanjem publike in med odhajanjem nekaterih skoz vrata, ko so se ljudje med seboj že prosti pogovarjali in si natikali suknje ter se rinili med stoli, zaklicala v dvorano, kjer da želi gostiteljica posredovati tudi ne-

kaj besed v slovenščini, česar pa nistorila, je bilo kot skušati zaščiti vsem vidno krpo na ponošeno obleko. Do zavedanja o za bivše partizane slovenske narodnosti nedopustni pomanjkljivosti, ki priča, da ne obstaja niti slutnja dimenzijska, za kaj je v letih 1941-1945 v naših krajih sploh šlo, pa je prišlo, ker je nagraje-

nec V.V. med sprejemanjem diplome odgovarjal v slovenščini in povprašal po tolmaču. Tudi imena mu niso baje pravilno napisali, sam pa sem videl pri sosedu v dvorani, kako so mu napisali napaka priimek. Z imeni in priimki se čustveno pojistovimo, občutljivost oblasti do njih pa se ne spreminja že desetletja. (ar)

Odpri obnovljeni stadion

Prerez traku (zgoraj); Edi Reja (spodaj)

Na goriških Rojcah so včeraj slovesno predali namenu obnovljeni stadion in ga poimenovali po Enzu Bearzotu, nekdanemu trenerju italijanske reprezentance. Na občini so sprva navedovali več uglednih gostov, zlasti nekatere svetovne prake v Španiji leta 1982. Včeraj jih v Gorici ni bilo, morda bodo prišli septembra, ko bo stadion gostil tekmo italijanske reprezentance pod 20. letom starosti. Med udeležencem je izstopal le trener Edi Reja, ki je doma iz Ločnika. Obrednemu prerezu traku je sledila tekma med reprezentancama Under 16 iz Italije in Rusije, ki je bila vključena v Turnir narodov iz Gradisca.

DOBERDOB - Zbrali so jih videmski dijaki

Pričevalci v filmu

Prejšnji teden so si ga ogledali nižješolci - Jutri predvajanje za javnost

Prejšnji teden so si film ogledali doberdobske nižješolci

Na sedežu kulturnega društva Jezero v Doberdobu bodo jutri, 28. aprila, ob 20. uri predvajali dokumentarni film z naslovom *Storie da Doberdò - Zgodbe iz Doberdoba*, ki je nastal iz pričevanj raznih prebivalcev doberdobske občine o drugi svetovni vojni. Njim so prisluhnili dijaki liceja Caterina Percoto iz Vidma v okviru raziskovalnega projekta, ki ga je vodila prof. Nicoletta Piccotti. Prejšnji teden so si film ogledali dijaki nižje srednje šole iz Doberdoba; skupaj s profesorji je bilo gledalcev približno 110, tako da je

bila dvorana društva Jezero polna do zadnjega kotička. Poleg filma so si dijaki ogledali tudi razstavo *Ko je umrl moj oče*; na njej so razstavljeni spisi in risbe slovenskih otrok, ki so preživeli italijanska koncentracijska taborišča.

Jutrišnje predvajanje bo obogatil nastop moškega pevskega zbora Jezero. Večer prirejata sekcija VZPI-ANPI Doberdob in Dol-Jamle v sodelovanju z občino upravo in krajevnimi društvami. Navzoč bo do tudi videmski dijaki, ki so sodelovali pri projektu.

GORICA - V petek

Strokovno srečanje slovenskih pravnikov

V dvorani Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) ulici v Gorici bo v petek, 29. aprila, ob 17. uri strokovno srečanje slovenskih pravnikov v Italiji. Srečanje sodi med aktivnosti večletnega projekta *Banka znanja*, ki ga Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) razvija z namenom povezovanja in usmerjanja strokovnega potenciala Slovencev v Italiji.

Namen projekta je ustvarjati priložnosti za vzajemno spoznavanje in soočanje med strokovnjaki, ki so povezani s slovenskim družbenim okoljem, čeprav polegdeljejo na različnih področjih oziroma v drugačnih geografskih ter družbeno-jezikovnih kontekstih. Projekt želi spodbujati kroženje znanja, idej in večin, s tem pa prispevati k intelektualni rasti in razvoju ne le slovenske narodne skupnosti, ampak tudi širšega družbeno-kulturega okolja, v katerega je le-ta vpeta.

Skladno z navedenimi cilji projekta so si organizatorji zamislili strokovno srečanje slovenskih pravnikov v Italiji kot priložnost za skupni razmislek in razpravo o nekaterih vsebinah, ki so povezane s pravnim položajem Slovencev v Italiji. Formalni del srečanja bo sestavljal sklop petih referatov, v okviru katerih bodo uveljavljeni pravniki srednje in mlajše generacije predstavili svoje poglede in izkušnje na specifičnih področjih, prvenstveno povezanih z rabo slovenskega jezika v pravnih aktih in postopkih. Po pozdravnem nagovoru ravnatelja SLORI Devana Jagodica bo sledila razprava, pri kateri bodo sodelovali notar v Gradišču Damjan Hlede, višji funkcionar ministrstva za šolstvo v Trstu in že podtajnik občine Dolini Igor Giacomini, odvetnik v Trstu Marjan Jarc, sodnica na prizivnem sodišču v Palermu Tanja Hmeljak in profesor upravnega prava ter odvetnik v Trstu Andrea Crismani. Razpravo bo povezoval odvetnik Mitja Ozbič, ki je tudi idejni pobudnik srečanja. Dogodek je odprt javnosti, vstop je prost.

Nagrade Mladega odra

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se nocjo ob 20. uri začenja 18. niz veseloliger »iskrivi smeh na ustih vseh«. Na programu bosta nagradevane natečaja Mladi oder, ki ga razpisujejo Zvezda slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Slovenska prosveta iz Trsta, ter glasbena predstava »Kako srce se veseli, ko lepa pesem zadoni«, ki so jo pripravili člani SKPD F.B. Sedej iz Števerjana ob praznovanju 40-letnice delovanja otroškega pevskega zbora F.B. Sedej. V petek, 29. aprila, ob 20.30 pa bo dramatska družina SKPD F.B. Sedej uprizorila igro »Aulularia«.

Beatlesi ob prvem maju

Tudi v Tržiču želijo ob prvem maju prirejeti odmevne koncerte in s tem priklicati pozornost na problematiko delavskih pravic. V ta namen bo v petek, 29. aprila, ob 20.45 v občinskem gledališču nastopila Mitteleuropa Orchestra, ki bo izvajala izbor pesmi Beatlesov. Dogodek prireja občina v sodelovanju s sindikati Cisl, Uil in Cgil, brezplačne vstopnice so na voljo v občinskem uradu URP v Ulici Sant'Ambrogio 12 (tel. 0481-494280, 800200806).

Nova magistrska diploma

Na goriškem sedežu tržaške univerze v Ulici Alviano bodo jutri ob 10.30 predstavili novo magistrsko diplomo iz diplomacije in kooperacije na oddelku političnih in socialnih ved. Govor bo o sprejemaju, zaščiti in integraciji migrantov.

RUPA - Vreme pogojevalo praznik

Plesali in cvrli

Letošnji govornik je bil publicist in raziskovalec goriške preteklosti Vili Prinčič (levo), na prizorišču praznika so tekmovali v cvrtju frtalje (desno)

BUMBACA

Prazniku frtalje je vreme letos poštelo zgodlo. Zaradi dežja je v nedeljo odpadel predvideni program, v pondeljek pa so imeli Rupenci več sreče. Posijalo je sonce, vendar je nadležen veter precej ponagajal prirediteljem in številnim obiskovalcem. Nekej nedeljskega kulturno-družabnega programa je prosvetno društvo Rupa-Peč preneslo na pondeljek, odpadli so nastop otroških pevskih zborov, »kokošje igre«, za katere je vladalo precej zanimanja, in ples z duom Casablanca.

Ponedeljkov program se je pričel z nastopom družvenega otroškega pevskega zboru, ki ga vodi Zulejka Devetak. Zatem je pred mikrofon stopil publicist in raziskovalec krajevne zgodovine Vili Prinčič, ki se je v svoj nagovor usmeril zlasti v boleteč trenutke, ki sta jih v prejšnjem stoletju dve svetovni vojni prinesli tudi krajem ob Vipavi. Prva svetovna vojna je povzročila prav razdejanje, vse civilno prebivalstvo je bilo prisiljeno v begunstvo. Kmalu po povratku domov je zavladal fašizem, ki je z nasilnimi metodami hotel uničiti vse, kar je bilo slovenskega, tako da se je ob izbruhu druge svetovne vojne primorsko ljudstvo plebiscitarno odločilo za vstop v partizanske vrste. V zaključnem delu nagovora se je Prinčič posvetil pomenu kulture, ki krepi narodno zavest. Poudarek je namenil slovenčini, ki je naš materin jezik in si zato zasluži vso našo pozornost.

Sledil je nastop gojenje športno plesnega kluba Dance Sport Connected iz Novih Goric, v katerem pridno vadi tudi nekaj mladih plesalcev iz zamejstva. Dekleta in fantje so prikazali razne plesne zvrsti in

Na odrnu otroški pevski zbor Rupa-Peč (zgoraj) in plesalka med pondeljkovim nastopom (desno)

Foto VIP, BUMBACA

med številno publiko poželi kopico topnih aplavzov.

V zadnji točki rupenskega popoldneva so prišli na svoj račun mladi in starejši kuharji. Pod vodstvom animatorja Matjaža Pintarja je bilo na vrsti tekmovanje v cvrtju najboljše frtalje. Osem ekip je imelo na razpolago plinske štedilnike in osnovne sestavine, ki so potrebne za dobro frtaljo, ki poleg jajc potrebuje številna zelišča - koromač, petersil, srčno zelje, drobnjak, blitvo, meto, žajbel,

madralco in verjetno še kaj. Po obliku najlepšo in po okusu najboljšo frtaljo so ocvrle Beatrice, Zala, Sara in Vivian, na drugo mesto sta uvrstili Giulia in Karin, tretje mesto sta sedli Petra in Tina. »Strog« ocenjevalno komisijo so sestavljale Stanislava Gravner, Miroslava Čerkovnik in Loredana Cibini. Za veselo razpoloženje je poskrbel glasbeni duo Ivo&Marjan. Napovedali so tudi, da bodo 30. aprila v večernih urah sredi Rupe postavili dva mlaja, otroškega in velikega.

GORICA - Hvalevredno delo vzgojiteljic

Sonček je planetu Zemlja prijazen vrtec

Otroškemu vrtcu iz Gorice so naziv podelili v Ljubljani

Ob svetovnem dnevu Zemlje je v petek prejšnjega tedna društvo Planet Zemlja že desetič zapored podelilo priznanja v okviru projekta *Zemlja so nam posodili otroci*. Projekt poteka pod časnim pokroviteljstvom slovenskega predsednika, sodelujoči pri projektu pa raziskujejo svoje okolje in deležnike v njem. Letos je na slavnostni podelitvi nazivov, ki je potekala na Gospodarskem razstavnišču v Ljubljani, priznanje oziroma naziv *Planetu Zemlja prijazen vrtec 2015-2016* prejel tudi otroški vrtec Sonček iz Gorice. Vzgojiteljice vrtca, ki se zavedajo pomena omenjenega projekta, so se prijavile na natečaj *Eko-beri*. Društvo želi s projektom približati skrb za okolje najmlajšim na njim dopadljiv in razumljiv način.

Za izvedbo projekta je treba izhajati iz zgodbe. Vzgojiteljice so za to izbrale informativno slikanico *Zarja kraljevna snega*, ker se jim je zdela primerna za povozanje raznih področij dejavnosti izstopajočim področjem narave. Slikanica pričuje o deklici Zarji in njenem bratu Samu, ki se pogovarjata o snegu in naravnih pojavih v povezavi z njim. Zastavljata si otroška vprašanja in postavljata zanimive odgovore; skratka, raziskujeta resnični svet, ki ga je pokril sneg. Čeprav na vsaki strani prevladuje ilustracija in je besedila zelo malo, je otroških vprašanj v knjigi toliko, da je vsaka stran knjige lahko izhodišče za samostojen pogovor z otroki.

Glavni cilj, ki so si ga vzgojiteljice stavile, je bilo oživljvanje in spoznavanje žive in nežive narave v njeni raznolikosti, povezanosti in stalnem spremjanju, spodbujanje različnih pristopov k spoznavanju narave in skrbi za njo.

Ob vprašanjih iz knjige so se otrokom porodila nova vprašanja, na katera niso našli takoj vseh odgovorov, ampak so prišli do odgovorov in rešitev postopoma, preko raziskovalnih dejavnosti oziroma

izkušenjskega učenja. Takšen način dela spodbuja otrokovo ustvarjalnost, bogati domišljijo, ustvarja priložnosti za dialog, ki je sestavljen iz smiselnih vprašanj in pravilnih odgovorov, do katerih lahko pridejo otroci sami.

Veliko je bilo dejavnosti, ki so jih z otroki izvedli v sklopu projekta *Eko-beri*: fizikalni poskusi (agregatna stanja vode), matematične vaje, pesmi, plesi, mimika, izdelki iz odpadega materiala (snežak, ptičje krmilnice, maske, snežne oblake). Vsakdo si lahko ogleda gradivo na spletni strani www.planet-zemlja.org/about oziroma na portalu eko-generacija.org.

Vrtec Sonček iz Gorice že četrto leto zapored sodeluje tudi v mednarodnem projektu *Pomahajmo v svet*, katerega namen je motiviranje, spodbujanje otrok k rahljjanju stereotipov in predsodkov, k strpnosti do drugače mislečih, do tujcev, do ljudi s posebnimi potrebami, do starejših ipd. Nositelj projekta, zavod Fini iz Radeč, je v petek, 15. aprila, v Rimskih termah organiziral drugo mednarodno konferenco in ob tem izdal drugi mednarodni zbornik strokovnih referatov projekta; ta vsebuje 54 prispevkov avtorjev iz Slovenije in tujine, ki svojevrstno in domesno opisujejo primere dobrih praks. Člani strokovnega sveta Fini so izmed teh izbrali deset prispevkov, ki so jih strokovni delavci predstavili na konferenci. Med temi je bil tudi članek vzgojiteljic vrtca Sonček z naslovom *Večkulturno mesto Gorica*. Vzgojiteljice so svoj primer dobre prakse predstavile številnim kolegom iz Slovenije in Hrvaške. Povedale so, da radi sodelujejo z vrtci iz Slovenije, tako da utrjujejo slovenski jezik in odkrivajo slovensko kulturo, razvijajo čut pripadnosti in identitetu. Otroci so se skozi dejavnosti zavedeli obstoja lastnega in drugih jezikov ter lastne in drugih kultur, učili so se strpnosti, spoštovanja podobnosti in razlik med ljudmi ter priznavanja enakovrednosti vseh. (ld-kf)

BRDA - Zasadili so jo tudi v Krminu

Pri Vili Vipolže potomka najstarejše trte na svetu

Domnevno najstarejšim cipresam v Evropi bo odslej družbo delala tudi potomka najstarejše trte na svetu. V nedeljo so Vilo Vipolže obiskali predstavniki Združenja slovenskega reda Vitezov vina omisja Brd in Vipavske doline, ki so omogočili, da bo potomka mariborske Stare trte, ki je s svojimi častiljivimi več kot 400 leti vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov kot najstarejša trta na svetu in še vedno rojeva žlahtrne sadove, zasadena v parku briške vile. V zemljo sta tri sadike potomke mariborske trte točno opoldne zasadila predstavnik mestne občine Maribor in skrbnik Stare trte Stane Kocutar ter župan občine Brda Franc Mužič.

»Leta 1972 so v Mariboru s pomočjo predstavnikov Gozdarske fakultete in Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine ugotovili, da je trta, ki raste ob Dravi, starod 350 do 400 let. To letnico potrijevajo tudi grafične upodobitve Maribora, ki jih hranijo v Štajerskem deželnem arhivu v Gradcu. Dejansko lahko sodimo, da je ta trta rasla že v 17. stoletju. Kot najstarejšo jo je priznal tudi Mednarodni urad za trto in vinu v Parizu, leta 2004 pa je bila vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov,« je o Stari trti povedal Kocutar.

Danes potomke Stare trte rasejo skoraj po vseh kontinentih, pa tudi v šte-

V nedeljo sta tri sadike zasadila skrbnik Stare trte Stane Kocutar in briški župan Franc Mužič

vilnih slovenskih krajih. Leta 1997 so potomki podarili tedanjemu papežu Janezu Pavlu II. Med drugim raste na Japonskem, v Melbournu, Berlinu, na Dunaju in v Pragi. »Le dan pred zasaditvijo pred Vilo Vipolže smo to storili tudi pri sosedih v Krminu,« je še dejal Kocutar.

dal Kocutar. Na Dan Evrope, 9. maja, jo bodo zasadili v Strasbourg. »Mariborčani smo ponosni, da bo potomka naše žlahtrne trte rasla ob tem imenitnem rastišču ob najlepšem slovenskem renesančnem dvorcu v Sloveniji,« je še dejal Kocutar.

»Nedvomno bomo zanjo skrbeli kot za svojo,« je Vinskim vitezom zagotovil briški župan Mužič. Sicer pa v Brdih že imajo potomko Stare trte, in sicer v Vedrijanu. Dobili so jo v dar, ko je bila domačinka Andreja Erzetič izbrana za Vinsko kraljico Slovenije.

GORICA - V grajskem naselju do nedelje

»Rojstni dan« mesta

Jutri odprtje razstave fotografij članov Skupine75 in koncert v okviru Snovanj Centra Emil Komel

Grajsko naselje v Gorici bodo od jutra do nedelje pozivili z nizom prireditv, s katerimi se bodo spomnili prve pisne omembe mesta 28. aprila 1001. Jutri ob 17. uri bo maša v cerkvi sv. Duha, ob 18. uri bodo v Taverni al Museo ob Pokrajinski muzejih, v soboto, 30. aprila, ob 10. uri bodo odprli tržnico obrtniških izdelkov; ogledati si bo mogoče tudi srednjeveško vojaško šotorišče. Ob 11. uri bodo odprli stojnice s hrano in pičajo. Ob 14.30 bo čezmnejni pohod med Gorico in Novo Gorico, ki ga prireja zveza FIASP. Start bo na gradu, kjer bodo udeleženci lahko izbirali med 8 in 13 kilometrov dolgima trasa: krajska bo ravninska, daljša predvideva vzpon na Kostanjevico. S prireditvijo predajajo namenu pohodniško pot, ki je nastala v okviru čezmnejnega projekta GO ŠP. Čeprav gre za čezmerno pobudo, pri

kateri sodeluje tudi šempetrsko športno društvo Mark, so pod vsako kritiko slovenski prevodi na zgibankah, ki jih bodo delili med pohodom. V soboto ob 20. uri bo v grajskem naselju spet glasba v živo. V nedeljo, 1. maja, ob 10. uri bodo odprli srednjeveško naselje, zatem se bodo zvrstili razni vitezki dvoboji. Ob 11. uri bo mimohod članov treh skupin v srednjeveških oblačilih, opoldne bo kulinarični dogodek. Ob 19. uri se bo na gradu zaključilo fotografsko potepanje društva Mitteldream. V nedeljo ob 16. uri bo tudi brezplačen voden ogled gradu, ki ga prirejajo v okviru projekta Pisus. Tako v soboto kot nedeljo bo vstop v grad prost.

GORICA - Jutri v Katoliški knjigarni Je trden kaj most, skice iz Nove Gorice

Srečanje ob kavi z avtorico Marijo Mercina

Katoliška knjigarna prireja jutri, 28. aprila, ob 10. uri srečanje ob kavi s knjigo *Je trden kaj most - Skice iz Nove Gorice* avtorice Marije Mercina. Gostjo bo v knjigarni predstavljen in z njim vodil pogovor Jurij Paljk, kavo bo ponudilo podjetje Primo Aroma.

Organizator vabi na srečanje z odlomkom iz knjige: »Joj, kam bi del?« Poznamo veliko zgodb o politikih, kako so z različnih vzpetin nad Gorisko ravnino izbirali prostor, kjer naj bi zraslo mesto. V njem bodo živelji srečni ljudje, ki bodo častili graditelje in se imeli radi. Samozavest demirogov ni mogla prikriti, da mest ni mogoče postavljati

čez noč, iz domišljije ali domišljavosti. Ravnine na Goriskem res ne manjka, a nič čudnega ni, če različne anekdote priovedujejo o tem, kako obupano so iskali prostor, ki bi s svojo obliko omogočil, da bi se mesto naravno vraslo vanj. Udejanjanju politične vizije, hotenja in moči bi radi dali podobo in prepirčljivost naravnega razvoja kot v pomembnih starih naselbinah, ki so počasi nastajale ob rekah, na stičiščih ravnin in vzpetin, ob križiščih poti in srečanjih pokrajini. Kot da stoji že od zdavnaj, naj bi Nova Gorica zrasla ob Gorici, katere ime je bilo skupaj s Solkanom zapisano že davneg leta 1001.«

no Jeeg Robot«; 22.10 »Nonno scatenato«. Dvorana 4: 16.30 »Nemiche per la pelle«; 18.10 - 22.15 »Codice 999«; 20.20 »Nonno scatenato«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.10 - 22.10 »Le confessioni«.

Razstave

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gosposki (Carduccijevi) Ul. 2, je na ogled razstava »Soldati«; do 22. maja od torka do petka 9.30-12.30, ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00. Danes, 27. aprila, ob 17. uri odprtje razstave »Militari a Cormons«, ob 18. uri srečanje »Verso la dissoluzione del genere - Pratiche della fotografia contemporanea«.

V GORICI: v galeriji StudioFaganel na Drev. XXIV Maggio 15/C bo v petek, 29. aprila, ob 18. uri odprtje razstave Roberta Duseja »Silent spaces«. Razstavo bo predstavila Franca Marri; na ogled bo do 14. maja.

V GORICI: na sedežu kulturnega združenja Prologo (Ul. Ascoli 8/1) bo v sklopu niza »Al fine lo spirito fa quello che vuole« v soboto, 30. aprila, ob 18. uri odprtje razstave Roberta Cantaruttija; na ogled bo do 7. maja.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v ponedeljek, 9. maja, ob 20.15 koncert zboru Sv. Nikolaja iz Litije; informacije po tel. 00386-53354010, blagajna@kulturnidom-ng.si.

Šolske vesti

POLETNI JEZIKOVNI KAMP V LJUBLJANI za srednješolce in srednješolce iz Gorice in Trsta organizira od 22. do 28. avgusta goriški Dijaški dom v sode-

GORICA - Razstava v antikvariju

Likovni umetniki treh narodov

Eno izmed razstavljenih del: olje na platnu Lojzeta Spacala iz leta 1958

V antikvariju Leg Antiqua na Verdiyevem korzu v Gorici bodo danes ob 18. uri odprli razstavo italijanskih, furlanskih in slovenskih likovnikov iz dežele FJK, ki so ustvarjali v obdobju 1920-1970. Na pobudo državne knjižnice bodo na ogled platna avtorjev Giannina Marchiga, Amalie Glanzmann, Artura Fittkeja, Vita Timmela, Giovannija Zangrandi, Carla Sbisa, Isidora Grünhuta, Santa Bidolija, Lojzeta Spacala, Božidarja Jakca, Giovannija Napoleone Pella in Luigija Bronta. Publiko na odprtju bo nagovoril direktor knjižnice Marco Menato; razstava bo odprta do 28. maja od torka do sobote med 9. in 12.30 ter med 15.30 in 19.30.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHELLI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

KOMIGO 2016» V GORICI: v Kulturnem domu v torek, 10. maja, ob 20.30 koncert Vlada Kreslina »Če bi midva se kdaj srečala«; informacije in vpisovanje v tajništvu Kulturnega doma v Gorici, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it.; vstopnice pri blagajni Kulturnega doma. **V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU** v Novi Gorici: v četrtek, 28. aprila, ob 20. uri »Ljubzen do bližnjega« (avtorski projekt); informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 21.45 »Il libro della giungla«. Dvorana 2: 17.40 - 20.15 - 22.20 »Le confessioni«. Dvorana 3: 18.00 »Les souvenirs«; 20.00 - 22.00 »Lui è tornato«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 16.40 - 18.30 »Il libro della giungla«; 20.20 - 22.20 »Lui è tornato«. Dvorana 2: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Zona d'ombra«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 »Lo chiamava-

Izleti

POHOD SPOZNAVAMO BRDA: 4-urni sprehod po stranskih poteh in kolovozih po briških gričih v nedeljo, 1. maja, zbirališče ob 9.30 na Bukovju v Števerjanu, start ob 10. uri; informacije po tel. 0481-884226 (S. Pittoli).

KOLESARSKI TOUR PO BRDIH: 3-urna proga po briških gričih v nedeljo, 1. maja, zbirališče ob 9.30 na Bukovju v Števerjanu, start ob 10. uri; informacije po tel. 328-1751208 (Joško Terpin).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje od 12. do 17. septembra v »Nemčijo - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; informacije in vpisi na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure. Obvezna sta osebni veljavni dokument in davčna številka.

»KNJIGA OB 18.03« - AVTOBUSNI IZ-LETI z odhodom s trga pred železniško postajo v Gorici: v soboto, 30. aprila, ob 10.03 »Aiello: la misura del tempo«; vodila bosta Carlo Bressan in Stefano Perini; rezervacije po tel. 331-7696985, info@illibrodelle1803.it od ponedeljka do četrtek 9.00-12.00, 14.00-16.00, ob petkih 9.00-12.00.

SPDG vabi 15. maja na izlet na Golico, kjer že cvetajo prve narcise. Krajsi potih s Planine pod Golico do planinskega doma Pristava, kjer nas bo pričakal avtobus. Člani, ki pohoda preko Španovega vrha (okrog 2 ur) ne zmorojo, se lahko z avtobusom odpeljejo direktno na Pristavo. Ob povratku predvidoma obisk Finžgarjeve rojstne hiše. Prijave in vpisovanje v četrtek, 28. aprila, med 19. in 20. uro na sedežu društva, oziroma do oddaje mest.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

PRIMORSKI KULTURNI DRUŠTVE sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

PRIMORSKI KULTURNI DRUŠTVE sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

PRIMORSKI KULTURNI DRUŠTVE sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

PRIMORSKI KULTURNI DRUŠTVE sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

PRIMORSKI KULTURNI DRUŠTVE sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

PRIMORSKI KULTURNI DRUŠTVE sklicuje 50. redni občni zbor in 8. izredni kongres »Bodočnost je naša« v soboto, 14. maja, ob 15. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

Prireditve

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prireja v četrtek, 28. aprila,

Ob boleči izgubi dragega moža izrekamo Damijani in družini iskreno sožalje

vsi na OŠ »Ljubke Šorli« v Romjanu

O NAŠEM TRENUTKU Demokracija potrebuje besede s pravim pomenom

ACE MERMOLJA

V našem življenju se je pojavil nov način komunikacije. Splet, web, družbena omrežja so dejstva, ki potrebujejo za lastno življenje aparate, kot so Smartphone, iPad, računalnik, ki so osnovni aparati našega življenja.

Obstaja vrsta študij in knjig o razlikovnosti spletne komunikacije v primerjavi s knjigo, pismom, televizijo in celo s starim telefonom. Ne bi se poglabljalo v temo in bi samo opozorilo, da klic spletu ostane zapisan na iPadu ali na smartphonu in zahteva odgovor. Sam izbris pove klicatelju, da nas stik z njim ne zanima, a nekaj mu pove. Nobeno drugo komunikacijsko sredstvo ne »klice« k neposrednemu in »fizičnemu« (pritisk na gumb) odzivu.

Prav tako se novo in interaktivno komuniciranje spreminja v nov način pisave, ki zahteva sintetična in kratka sporočila. Izražamo se drugače kot npr. v pismih fantov dekletom s fronte ali iz zaporov. V web korispondenci ne bomo več našli Gramscijevih pisem ali pism Stanka Vuka. V nekaj stavkih, v nekaj besedah ni možno izpodjeti globinskih misli, analiz ali pa samo vseh trenutkov dneva, da bi ljuba vedela, kako živimo daleč in v nevarnosti.

Jezik spletu spreminja način naše komunikacije, kot ga je pričela spremnjati že televizija, s katero sicer ne stompamo v interakciji in ne moremo odpisati Bruno Vespi, da je mona, ko vabi na televizijo sina morilca, kot je Toto Reina, ker je skrupulj knjigo, ne vabi pa poštenih ljudi, da bi povedali, kako jím je kdaj tesno in hudo. Vsekakor je sama televizija v želji po senzaciji in pod udarom merilcev števila gledalcev sčasoma spremnila svoj način sporočanja. Temu nekoliko manj uspešno sledijo časopisi, a je tudi papirnato novinarstvo postalo streljanje kozlov.

Ker pač pišem o politiki, bi se spomnil starih televizijskih političnih tribun. Gledal sem jih v Italiji, ker so takrat v Jugoslaviji intervjuvali Tita in še koga in je bila protutež hvalnica vodje. No, politične tribune po prvem kanalu RAI bi bile za današnji čas nekaj silno dolgočasnega. Potekale so enolično in s strogo odmerjenimi časi. Moderator je bil policaj z uro v roki. Vsak politik je imel za uvod in morebitna vprašanja odmerjene minute. Tudi novinarji so imeli svoj čas in natančno določeno številno vprašanje za vsakega gosta. Moderator je preprečeval vpadanje v besedo. To je bilo, dokler ni Maurizio Costanzo iz ZDA pripeljal »talk show«.

Stare politične tribune niso prinašale v hiše posebne zabave, gledalci pa so lahko v razlagi vendarle izvedeli za stališča posameznih voditeljev strank, ki so se potegovali za volilno uveljavitev. Izjave so bile strnjene, vendar se oddaje niso spremnile v gostilniški prepri, kjer zmagajo, ktor je najglasnejši ali pa zmore s tremi besedami prerezati kaos kot bričev. Po kaki urki gledanja talk predstave nismo kaj bistveno bogatejši, morda smo le še jezni in razburjeni. Vedno več gledalcev z daljincem izbere drug val.

V mreži spletu so politična sporočila po svoje še bolj katoična, čeprav so zapisana. Marsikaj je odvisno od tege, kako kdo vodi spletne strani. A tudi to je vprašljivo, saj ima splet nekončno niti in v mreži najde svoj prostor tudi Isis. Način poročanja pa je isti. Kratki stavki so osnova. Ne morejo biti razlagalni in so učinkoviti, če so ostri in obenem vzbudijo v bralcu emocijo. V tem procesu je moč demagogije večja in lažja od moči razumnega sklepanja, ki se po nekaj vrsticah prekine. So-kratovi dialogi niso bili kratka stvar, a so v mili grški senci oljk učitelj in učenc, ki imeli čas in slast razglabljanja.

ACE MERMOLJA

Kdor se gre politiko, kdor upravlja državo in kdor je v opoziciji ter ima programske in ne le oblastniške cilje, pozna ali bi moral poznati kode sodobne komunikacije. Zna, ali bi moral znati, ločevati besede, ki prikazujejo stvarnost tolikih problemov, od besed, ki ščipajo le srčne strune razočaranja in jeze. V politiku ne vstopiš kot v bordel, kjer pozabiš na družino in na obvezne do nje. Politika pomeni odgovornost in to najprej do same demokracije. Slednja pa ni le volilni obred, ampak daje s svobodo informacije državljanom možnost, da zavestno izbirajo različne opcije in z njimi različne pristope do vodenja države in reševanja problemov. Informacije pa ni brez besede, ki imenuje stvari s svojim imenom in jih nakaže s stvarnim pomenom. Žal je tega vedno manj. Podam nekaj primerov.

Z nami je referendum o tem, kdaj naj zapade rok za črpanje naftne in petroleja. O tem sem pisal v prejšnjem članku, vendar naj sintetiziram: Italija nedvomno potrebuje resen razmislek, kako bo v bodočnosti zapolnila svojo energetsko revščino. Dogovoriti se je potrebno danes, da bo jutri možen nov pristop, saj se tehnologij ne dela v času enega konsula. Žal so skušali naravovarstveniki pritihotiti misel, da se referendum tiče izbire med tradicionalno nafto in vlaganjem v »čiste« energije. Večina opozicijskih strank pa je enostavno zbirala vrste proti Renzijevi vladi. Žal je sam premier pristal na to igro, ker je vedel, da bo kasiral še eno zmago.

Tako se je jesenski referendum za odpravo nekaterih členov ustave in za spremembu senata že danes spremenil v boj za ali proti premiju Renziju. Igramo podobno igro, kot smo jo z Berlusconjem in to na račun države in državljanov, ki so samo izgubili. Nov državni ustroj, ki bo predmet referendumu, je ocitno postal nezanimiva tema, čeprav je za Italijo življenskega pomena.

Še prej bodo nekatere občinske volitve, ki bodo zaobljele pomembna mesta: od Rima do Trsta. Vsako izmed teh mest potrebuje sposobno, resno in dalekovidno upravo. Biti župan Rima je danes težje kot biti predsednik vlade, ki se ukvarja z osnovnimi smernicami, z makro-problemi, leti po svetu in daje načelne izjave. Rimski župan ali županja bo moral vtakniti roke v blato premogih greznic in ne bo nikoli vedel, kdaj ga čaka klic sodišča zaradi te ali one malverzacije. Spopadel se bo s cementno trdimi kohortami birokracije, ki stražijo sedem rimskega griečev in še marsikaj drugega bo moral storiti. Za uspeh mu ne bo dovolj kak izreden strankin kongres: prej bo ostal obtožen in sam. Volilci morajo to vedeti in ne lebdati v iluzijah o mesiji. Celo v Trstu je jasno, da bo lahko novi župan upravljal stvari v skrajno tesnem proračunskemu pasu: ostalo je že danes oddano.

Lahko bi pisal o delu, o financah, o davkih in povsod ločil oblube od resničnosti. Postrežem naj z drobnim primerom: davki niso le vladni, ampak deželni in občinski. Davki so na bencin, na elektriko, na vodo itd. Če vlada nekaj znači in občina drugje zviša, bomo konec le-ta na enak način »olupljeni«.

V Italiji nam davki na bencin prečujejo, da bi opazili velika nihanja cen petroleja. V Sloveniji, kjer je obdavčitev bencina nižja, lahko beležimo skoraj mesečne spremembe cen navzgor in navzdol. Tega seveda ne moremo imenovati za nelojalno konkurenco. V Sloveniji so davki še vedno občutno nižji, kot so v Italiji in so zato nihanja naftne cene opazna pri pumpi. Bistveno je torej, da si upajo politiki izreči nekaj besed, ki vsebujejo pomen in resnico in da ne vlečejo že dolgih 25 let (in ravno zaradi tega ne moti laških gospodarjev). Zgodot

TRST - Sestanek o aktualnih zadevah

Torrenti in Ukmar tudi o financiranju manjšine

TRST - Deželni svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar se je srečal z odbornikom Giannijem Torrentijem, da bi ga seznanil s perečimi problemi nekaterih slovenskih društev. »Slovenska beseda na morju, v mestnem središču, oziroma pomorski klub Sirena in Sklad Mitja Čuk, ki opravlja neprecenljivo vlogo na socialnem področju sta dejavnosti strateškega pomena za Slovence v Trstu. Govorja je bilo tudi o potrebnih podpori Primorskemu dnevniku, ki se vedno čaka na ustrezno spremembo dežavne zakonodaje o manjšinskem tisku,« je v sporočilu o sestanku zapisal Ukmar.

Zastopnika DS sta nato izmenjala mnenja o »nekoristnih polemikah, ki se redno pojavljajo zaradi običajnega in zastarelega načina financiranja manjšinskih ustanov, ter o prihajajoči zakonodaji, ki bo zahtevala od vseh, torej tudi s strani manjšinskih dejavnikov, popolno transparentnost pri obračunu prejetih prispevkov.« Torrentija so zanimalne novosti, ki so prišle na dan na občnem zboru ZSŠDI, »kjer so športniki zahtevali, naj se pri nagrajevanju manjšinskih dejavnosti vnese tudi pojmom meritnosti. Ustaljene prakse in kronična nedorečenost manjšinskega predstavninstva so namreč znane tudi deželnim vladam in so v kričečem nasprotujo s pojmom meritnosti.«

»Edinstveno stanje v naši manjšini, ki je skrenjano z demokracijo,« je Ukmar ponazaril s konkretnim primerom. »Lani je bil Stalon 1. maj deležen znatne finančne podpore iz deželnega proračuna in ko je padla odločitev, kot je samo po sebi umevno, sta bila zbrane tudi predsednika SKGZ in SSO. Ko pa se odločila o manjšinskem denarju, dva slovenska deželnih svetnikov nista povabljeni k omiziju in bi zato lahko v deželnem svetu celo upravičeno glasovali proti odločitvam pri katerih nista bila soudetezena.« Odbornik Torrenti se po Ukmarjevem mnenju vsega tega prav dobro zaveda, »a ker je sinteza raznih potreb in stališč bistvo politike, naknadni koraki lahko gredo le v smer širše partecipacije in transparentnosti,« je v sporočilu zapisal deželnih svetnikov DS, ki je pozitivno ocenil srečanje z odbornikom Torrentijem.

Tako je (morda) ...

Dura lex, sed lex

Zakon je zakon in ko sodišče nekaj odloči, je to treba spoštovati. Vendar pa smo v zadnjih dneh zabeležili dva primera, ki bosta pri marsikom (tudi pri meni) vzbudila določene dvome. Na Norveškem je sodnica Helen Andenaes Sekulic (najbrž jugoporekla) razsodila, da so oblasti z množičnim morilcem nacistom Andreasom Breivikom, ki je pred nekaj leti hladnokrvno umoril 77 (sedeminsedemdeset) mladih ljudi, levičarjev, nečloveško ravnali. Bil je namreč obsojen na 23 let (najvišja kazen v Norveški) za poročilo, ki jih mora preživeti v zaporu z največjo varnostjo, ker je nevaren za družbo. Breivik ima na razpolago tri celice: v eni spi, v dru-

gi ima na razpolago računalnik in razne igrice, v tretji pa telovadno orodje. Morilec se je pritožil, češ da so ga oblasti prikrajšale za človeške stike in da z njim ravnajo nehumano (on je seveda ravnal humano, ko je ugasnil 77 mladih človeških življenj). Ker je Breivik preživel pet let v izolaciji, mu bo norveška država morala plačati 330 tisoč norveških kron odškodnine. Sam sem odločno proti smrtni kazni in sem mnenja, da naj zapor služi za rehabilitacijo človeka. V tem primeru pa o rehabilitaciji ne more biti govora, saj Breivik še naprej zagovarja svoje nacistične ideje in nič ne kaže, da se bo v bodoče zavedel vse grozote svojega početja.

Drugi primer, ki je bolj smešne narave, a bi lahko »ab ovo« imel trajične posledice, se je pripetil v Trstu, kjer je sodišče oprostilo turškega tovornjakarja, ki je vozil svoj tovornjak, ko je imel 2 promila alkohola v krvi. Zakaj? Ker prijatelj žlahtne kapljice ne govori italijansko in mu policija ni posredovala podatkov alkotesta v njegovem jeziku. Se pravi, da bi možak lahko kar naprej lepo vozil svoj tovornjak po turško in kdo mu kaj more. Ta ko je to z zakon...

PISMO UREDNIŠTVU
25. april

Bom zelo kratki. V ponedeljek sem na glavnem trgu v Štandrežu dokončno razumel (z veliko zamudo, priznam!), da je t.i. »Ventincinque aprile« izključno italijanski praznik, kvečjemu ga lahko praznujejo le nekateri »Slovenci«, tisti - da se razumemo - za katere je zastava Republike Slovenije postala bolj moteča kot za Italijane in jim je dovoljeno praznovati z zastavo Republike, ki je ni več že dolgih 25 let (in ravno zaradi tega ne moti laških gospodarjev). Zgodot

vina je vredna spoštovanja, še posebej zgodovina odprtosti, ampak zanikanje lastne matične domovine in države ter njenih simbolov vodi neposredno v propad, tako, da se podobnih proslav... pardon, fars... ne bom več udeležil. S spoštovanjem,

Dimitri Tabaj

RADIO SLOVENIJA Slovenska zemlja v pesmi in besedi maja tudi v Reziji

LJUBLJANA - Kdor ob torkih zvečer posluša 1. program Radia Slovenija zagotovo pozna oddajo Slovenska zemlja v pesmi in besedi. A morda ne ve, da oddaja, ki predstavlja ljudsko glasbo slovenskega etničnega ozemlja, vstopa v šesto desetletje.

Radijska oddaja vsak torek ob 20. uri poslušalce povezuje z živim izročilom ter duhovno kulturo Slovencev nekoč in danes. Opazuje, prepoznavata in predstavlja kulturna dogajanja, ki odražajo slovensko glasbeno narodopisno dediščino. Terenski posnetki pa bogatijo arhiv slovenske ljudske glasbe in prispevajo k trajnemu ohranjanju samobitnega izročila.

Za oddajo, terenska snemanja in arhivski uremica mag. Simona Moličnik: »Ljudska glasba ni nekaj, kar bi bilo všeč samo po sebi, zaradi glasbene lepote. Ljudska glasba ima v sebi mnogo več. Ima zvok in izraz, ki ustno izročeno potuje skozi stoletja in njuna moč je izjemna. Tu se razgrnejo skrivnosti in modrosti življenja. Poznavanje in razumevanje duhovne kulture preteklega nas ne le bogati, temveč nam pomaga razumeti družbena, kulturna in umetniška prepletanja sedanosti. Oddajo Slovenska zemlja v pesmi in besedi je medij, ki povezuje glasbo in ljudi slovenskega etničnega ozemlja, prek zbiranja in ponovnega posredovanja izročila pa razbijja nepotrebljive robe in tako potuje skozi prostor in čas od življenja do smrti že petdeset let.«

Petdesetletnico oddaje obeležujejo s petimi javnimi radijskimi oddajami, ki v živo predstavljajo najbolj tipično ljudsko glasbo vseh slovenskih pokrajin in zamejstva. V začetku prihodnjega leta pa bo slovenska sklepna prireditev v Cankarjevem domu v Ljubljani, kjer se bodo na odru najprej predstavili izbrani ljudski glasbeniki iz vseh pokrajin, sledila bo krstna izvedba za to priložnost nastalega novega dela skladatelja Alda Kumarja.

Dosedaj sta bili že dve javni radijski oddaji. Prva v Lučah v Savinjski dolini, druga pa včeraj v Podlehniku v Halozah. Trečta bo 10. maja v Ilirske Bistrici, četrta 24. maja v Ravanci v dolini Rezije, peta pa 7. junija na Viču v Ljubljani. Vmes poslušalci lahko prisluhnejo še najstarejšim oddajam Slovenska zemlja v pesmi in besedi iz bogatega arhiva, vključno s prvo predvajano oddajo.

Oddajo Slovenska zemlja v pesmi in besedi so zasnovali sodelavci Glasbeno-narodopisnega inštituta: dr. Valens Vodušek, dr. Zmaga Kumer, Julijan Strajnar in Uroš Krek. Prva oddaja je bila na sporednu v torek, 21. oktobra 1966, torej v sezoni 1966/1967. Prica se je z avizom, ki ga je po naročilu Julijana Strajnarja ustvaril skladatelj Uroš Krek, izvedel in posnel pa Simfonični orkester Radia Ljubljana. Vodušek, Strajnar in Krek so bili tudi sicer temni sodelavci tedanjega Radia Ljubljana. V tem obdobju je nastal bogat arhiv, ki danes šteje okoli 24.000 različnih ljudskih pesmi in viš ter hrani več kot tisoč oddaj Slovenska zemlja v pesmi in besedi.

Oddaja je bila namenjena predstavljanju ljudske glasbe slovenskega etničnega ozemlja, sprva zasnovana le kot ciklus 18 oddaj, ki naj bi se zvrstite v 14-dnevni razmak v sezoni 1966/1967. Leta 1973 je bila ustanovljena redakcija za ljudsko glasbo v oddelku za resno glasbo Glasbenega programa Radia Slovenija. Vodila jo je Jasna Vidakovič, oddaja Slovenska zemlja v pesmi in besedi pa je dobila stalni tedenski torkov termin. Kar 35 let jo je urejala, zelo pogosto tudi avtorsko oblikovala in vodila Jasna Vidakovič. Oddaja vsa leta uživa ugled ene najbolj poslušanih oddaj nacionalnega radia.

Skozi leta so oddaje vodili različni voditelji, a najbolj stalni in prepoznavni so bili: Marija Velkavrh in Marjan Kralj, nato Simona Juvan, zdaj pa jo že dolga leta vodi Renato Horvat. Leta 2008 je uredništvo in av

Konec športne poti

RIM - Italijanska sabljačica Valentina Vezzali, najuspešnejša italijanska olimpijka vseh časov, je sporočila, da končuje športno pot. »Danes je poseben trenutek. Zadnjič grem na borišče,« je na svoji facebook strani zapisala 42-letna nosilka šestih olimpijskih medalj. »Mislim, da je prav zdaj pravi čas, da snarem zaščitno masko in floret obesim na kavelj ter se posvetim čemu novemu,« je povedala Vezzalijeva, ki je na OI osvajala medalje od leta 1998 do 2012, na SP je zbrala šest posamičnih in 10 ekipnih naslovov. Vmes je dvakrat postala mati.

Blatter ob Platiniju

ŽENEVA - Nekdanji predsednik Fife Sepp Blatter bo na Fifino zahtevo v petek pričal na mednarodnem športnem arbitražnem razsodišču v Lozani (Cas), kjer se bo suspendirani predsednik zvezze Uefa Michel Platini pritožil na šestletno prepoved delovanja v nogometu. Decembra je Fifina etična komisija odločila, da je Platini kriv etičnih kršitev, konflikta interesov in drugih prestopkov v povezavi z 1,8 milijona evrov, ki jih je dobil od Blatterja leta 2011. Če bo Platinijeva pritožba uspešna, bo tako lahko znova prevzel predsedniško mesto Uefe in vodil EP.

NOGOMET - Prva polfinalna tekma lige prvakov Manchester City - Real Madrid

Ni Ronald, ni golov

NOGOMET

Ali je Vardy zbudil Claudia Ranierija?

Kdo ve, ali se je napadalec Leicestra Jamie Vardy v družbi soigralcev Riyada Mahreza in Wesa Morgana, in noči na torek res odpravil do stanovanja Claudia Ranierija z namenom, da bi trenerja zbudili sredi noči in od njega zahtevali pijačo. Leicester ima namreč po ponedeljkovem izenačenju med Tottenhamom in West Bromwichem 7 točk naskoka pred prvim zasledovalcem oz. Tottenhamom, tako da mu za osvojitev naslova angleškega prvaka zadostujejo tri točke v preostalih treh krogih.

Zakaj pa naj bi se Vardy odpravil do Ranierija? Na vprašanje novinarja, ali si bo ogledal tekmo med Tottenhamom in West Bromwichem, je angleški reprezentant odgovoril: »Zagotovo ne. Odpravil se bom na pijačo s prijatelji, saj bom praznoval upokojitev nekdanjega sodelavca (Vardy si je na začetku kariere služil kruh kot tovarniški delavec op.av.), načrt pa so bomo vsi skupaj napotili v daskač, kjer bomo nadlegovali kogarkoli. Če pa Tottenham ne bo zmagal, se z Riyadom in Wesom nameravamo odpraviti do Ranierijevega stanovanja. Saj veste, da smo mi nori.«

Ne glede na to ali se je Vardy res odpravil do Ranierija ali ne, je »nora« sezona Leicestra vse bližja pravljičnemu epilogu. Tri kroge pred koncem prvenstva čakajo Ranierjevo četो štiri tekme (Manchester United, Chelsea in Everton), tako da jih je naslov angleških prvakov zadoščajo tri točke, lahko pa tudi upa na kak spodrljaj Tottenhama, ki bo nastopil proti trojici Chelsea-Southampton-Newcastle. »Strici iz ozadja so sicer še zadnji poskušali prekrizati načrte Leicestru, saj bo moral Vardy odslužiti še eno tekmo prepovedi in plačati 10.000 funtov zaradi nešportnega obnašanja. Do prvega cilja pa se je že dokopal Alžirec Riyad Mahrez, ki je bil najboljši nogometni leta premier lige po izboru nogometnika. S tem je postal prvi Afričan z omenjeno nagrado, ki ji zagotovo želi dodati tudi naslov angleških prvakov. (av)

Verona je izpadla

VERONA - Potem ko je Verona v ponedeljek popoldne v 95. minutih srečanja premagala Milan, so se morali navijači iz mesta Romea in Južne v ponedeljek zvečer spriznjati z izpadom iz lige tri kroge pred koncem prvenstva. Za Verono je bila usodna zmaga Carpija proti Empoliu, saj ima sedaj Carpi na 17. mestu 10 točk več kot Verona, tako da je nedosegljiv.

Manchester City - Real Madrid 0:0

Manchester City: Hart, Sagna, Kompany, Otamendi, Clichy, Fernando, Fernandinho, Jesus Navas (Sterling), De Bruyne, Silva (Iheanacho), Agüero. Real Madrid: Navas, Carvajal, Pepe, Sergio Ramos, Marcelo, Casemiro, Modrić, Kroos (Isco), Bale, Vazquez, Benzema (Jese).

MANCHESTER - Manchester City, ki prvič igra v polfinalu tega tekmovanja, je proti desetkratnim evropskim zmagovalcem na uvodnem obračunu iztržili neodločen izid. Real, ki je že 27. v polfinalu lige prvakov (šestem zapovrstjo), pa brez Cristiana Ronaldia prav tako ni našel poti do mreže tekmece, je enkrat zatrezel okvir vrat. Prvi polčas ni postregel z najbolj razburljivo igro. Ekipi sta le poredkoma prišli do zaključnih strelov, pri tem je bil še bolj zadržan Real, pri katerem je manjkal poškodovan pri vitezniku Cristiano Ronaldo (španski mediji poročajo, da ne bo mogel nastopiti niti na povratni tekmi), med odmorom pa je zaradi poškodbe moral iz igre še Karim Benzema. V drugem polčasu je najprej zagrozil zveznik domačih Sergio Agüero, ko je s 17 metrov meril previsoko, malce pozneje pa na drugi strani Sergio Ramos s strelov z glavo ni povzročil preveč dela Joeja Harta. V 71. minutu je s strelov z glavo Jesse zadel prečko domačih vrat, štiri minute pozneje pa je bil malce premalo natančen še Gareth Bale. V 79. minutu je po kotu z glavo nevarno meril Casemiro, Hart pa je bil znova na mestu. Povratna tekma bo prihodnjo sredo v Madridu.

Toni Kroos (Real Madrid) in Fernando (Manchester City)

ANSA

Danes Oblak proti Guardioli

MADRID - V Madridu bo danes ob 20.45 drugo polfinalno srečanje lige prvakov. Udarila se bosta Atletico Madrid Jana Oblaka in Bayern München. Nemci bodo zelo motivirani, saj so pod Guardiolovim vodstvom dvakrat izpadli v polfinalu. Premagati pa bodo morali ekipi, ki ima najboljšo obrambo v španski ligi, začenši s slovenskim vratarjem Janom Oblakom. Atleticova obrambna linija pa bo danes najverjetnejše šibkejša zaradi odsotnosti poškodovanega poveljnika zadnje vrste Diego Godina, trener Diego Simeone pa bo odgovorno nalogo dal mladima srednjima branilcema Joseju Gimenezu in Lucasu Hernándezu.

KOŠARKA - KZS se je postavila na stran Fiba Europe, obrnila pa je hrbot ligi ABA

Uklonili so se grožnjam

LJUBLJANA - Košarkarska zveza Slovenije je po pogovoru s Fiba Europe zavrnila svoja stališča in se v spopadu, ki poteka v Evropi za oblast nad košarkarskimi tekmovanji, odkrito postavila na stran Fibae Europe. KZS ne podpira več lige ABA, kaznovala pa bo tudi klube, ki bodo v prihodnji sezoni nastopali v tekmovanjih, ki niso priznana s strani Fibae Europe. Fibae Europe je hkrati med vrsticami sporočila, da bo slovensko zvezo nagradila za poslušnost. Slovenski prvak naj bi tako v prihodnji sezoni dobil neposredno mesto v novoustovljeni evropski ligi prvakov pod okriljem Fibae Europe.

Pogovor med glavnimi predstavniki Fibae Europe in vodilnimi na slovenski zvezi je potekal preko video konference in je bil neke vrste nadaljevanje pisma, ki ga je KZS poslala prejšnji teden na Fibae Europe. Ta je namreč pred štirinajstimi dnevi suspendirala štirinajst nacionalnih zvez, ki imajo klube v ligi ABA ali evropskem pokalu.

»V dvajsetminutnem pogovoru smo dobili prijateški nasvet, da se nam

bo zgodilo isto kot Španiji, ki lahko zradi nepokorščine ostane brez nastopa na olimpijskih igrah in ostalih večjih tekmovanjih. Mi in Španci smo namreč na pismo Fibae o suspenzi odgovorili najbolj ostro in neposredno. Zato bomo zdaj v trirističnem odgovoru navedli, da ne podpiramo več lige ABA v tej obliki kot obstaja zdaj ter da bomo sankcionirali klube, ki bodo nastopili v tekmovanjih, ki niso priznana s strani Fibae Europe,« je povedal predsednik KZS Matej Erjavec.

Na novinarski konferenci je predsednik še dodal, da so bili v stiku z nekaterimi slovenskimi klubmi, ki razumejo položaj zvez, hkrati pa je razkril, da potekajo pogovori z zvezami iz nekdanje skupne države o novem regionalnem tekmovanju, ki bi ustrezal vsem vplet enim stranem. Podpora Fibae Europe oziroma nasprotovanje podjetju ECA, ki upravlja z evroligo in evropskim pokalom, je v preteklem tednu brezpostojno izrazila večina košarkarskih zvez, ki so bile suspendirane. (sta)

Bojevniki ostali brez poveljnika

HOUSTON - Končnica severnoameriške košarkarske lige NBA je že prikrajšana za dva izmed najboljših košarkarjev prvenstva. Na četrti tekmi serije med Golden State Warriorsi in Houston Rocketsi si je v nedeljo najprej koleno poškodoval Stephen Curry, v ponedeljek si je nato na srečanju med Los Angeles Clippersi in Portland Trail Blazersi Chris Paul zlomil kost v dlani, po prvih informacijah pa v nadaljevanju končnice naj ne bi več stopeil na parket. Nekaj upanja ohranja Steph Curry. Pregled z magnetno rezonanco je pokazal, da ima Steph nategnjeno notranjo vzdolžno vez v desnem kolenu. Klub je sporocil, da bodo Curryja zdravniki znova pregledali čez dva tedna, kar pomeni, da bo izpustil konec serije z Rocketsi (Warriorsi vodijo s 3:1), najverjetnejše pa tudi celotno serijo drugega kroga končnice, v katero se morajo Warriorsi še uvrstiti in kjer bodo naleteli na zmagovalca serije med Clippersi in Trail Blazersi (2:2).

Zelo izenačena je tudi serija med moštvo Miami Heat Gorana Dragicem in ekipo Charlotte Hornets. S ponedeljkovim zmago (89:85) je klub lastnika Michaela Jordana premagal peterko s Floride in izenačil izid v zmaghah na 2:2, prav tako kot sta uravnovešeni serijsi med Indiana Pacersi in Toronto Raptorsi ter med Boston Celticsi in Atlanta Hawksi. V drugi krog končnice so se že uvrstili San Antonio Spursi (4:0 proti Memphisu), ki se bodo pomerili z moštvom OKC Thunder (4:1 proti Dallasu). V drugi del tekmovanja so se že uvrstili tudi Cleveland Cavaliersi (4:0 proti Detroitu), ki še čakajo na nasprotnika. (av)

Vse bogatejši Wimbledon

WIMBLEDON - Teniški igralci in igralke se bodo na turnirju za grand slam v Wimbledonu potegovali za doslej rekordno visoke zneske, kar zadeva igranje na tako imenovani sveti travi. Zmagovalca v ženski in moški posamični konkurenči bosta dobila po skoraj 2,6 milijona evrov, več dobita le na odpredem prvenstvu ZDA (3,3 milijona dolarjev).

Kostelićeva na ministrstvu

ZAGREB - Najboljša hrvaška športnica vseh časov Janica Kostelić, štirikratna olimpijska zmagovalka, bo po poročanju hrvaških medijev namestnica ministrica za šport na ministrstvu za znanost, izobraževanje in šport.

V zimskih razmerah Izagirre

ŽENEVA - Španski kolesar Ion Izagirre (Movistar) je zmagovalec uvodne etape dirke po Romandiji, 3,9 kilometrov dolgega prologa v švicarskem kantonu Neuchatel. Prizorišče je tekmovalec pričakalo v zimskih razmerah; dirka je potekala na 1000 metrih nadmorske višine, kjer je kolesarje spremjal sneg in temperature blizu ledišča.

Kriva je bila policija

LONDON - Britansko tožilstvo je potrdilo, da so policijske napake botrovale smrti 96 navijačev Liverpoola na polfinalni pokalni tekmi proti Nottingham Forestu v Sheffieldu leta 1989.

Rusija boljša od Italije

13. TURNIR NARODOV - Izidi: Anglija - Katar 0:2, Italija - Rusija 1:3, Makedonija - Japonska 1:2, Avstrija - Norveška 2:2, Brazilija - Hrvaška 2:2, Slovenija - ZDA 2:2. Danes: 18.00 v Romansu Italija - Katar, 18.00 v Pordenonu Anglija - Rusija, 16.00 v Novi Gorici Brazilija - ZDA, 18.00 v Novi Gorici Slovenija - Hrvaška.

Barcelona izpadla

EVROLIGA - Četrtna finale (peti tekma): Lokomotiv Kuban - Barcelona 81:67. Kuban se je uvrstil v finalni četverboj, ki bo v Berlinu od 13. do 15. maja.

HOKEJ NA LEDU - Svetovno prvenstvo divizijske I: Južna Koreja - Japonska 3:0, Avstrija - Italija 4:2, Slovenija - Poljska 1:4.

JADRANJE - Regata za svetovni pokal v Hyeresu

Z evropskim bronom na novi svetovni preizkušnji

HYERES - Jadralca Čupe Jaš Farneti in Simon Sivitz Koštuta začenjata danes ob 11. uri svoje nastope v olimpijskem razredu 470 na ISAF regati za svetovni pokal v francoskem Hyeresu. Vzdušje slovenskih »azzurrov« je zagotovo odlično, saj bosta nastopila v svetovnem pokalu, potem ko sta na španski Palmi de Mallorci osvojila bronasto kolajno na evropskem odprtrem prvenstvu.

V družbi Jaša in Simona bodo nastopili najboljši jadralci na svetu, dvojet Čupe pa je izredno motiviran, saj želi izboljšati uvrstitev, ki sta jo Farneti in Sivitz Koštuta dosegla lani, ko sta regato v Hyeresu zaključila na 35. mestu. V primerjavi z lanskim aprilom pa se je marsikaj spremenilo, saj sta bila lani Jaš in Simon na Palmi 42., letos pa sta na istem prizorišču poskrbela za velik podvig, saj sta se okitila z bronasto kolajno.

V Hyeres sta jadralca Čupe dosegla v soboto. »Vzdušje je dobro, prisotna je sama svetovna jadralna elita. Po sobotnem prihodu sva takoj pripravila jadralico in se odpravila na morje. Treninge je zaznamoval veter, tudi prvi dan regate pa naj bi močno pihalo,« je včeraj povedal Jaš Farneti, ki se je s Simonom Sivitzom Koštuto tudi sestal s predstavniki italijanske jadralne zveze, s katero naj bi začela fanta načrtovati prihodnost. »Rekel bi, da je bil sestanek pozitiven,« je bil kratek Jaš, ki je stodostotno osredotočen na nastope na regati za svetovni pokal. »Težko je napovedovati katerikoli izid ali uvrstitev. Razmene se močno razlikujejo od tistih na Palmi de Mallorci. Mi se bomo zagotovo maksimalno potrudili, nato pa bomo videli, kaj lahko dosežemo,« je zaključil Farneti. (av)

Jaš Farneti in Simon Sivitz Koštuta sta se odpravila v Hyeres le nekaj dni po sprejem na sedežu Čupe po osvojitvi bronaste kolajne na evropskem prvenstvu na Palmi de Mallorci

FOTODAMJ@N

BAVISELA 2016 - Športno-rekreacijsko-tekaška prireditev od 30. aprila do 8. maja v Trstu

Bavisela za vse okuse

Prihodnji teden bodo prišli na svoj račun ljubitelji rekreacijskega teka. Bliža se namreč športno-tekaški praznik Bavisela 2016, ki bo vrhunc doživel v nedeljo, 8. maja, ko se bodo malo boplji izkušeni tekači preizkusili na razdaljah 42 kilometrov (in 195 metrov) (17. **Green Europe Marathon**) in 21 kilometrov (98 metrov) (21. **Green Europe Half Marathon**). Organizatorji bodo letos sprejeli do tri tisoč tekačev. Maraton bo tudi letos čezmejni in nekoliko neobičajen, od Krasa do morja. Trasa ne bo ravninska. Start bo v Lipici. Cilj pa kot vedno na tržaškem Velikem trgu. Tekači bodo tekli skozi Lokev, lipiški mejni prehod, Bazovico, Padriče, Trebče, do Opcin, Proseka, Križa, kjer bodo obrnili proti Obalni cesti in Grljanu. Polovični maraton se bo začel kot je zadnja leta običaj v Devinu in zaključil na skupnem cilju na Velikem trgu. Isti dan bodo odtekli tudi sedemkilometrski ne-tekmovalni družinski tek **Bavisela Family** s startom pri Miramaru. Vpisovanja na vse tri teke so še odprtia: lahko se vpisete v trgovini Tim v Ulici San Nicolo 19 v Trstu in v istoimenski trgovini na trgu Svetega Antona ali pa kar po spletni strani www.bavisela.it.

Spremljevalni dogodki letošnje Baviselle se bodo začeli v soboto, ko bo v trgovskem središču Montedoro pri Žalvljah na sporednu ženski tek **Trieste SoloWomenRun**. Na voljo bosta 4,5- in 7,5-kilometrski tek. Start bo ob 15. uri. Nastopila bo tudi evropska prvakinja v maratonu Anna Incerti, ki si je izborila tudi vozovnico za olimpijske igre v Rio de Janeiro. Nedelja, 1. maja, bo namenjena tekačem, ki se radi zbujujo zgodaj zjutraj. Ob 7. uri se bo pri Svetem Sergiju v Trstu (start v Ulici Forti) začela **Seven Run** na razdalji sedmih kilometrov. V nedeljo bo tudi novost letošnje Baviselle: prvi **Ippo Triathlon** za Trofejo San Primo 2016. Tekmovalne ekipe (dve ali tri osebe) se

Tržaška Bavisela privabi v mesto ob zalivu številne ljubitelje rekreativnega teka

FOTODAMJ@N

bodo pomerile na 7-kilometrski razdalji s konjem, 7-kilometrskem teku in 14-kilometrski progi z gorskim kolesom. Start bo ob 15. uri pri Gabrovcu.

Bavisela Young za najmlajše oziroma za vrtce, osnovne in nižje srednje šole bo v torek, 3. maja, na Velikem trgu. Prvi tek bo ob 10. uri. Sreda bo dan za štirinove. Ob 21. uri bodo lahko tekmovali tekači z njihovimi hišnimi ljubljenčki. Letošnja bo že tretja izvedba tekmovanja, ki so ga poimenovali Trieste Doggy Run.

V četrtek (4. maja) bodo ob 16. uri na tržaškem nabrežju odprli sejem **Expo Bavisela**, ki bo odprt vse do nedelje. Petek večer bo za ljubitelje knjig: v hotelu Savoia Excelsior Palace bodo ob 18. uri predstavili knjigo Giovannija Bertija »Corro con te«. Polna dogodkov bo sobota, 7. maja. V letošnjo Baviselo so se aktivno vključili tudi Jezuiti, ki so v kraju Villa Ara organizirali celo vrsto predavanj (od 9.00 do 19.00) na temo Mens Sana. Ob 10. uri bo na morju pred Velikim trgom start veslaške regate Brez Mejja Trofeja Ezio Ciriello. Ob poldne pa bodo svoje znanje pokazali reševalci in za to usposobljeni psi. Manj običajno, toda ni manj zanimivo ne bo ob 15. uri na Velikem trgu, kjer bodo tekli v vrečah (**Primo Aroma Sacco Race**). Ob 16. uri bo na trgu Verdi orientacijski tek, ob 17.30 pa bodo v hotelu Savoia Excelsior Palace predstavili najboljše tekače (top runnerje), ki bodo nastopili na nedeljskem maratonu in polmaratonu. Nedelja, 8. maja, pa bo minila v znanimju najštevilčnejših tekaških prireditev, maratona, polmaratona in družinskega teka. Doslej se je na maraton vpisalo nad 600 tekačev, nad 1300 se jih je prijavilo na polovično razdaljo, nad 3000 pa na krajsi družinski tek. Skratka, za vse okuse. (jng)

Obvestila

AŠK KRAS sklicuje v sredo, 27. aprila 2016, 54. redni občni zbor, ki bo v športno-kulturnem centru v Zgoniku ob 19.30 v prvem in v četrtek, 28. aprila 2016, ob 20. uri v drugem sklicanju.

AŠZ DOM GORICA vabi na mesec odprtih vrat. V mesecu maju bodo potekale brezplačne vadbe: minibasket za letnike 2004-05-06-07 (torek in sreda 16.45-18.30, petek 16.45-18.15), mikrobasket za letnike 2008-09 (ponedeljek in četrtek 16.30-17.30), Cheerleading za osnovnošolce (ponedeljek in četrtek 17.30-19.00); informacije pri **AŠZ Dom** (David Ambrožič, tel. 048133288, 3292718115, domgorica@gmail.com).

JADRANJE - V razredu 420 v Sanremu

»Naše« posadke v igri za EP in SP

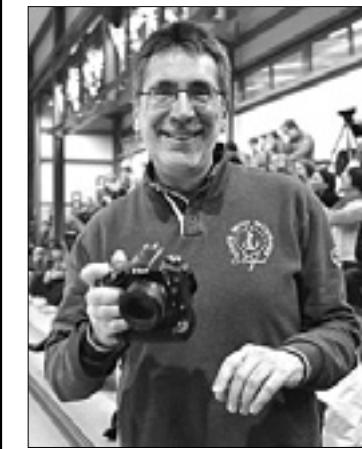
Tretja državna seleksijska regata v razredu 420 je mimo. Jadralci iz cele Italije, med katerimi so bili tudi predstavniki TPK Sirena in JK Čupa, so se konec tedna zbrali v Sanremu. Zelo dobre rezultate so dosegle jadralke Sirene, ki so utrdile položaj na kriterijski lestvici za nastop na EP in SP. Zaradi slabih vremenskih pogojev organizatorjem ni uspelo v prvih dveh dneh regate izpeljati nobenega plova, tako da se je 109 posadk pomerilo samo v zadnjem dnevu v treh plovih v srednjemočnem vetrju. 3. absolutno mesto in zmago v ženski razvrsttvju je osvojila Sirenina jadralca Cecilia Fedel (na fotografiji) v posadki z Mario Vittorio Marchesini (SVBG), 7. absolutno in 2. mesto ženske (1. Under 19 ženske) Sirenina posadka Jane Germani in Sara Zuppini, 9. absolutno in 3. mesto ženske pa Carlotta Omari s flokistko Matilda Di Stefano (STV), ki ni uspela odbiti slabe uvrstitev iz prve regate zaradi prenizkega števila izpeljanih plovov. 39. sta bila jadralca Čupe Luca Cacciotti in Luka Paljk, 40. pa Sebastian Cettin in Giulio Michelus (tudi onadvá Čupa). Petra Gregori (Sirena), ki jadra v posadki s Stefano Padoan (YC Adriaco), je zaključila regato na absolutnem 71. mestu in 3. mestu v kategoriji Under 17 ženske.

Po treh državnih regatah predstavljajo uvrstitev na kriterijski lestvici odlična izhodišča za vseh pet jadralk TPK Sirena, saj jih trenutno uvršča na mesta, ki zagotavljajo nastop na svetovnem prvenstvu v Sanremu, kjer bo letos gostiteljem na voljo podvogeno število razpoložljivih mest.

Naslednja četrtta in zadnja državna selekcija bo od 2. do 5. junija v kraju Marina di Ravenna.

Za
društvo(m)

ANDREJ SKRINJAR
Konec tedna
fotograf
»full immersion«

Navijači repenskega Krasa in predvsem nogometniški v rdeči-beli dresih so prav gotov že opazili, da jih na vsaki tekmi, tudi na gostovanjih, spremlja fotograf. Za Kras je sicer običajno. V zadnjih desetih sezонаh se jih je zvrstilo kar nekaj. Zadnje štiri leta pa je klubu predsednika Gorana Kocmana zvest Andrej Skrinjar (letnik 1963), ki ga navdušuje fotografija. »Všeč mi je bila od vedno, čeprav se temu nisem nikoli resneje posvetil. Nato so me prijatelji vprašali, ali bi pomagal Krasu in sem se rade volje pridružil oziroma preizkusil ob robu igrišča,« je sprva dejal Andrej, ki je po poklicu bančni uslužbenec. Skrinjar je doma iz Sesljana. V mladih letih je igral košarko pri nabrežinskem Sokolu in Kontovelu. »Toda bolj malo,« je hitro dodal Andrej, ki je v zadnjih sezona zamudil le malo tekem repenskega nogometnega kluba. »Le ko sem bil pri sestri v Londonu, nisem bil na tekmi. Drugače sem bil vedno prisoten s fotoaparatom ob robu igrišča. Fotografiram tudi vse mladinske ekipe Krasa. Seveda, kar se da. Če se tekme križajo, izberem pač eno. Sobota in nedelja sta zame fotografski full-immersion,« je dejal Andrej, ki ima v svojem računalniku že bogat digitalni fotografski arhiv. »V nekaj letih se je zbral že nekaj deset tisoč fotografij. Večino objavimo na spletni strani www.nkkras.it. Druge objavi Branko Lakovič na slosport.org. Moje fotografije pa včasih objavijo tudi lokalni mediji. Zame je to lepo zadostenje.«

»Nogomet je dinamičen šport in se je pač malo treba spoznati na fotografijo, če želiš ustvariti nekaj lepega. Imeti moraš tudi dobre fotoaparate, ki lahko stanejo tudi nekaj tisoč evrov.« Fotografsko znanje je Andrej pilil na tečaju. »Najprej sem obiskoval osnovni tečaj fotografije. Nato sem se specializiral tudi v fotografiji, ki se osredotoča na koncerte. Pred nogometom sem v glavnem fotografiral na različnih glasbenih koncertih. Zdaj mi to uspeva malo manj, saj se v glavnem osredotočim na nogometne tekme Krasovih ekip.«

Andrej se najraje spominja sezont Krasa v D-ligi. »Tudi za fotografija je bila D-liga večji izizziv,« je zaključil Skrinjar.

Si naročnik?

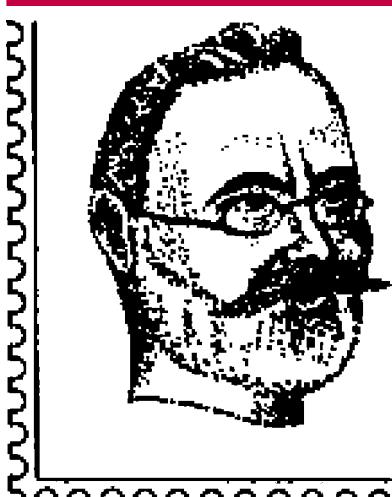
Naročniki na tiskano izdajo imajo pravico do brezplačnega dostopa do celotne elektronske izdaje Primorskega dnevnika, ki je na razpolago tudi na iPadu.

Zato ne oklevajte in aktivirajte kodo za brezplačni dostop po telefonu na 040 7786310 (po 16. uri) ali sledite navodilom na spletnem naslovu <http://www.primorski.eu/Narocninanaspletnidnevnik/>

primorskiD
primorski_sport

Fotografija Roberto Antoni

Nikola Tesla

V ponedeljek, 11. aprila so v Cankarjevem domu v Ljubljani odprli razstavo v spomin na velikega znanstvenika Nikolo Teslo ob 160. obletnici njegovega rojstva. Razstava v Galeriji CD nosi naslov Nikola Tesla – človek prihodnosti in bo odprta do 6. novembra, med tednom od torka do sobote od 10. do 19. ure in ob nedeljah od 10. do 14. ure.

tinci njegovega rojstva. Razstava v Galeriji CD nosi naslov Nikola Tesla – človek prihodnosti in bo odprta do 6. novembra, med tednom od torka do sobote od 10. do 19. ure in ob nedeljah od 10. do 14. ure.

Nikola Tesla je eden najpomembnejših izumiteljev in največjih genijev. Njegova odkritja so bila daleč pred svojim časom in še vedno so pomembna za sodoben tehnološki razvoj. Ker pa ni imel za sabo velikih industrijskih koncernov in tehnoloških lobiiev, se je pogosto dogajalo, da so v Ameriki, kjer je živel, njegove izume najprej podcenjevali, potem pa izrabljali in izumitelja niso plačevali, čeprav so se sami okoriščali z njegovi izumi.

Postiljon

Tesla se je rodil leta 1856 srbskim staršem v kraju Smiljan na Hrvaškem pod Velebitom, študiral je najprej v Karlovacu. Pri 19. letih je prejel štipendijo na Politehniki v Gradcu in v tistih letih je živel nekaj časa tudi v Mariboru. Prvo leto univerze je opravil devet izpitov vse z najvišjo oceno. V Gradcu se je takoj navdušil nad delovanjem elektrike, ki je bila v tistem času še dokaj neznana veda. Z uporabo elektrike se je nato ukvarjal vse življenje.

Po univerzi je nekaj časa deloval v Budimpešti in v Parizu, nato pa je leta 1884 odpotoval v ZDA, kjer je ostal do smrti leta 1943. V ameriškem obdobju je patentiral okrog 400 izumov v elektroinženirstvu in strojništву. S svojimi izumi je prispeval temeljna odkriji polifaznega sistema za prenos električnega toka na daljavo. Najprej se je zaposlil v podjetju Thomasa Edisona, a s tem pomembnim ameriškim izumiteljem se nista ujela, saj je Edison izključeval možnost uporabe in koristnost večfaznega sistema z izmeničnimi tokovi in je vztrajal pri stari ideji enosmernega toka (kot ga danes poznamo pri baterijah), ki pa ga ni bilo mogoče prenašati na daljavo. Ker mu je za neko delo obljudil 50.000 dolarjev, potem pa mu ni plačal nič, ga je Tesla zapustil in ustavil svoje podjetje. (Slika 1)

Medtem pa je Teslov večfazni sistem, ki ga še vedno uporabljamo po vsem svetu, omogočil učinkovitejši prenos električne energije in je pomembno prispevel k razvoju sodobne industrijske civilizacije. Teslov transformator, njegov ključni patent za brezšične komunikacije in druga njegova odkritja so postali podlaga sodobni radijski tehniki in brezšičnemu prenosu frekvenc (signalov).

V Ameriki so pod njegovim vodstvom zgradili hidroelektrarno na Niagara, laboratorije na Long Islandu, laboratorij v Colorado Springsu. Izdelal je tudi načrte za razne sisteme dinama, razne črpalki in turbine, pa tudi sistem za daljinsko vodenje ladje in načrt za letala za navpično vzletanje.

je prav tako kot ostala dva študiral na Dunaju in je bil med obema vojnoma profesor na ljubljanski univerzi. Umetnostno zgodovino je učil tudi v Krakovu, kjer se je posvečal slovenski in bizantinski umetnosti (dela: Ruska umetnost, Umetnost južnih Slovanov). Leta 1966 se je preselil v Oregon (ZDA), kjer je umrl. Leta 1970 je Slovenska Matica izdala njegovo avtobiografsko delo Iz knjige spominov. (Slika 2)

Italijanski filatelistični kaos

Ministrstvo za ekonomske razvoj, ki skrbi tudi za poštne izdaje, je 1. aprila izdal nov, letos že četrтиč popravljen program novih italijanskih znakm. Spremenili so datume izdaj, črtali nekaj napovedanih serij in dodali nove. V oči pade podatek, da so letos posebno pozornost posvetili športu, saj je do konca leta napovedani kar

osem novih znakm namenjenih športu. Sicer opozarjam, da so po izkušnji sodeč možne še kakšne spremembe in popravki.

Če se omejimo na mesec april, bi omenili, da je poštna uprava 11. aprila izdala vsakoletni blok s petnajstimi znakmi o vinu DOCG. Pravzaprav je letos le 13 znakm, ker so dve mesti zapolnili z nalepkami (chiudilettere). Pri tem pa so izdali dve samostojni znakmi posvečeni vinskemu sejmu Vinitaly v Veroni. Na obeh znakmah sta prikazana logotipa prvega in letošnjega vinskega sejma. Glede bloka pa bi tudi letos opozorili, da klub odličnim vinnom in vinorodnemu območju iz naše dežele niso izbrali nobene sorte za serijo vinskih znakm.

Da bo kaos še večji, bi opozorili, da v popravljenem programu ministrstva sploh niso napovedali, da bosta znakmi za Vinitaly izšli posebej in ne v bloku.

Deset dni kasneje, 22. aprila sta izšli še dve novi znakki: prva je namenjena dnevu zdravja žensk, druga pa je posvečena ustanovi WWF Italia ob 50. obletnici ustanovitve. Mednarodna organizacija WWF je bila oznaka za World wide fund for nature. Ustanovljena je bila leta 1961, italijanska veja pa pet let kasneje. WWF se z raznimi projektmi bori za zaščito narave in je prisotna v 100 državah s petimi milijoni članov. Vinjeto za znakmo (Slika 3) je narisal Fulco Pratesi, naravovarstvenik, časnikar, pisatelj in ustanovitelj italijanske veje WWF ter danes njen čaštni predsednik. (it)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Velvet **23.35** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Serija: Il tocco di un angelo **7.55** Serija: Un ciclone in convento **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Castle **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. **21.05** LOL **21.15** The Voice of Italy

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Panne quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.10** #TreTre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

12.45 Atlantis **14.20** Teen Wolf **15.10** Fairy Tail **15.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.35** 17.15 Numbers **17.10** Novice **17.55** Flashpoint **19.30** Ghost Whisperer **21.10** Film: Real Steel (akc., '11, i. H. Jackman) **23.25** Dal tramonto all'alba – La serie

RAI5

14.05 Le Alpi viste dal cielo **15.05** Oceani **16.05** I grandi fenomeni della natura **16.55** Frozen Planet **17.40** Europa Street Art **18.10** Novice **18.15** Piano pianissimo **18.30** 20.45 Passepartout **19.05** Una città, tre imperi **20.00** I predatori dell'arte perduta **21.15** I luoghi del Giubileo **22.10** Munch, l'urlo arrivato fino a noi **23.05** Lo stato dell'arte

RAI MOVIE

13.45 Film: Twin Dragons (akc., '92, i. J. Chan) **15.35** Film: Arriva un cavaliere libero e selvaggio (western, '78) **17.35** Novice **17.40** Film: Duello a El Diablo (western, '66) **19.35** Film: I 2 pompieri (kom., It., '68) **21.15** Film: Harry, ti presento Sally (rom., '89, i. B. Crystal, M. Ryan) **22.55** Movie.Mag **23.25** Film: The Paperboy (triler, '12, i. M. McConaughey)

RAI PREMIUM

11.35 Nad.: Un posto al sole **12.30** Serija: Il capitano **13.25** Parlamone **14.15** Nad.: Pasión prohibida **15.00** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.05** Nad.: Cuori rubati **15.40** Nad.: Un medico in famiglia **17.30** Novice **17.35** 23.25 Nad.: Il commissario Rex **19.20** Nad.: Capri **20.15** Nad.: Un caso di coscienza **21.20** Nad.: Questo nostro amore 70

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA
REŠITEV (24. aprila 2016)

Vodoravno: avto, os, Aša, Massaro, Ltd., Al, tlakomer, refren, Ravi, otroštvo, E.J., A.G., A.R., ura, E.R., AVNOJ, Apij, G.N., rama, cisterna, Arianna, omake, rtina, Santander, Saratoga, Abete, Ann, V.O., Z.S., amini, agora, Niven, SZ, analizator, stanar, Portoricán, nemir, iver, Attilio, K.T., ekran, Ace; na slikah: Eros Ramazzotti, Gian-na Nannini.

SLIKOVNA KRIŽANKA
REŠITEV (26. januarja 2016)

Vodoravno: Taras, Okean, Pesek, atentatorka, arest, Bane, risbe, Clint, Buka-vec, termometer, S.A., Atri, M.A., Mota, Art, Olano, Air Jordan, Bubka, neetičnost, lira, D.L., O.K., Poe, asi, enako-pravnost, sonarodnjak, roler, tnalo, De-ana, H.E., da; na sliki: Sabrina Bukavec.

RETE4

6.40 Serija: Hunter **8.40** Nad.: Bandolera **9.30** Serija: Carabinieri **10.30** Sai cosa mangi? **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.35** Film: Sinfonia di guerra (voj., '68) **19.35** Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Poliziotto superpiù (akc., '80, i. T. Hill) **23.05** Film: Maverick (kom., '94, i. M. Gibson, J. Foster)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** L'isola dei famosi **16.20** Amici – Day Time **16.30** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'inadenza **21.10** Nad.: Fuoco amico – TF45, eroe per amore **23.30** Matrix

ITALIA1

6.35 Risanke in otroške oddaje **8.15** Nad.: Settimo cielo **10.15** Serija: Dr. House – Medical Division **12.05** Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** 17.55 L'isola dei famosi **13.15** Šport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.20** Nan.: Futurama **14.45** Serija: The Big Bang Theory **15.20** Nan.: Mom **15.45** Serija: Due uomini e \u00bd **16.40** Serija: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **19.25** Serija: C.S.I. – Miami **21.10** Film: Pirati dei Caraibi – La maledizione del forziera fantasma (pust., '06, i. J. Depp, K. Knightley)

IRIS

12.30 Film: Metti, una sera a cena (dram., It., '69) **14.55** Film: Polizia accusa: il Servizio Segreto uccide (det., It., '75) **16.55** Film: Prova a incastrarmi (dram., '06, i. V. Diesel) **19.20** Serija: Supercar **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Il pianista (biogr., '02, i. A. Brody)

23.55 Film: This Must Be the Place (kom., '11, i. S. Penn)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.20** Serija: Ironside **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** The Dr. Oz Show **7.30** 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **11.20** SOS Tata **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **16.45** 23.20 Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Film: 24 ore (triler, '02, i. K. Bacon, C. Theron)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **13.00** 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.40** Il medico per te **18.00** Trieste in diretta **19.00** Cisl Informa **20.15** Happy Hour **21.00** Qui studio a voi stadio **23.30** Film: Stato d'allarme (voj., '65)

CIELO

12.00 13.15 MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** MasterChef Italia **16.15** Buying & Selling **17.15** Giardini da incubo **18.15** Fratelli in affari **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.15** Film: Hold Your Breath – Trattieni il respiro (horror, '13)

DMAX

12.30 20.20 Affari a tutti i costi **13.20** Affare fatto! **14.10** Gator Boys: gli acchiappalligatori **15.05** River Monsters **15.55** Come andrà a finire?

16.50 **21.10** Affari a quattro ruote **17.45** Gli eroi dell'asfalto **18.35** Prova a prenderli **19.30** Banco dei pugni **23.45** Jail: dietro le sbarre

SLOVENIJA1

6.45 Odmevi **7.40** Slovenska polka in valček 2016 **9.35** Dok. film: Franja **11.15** 18.25 Kvizi: Taksi **11.40** Pisave **12.25** Dok. serija: Naši vrtovi **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.10 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Dok. film: Planet Zemlja **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kvizi: Male sive celice **16.25** Profil **17.20** Utrinki **17.30** Dok.: Dobri starci časi **17.55** Novice **18.00** Na naši zemlji **18.05** Risanke in otroške serije **19.30** Dnevnikov izbor **20.05** Film: Ljubezen (dram.) **21.35** Kino fokus **22.00** Odmevi **22.25** Nad.: Vzhodnoberlinska saga **23.20** Dok.: Slovene's – Slovenci **23.45** Profil

SLOVENIJA2

7.00 Zgodbe iz školjke **7.25** 18.50 Risanke in otroške odd. **9.40** Dok. film: Šifra: puštolovščina – Indija **10.05** Kratki film: Nur **10.20** Lučka **10.10** 10 domačih **11.55** eRTe **12.10** Halo TV **13.15** Proslava ob Dnevu upora proti okupatorju **14.30** Vikend paket **15.55** Dok.: Vkljenjeni v led **17.50** Kvizi: Vem! **18.25** To bo moj poklic **19.50** Žrebna lota **20.00** Muzikajeto **20.30** Čas za Manco Košir **21.25** Ples na zaslonu **22.30** Odd.: Bleščica **23.05** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Pozdravljeni **16.00** Ljubezen do sveta: **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.55 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Road to UEFA EURO 2016 **20.00** Slovenski magazin **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Možje in gole **21.50** 22.20 Drobetine in... 45 let TV Koper-Capodistria **22.15** Dok.: Mister Gadget **22.25** Artevisione magazin **22.55** Najlepše besede **23.30** Dok. odd.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.45** 9.30, 11.00, 12.10 Tv prodaja **9.00** Nan.: Morske dekllice – H2O **10.00** 16.55 Serija: Komisar Rex **11.15** 14.35 Nad.: Nedolžna vsiljivka **12.25** 17.55 Moja mama kuha bolje! **13.30** 20.00 Nad.: Usodno vino **15.35** Nad.: Italijanska nevesta **16.30** Kratki film: Kdo se boji črneg moža? **18.55** Novice in vreme **21.00** MasterChef Slovenija **22.05** Serija: Nepremagljivi dvojec **23.00** Nan.: Prevara

KANAL A

7.00 18.00, 19.55 Svet **7.55** 11.25 Serija: Nezmotljivi čut **8.45** 15.15 Serija: Goldbergovi **9.10** 12.35 Risanke **10.00** 11.10, 12.20 Tv prodaja **10.**

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.58 in zatone ob 20.07
Dolžina dneva 14.09

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 0.00 in zatone ob 9.39

NA DANŠNJI DAN 1976 – V severovzhodni Sloveniji in ponekod drugod so zjutraj izmerili največjo aprilsko dnevno višino padavin v zadnjih desetletjih. Na Jeruzalemu je padlo 93 mm dežja, v Lendavi 83 mm, na Ptju 72 mm, v Murski Soboti 68 mm in v Gornji Radgoni 63 mm.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.57 najnižje -43 cm, ob 12.41 najvišje 20 cm, ob 18.07 najnižje -2 cm, ob 23.41 najvišje 25 cm.
Jutri: ob 6.41 najnižje -36 cm, ob 14.02 najvišje 16 cm, ob 19.22 najnižje 3 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 14,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 6 2000 m ..... -4
1000 m ..... 3 2500 m ..... -7
1500 m ..... 1 2864 m ..... -10
UV indeks bo po jasnom vremenu sredi dneva po nižinah 6,5 in v gorah 7,5.

V gorah bo oblago, padavine bodo lahko tudi močne. Meja sneženja bo sprva na okoli 800 m, nato se bo nižala na okoli 500 m. Po nižinah in ob morju bo prevladovalo pretežno oblago vreme z obilnim dežjem. Ob morju bo sprva pihal močan južni, nato pa bo pihal močnejši severni veter. Zvečer se bo vreme izboljšalo, pihala bo burja.

Danes se bo povsod pooblačilo, padavine se bodo sredi dneva in popoldne razširile na vso Slovenijo. Vmes bodo tudi posamezne nevihite. Pihal bo okrepljen jugozahodni veter, ob morju jugo. Popoldne in zvečer se bo od severa ohladilo, meja sneženja se bo marsikje spustila pod 500 m nad morjem.

Jutri bo spremenljivo. Temperature bodo ponoči in zjutraj zelo nizke; v hribih bodo pod lediščem, tla bodo ponekod poledenela, v nižinskem pasu okoli ničle. Ob morju bo zjutraj pihala zmerna burja, čez dan pa rahel veter.

Jutri bo pretežno oblago, občasno bodo še rahle padavine. Še bo zelo hladno za ta čas.

Z enim vdihom pod vodo preplaval skoraj pet dolžin

LJUBLJANA - Andrej Ropret je konec tedna na odprttem prvenstvu Grčije v disciplini dinamična apnea s plavutmi, katere cilj je z enim vdihom zraka preplavati čim daljšo razdaljo, dosegel potop dolg kar 249 metrov, ali skoraj pet dolžin bazena. Ropret je z dosežkom popravil lasten slovenski rekord za 18 metrov. »Potop je bil sproščen, kot še nikoli in tudi zadnjih nekaj metrov je bila še rezerva, vendar nisem želel tvegati preveč. S tem rezultatom sem trenutno uvrščen med pet najboljših potapljačev na vdih na svetu in to mi daje motivacijo za naprej,« je po rekordu povedal Krančan.

ČILE - Po treh letih forenzičnih preiskav

Nerudo četrtrič pokopali

Strokovnjaki potrdili, da je umrl zaradi raka, ne pa zaradi zastrupitve

SANTIAGO DE CHILE - V mestu Isla Negra v Čilu so včeraj ponovno posmrtnje ostanke čilskega pesnika in Nobelovega nagrjenca Pablo Neruda (1904-1973), ki so jih izkopali pred tremi leti zaradi preiskave. Z njim so že leto ugotoviti, ali je pesnik umrl zaradi raka, kot je uradno znano, ali so ga zastrupili agenti nekdanjega čilskega diktatorja Augusta Pinocheta.

Forenzična preiskava, ki so jo izvedli 40 let po pesnikovi smrti, je pokazala, da je Neruda umrl zaradi raka prostate.

Kot je zapisano v poročilu, so toksikološke preiskave kosti pokazale, da so bile v telesu sledi farmakoloških pripravkov, ki so se v tistem času uporabljali za zdravljenje tovrstnega raka. V poročilu piše tudi, da niso odkrili sledečih kemikalij, ki bi lahko bile po-

vezane s smrtno Nerude. Zato so strokovnjaki ocenili, da ni dokazov, da pesnik ne bi umrl naravne smrti.

Neruda je umrl v bolnišnici v Santiago de Chile leta 1973 v starosti 69 let, le 12 dni po tistem, ko so z vojaškim udarom, ki ga je vodil Pinochet, z oblasti strmoglavljeni socialističnega predsednika Salvadorja Allendeja. Neruda, ki je bil sicer član čilske komunistične partije, je načrtoval odhod v izgnanstvo v Mehiko, ko so mu odkrili raka na prostati.

Najprej so ga pokopali v Santiago de Chile. Nato so njegove posmrtnje ostanke izkopali in prenesli drugam. Leta 1992 so ga pokopali v mestu Isla Negra, kjer je danes urejen Nerudov muzej in kjer bodo njegove posmrtnje ostanke pokopali že četrtrič. (sta)

Predsednik čilskega senata Ricardo Lagos Weber je imel poslovni govor v kongresni dvorani

ANS

Predsedniški test očetovstva

LA PAZ - Bolivijski predsednik Evo Morales je zaradi škandala v zvezi njegovim domnevnim očetovstvo opravil test DNK. Februarja je izbruhnila novica o nekdanjem razmerju Moralesa s podjetnico Gabrielo Zapato iz leta 2007, ko je bila stara kmaj 19 let. V razmerju naj bi se rodil sin, ki pa naj bi po besedah predsednika kmalu po rojstvu umrl. Morales je tudi trdil, da ga sam ni nikoli videl. Zaradi tega je Zapato pričala pred družinskim sodnikom, kjer je povedala, da je sin živ. Sodišče je tako 56-letnemu predsedniku odredilo, naj opravi test očetovstva ter tako odgovori na trditve nekdanje partnerke.

FRANCIJA - Pohabljal je ljudi

»Zobozdravnika groze« obsodili na osem let

PARIZ - Sodišče v francoskem mestu Nevers je nizozemskega zobozdravnika Jacobusa van Nieropu zaradi namernega poškodovanja več deset pacientov obsodilo na osem let zapora. Nizozemca so zaradi hudega pohabljanja pacientov, ki jim je med drugim ruval zdrave zobe, ločil celjusti ter povzročil abscese in sepso, poimenovali za zobozdravnika groze.

Sojenje 51-letnemu so začeli marca, potem ko je v kraju Chateau-Chinon v osrednji Franciji med letoma 2008 in 2012 pohabil več kot sto ljudi. Poleg zaporne kazni mu je sodišče prepovedalo tudi opravljanje poklica in ga oglobilo z 10.500 evri.

Tožilka Lucile Jaillon-Bru je med sojenjem poučarila, da je Van Nierop na okoli 100 pacientih izvedel «nepotrebne in bolče postopke», ki jih je zaračunal njoživim zdravstvenim zavarovalnicam, kar je bil tudi njegov cilj. Poleg tega je Nizozemec užival pri povzročjanju bolečine, je dodala tožilka in ob tem predložila tudi iz-

vedensko mnenje psihologov. To je pokazalo lakomnost in popolno odsotnost sočutja pri obtoženem.

Van Nierop je v ruralnem Chateau-Chinon ordinacijo odprl leta 2008. V okolju, kjer je občutno primanjkovalo zdravstvenih storitev, ga je prebivalstvo sprva sprejelo odprtih rok. Posla se je lotil na veliko in se hvalil, da lahko v svoji moderni ordinaciji dnevno oskrbi med 18 in 26 pacientov.

A oblasti so že leta 2011 začele dvojni v njegove računovodske izkaze, pacienti pa so začeli primerjati njegove izvide in rezultate njegovega dela. Ko so se začele kopici pritožbe, je van Nierop julija 2012 ordinacijo zaprl, češ da mu je po nekih nezgodni na domu ohromela roko.

Upokojena učiteljica Nicole Martin, ki je zaradi van Nieropovih grozovitih operacij, ki so ji povzročile abscese, izgubila več zob, je leta 2013 s pomočjo Nizozemčevih asistentov oblikovala skupino žrtev, v kateri se je kmalu združilo 120 ljudi.

Van Nieropa je nato policija junija 2013 arretirala, a ga do začetka sojenja izpuštila na prostost, nakar je decembra tega leta pobegnil. Septembra 2014 so ga na podlagi Interpolove tiralice izsledili v manjšem kanadskem mestu. Po poročaju medijev si je ob prihodu policije skušal prerezati vrat. Nato se je, z izgovaranjem na psihično stanje, skušal izogniti izročitvi Nizozemski in nato še Franciji. A na koncu je pristal v psihiatrični enoti zapora v francoskem departmaju Loiret.

Van Nierop se je skušal odgovornosti za svoja dejanja izogniti z zatrjevanjem, da trpi za psihološkimi problemi, vključno z vprašanjem spolne identitete in samomorilskimi težnjami. Med sojenjem je večinoma molčal, na vsa vprašanja pa odgovarjal z «brez komentarja».

Big Ben bo obnemel

LONDON - Znameniti londonski zvon Big Ben bo prihodnje leto zaradi nujnih popravil na Elizabetinem stolpu za nekaj mesecev obnemel. Med popravili bodo zamenjali številčnico in mehanizem ure na stolpu, odpravili razpoke v zidu, popravili streho ter zamenjali okvir številčnice, tako da bo spet takšne barve kot v 19. stoletju. Namestili bodo tudi dvigalo do vrha stolpa in zamenjali luči, ki osvetljujejo uro, z nizko energijskimi žarnicami LED.

Stroški popravil so ocenjeni na 37 milijonov evrov.

Big Ben, ki so ga v čast diamantni obbletnici vladanja kraljice Elizabeth II. leta 2012 preimenovali v Elizabetin stolp, je v neogotskem slogu oblikoval arhitekt Augustus Pugin. Dokončan je bil leta 1856. Stolp se je pred preimenovanjem uradno imenoval Urni stolp, medtem ko je Big Ben le ime za ogromen zvon na vrhu.

»Da bo uro še naprej delala, si moramo zdaj vzeti čas, da jo temeljito pregledamo in obnovimo,« je dejal Steve Jaggs, ki nosi naziv čuvanje ure.